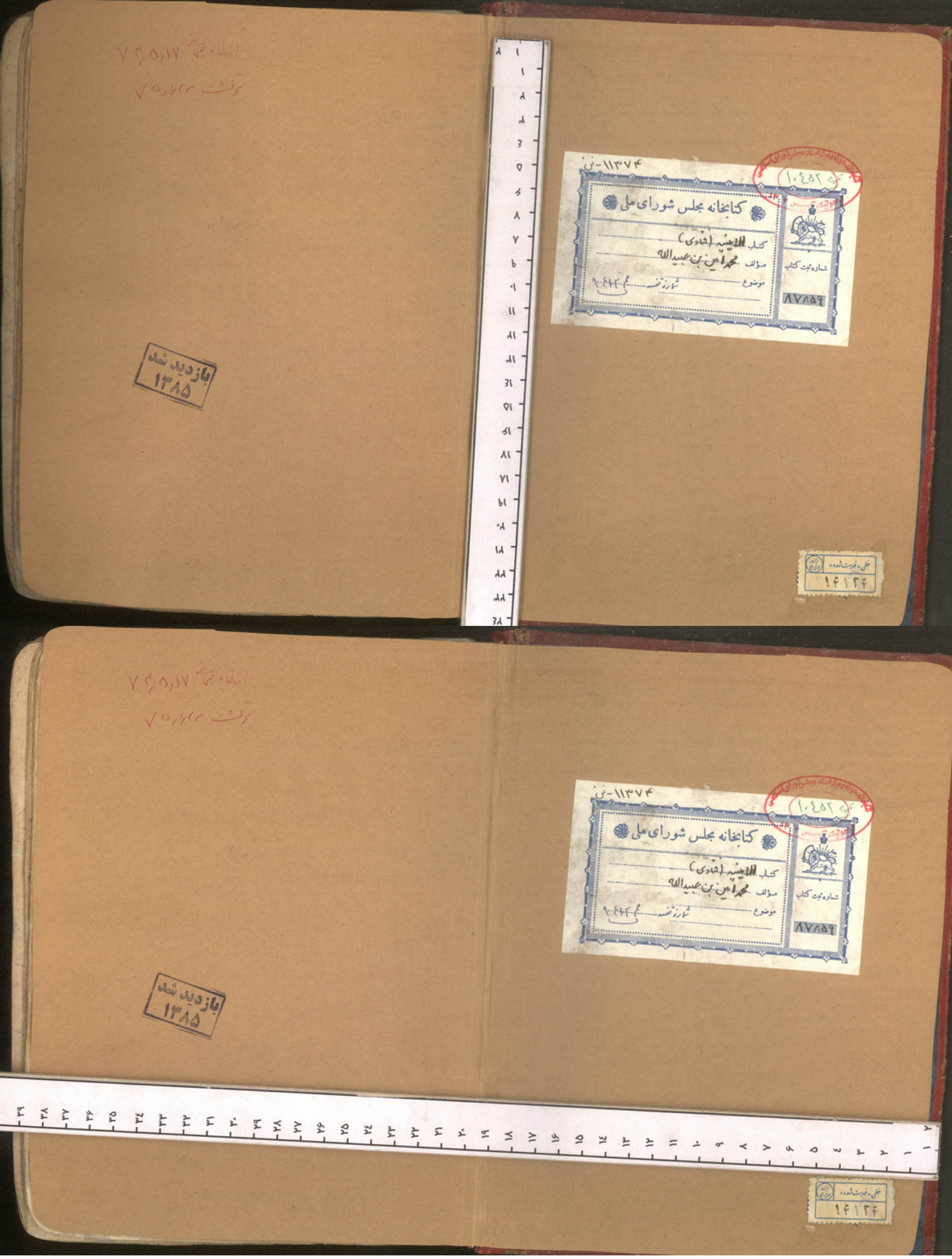

کتابخانه مجلس شورای ملی
کتاب الامینیه (فتاوی)
مؤلف محمد امین بن عبیدالله
موضوع
شماره ثبت کتاب
۸۷۸۵۹
بازدید شد
۱۳۸۵

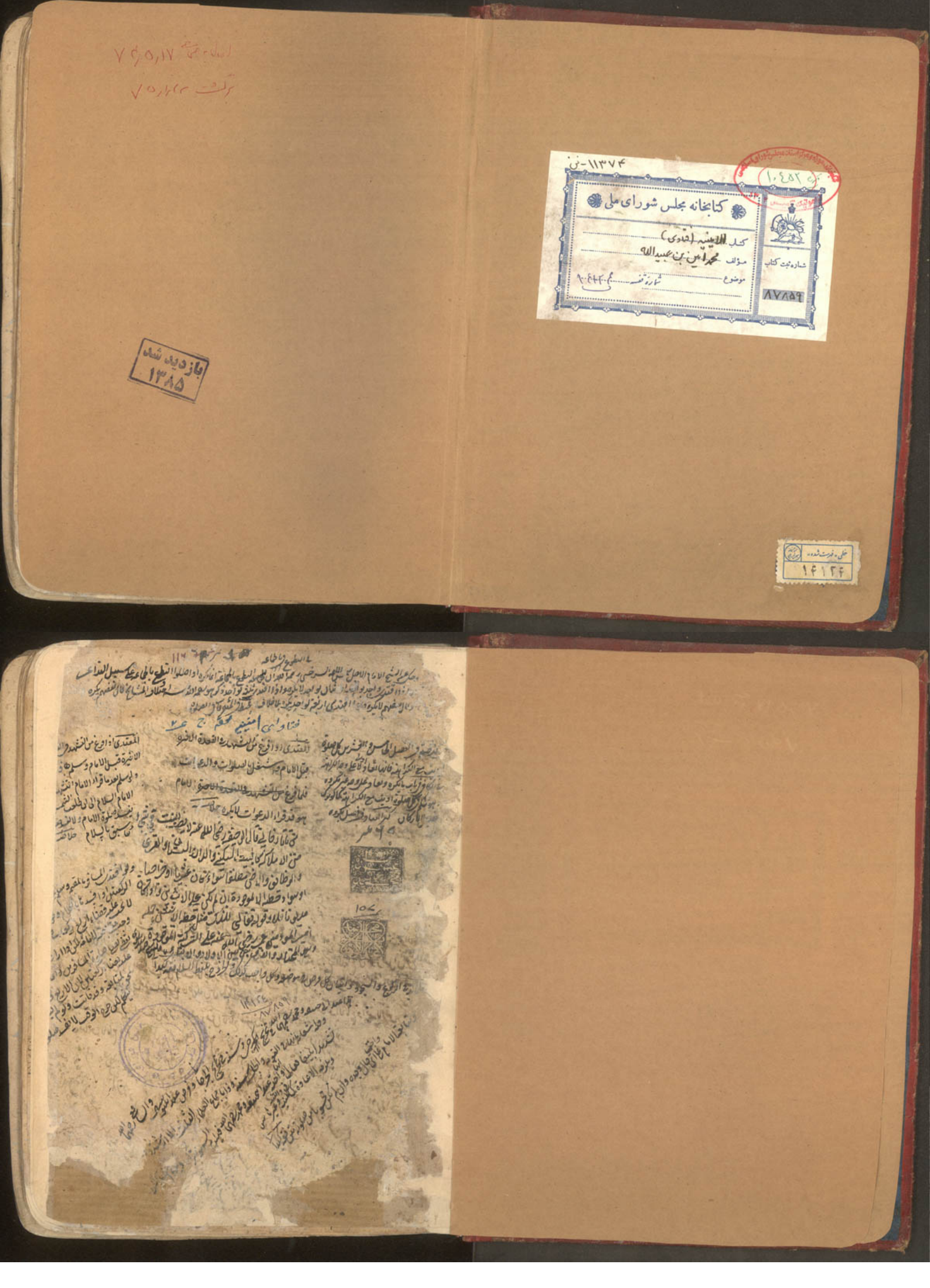

کتابخانه مجلس شورای ملی
کتاب الامینیه (فتاوی)
مؤلف محمد امین بن عبیدالله
موضوع
شماره ثبت کتاب
۸۷۸۵۹
بازدید شد
۱۳۸۵

فتوی امنیه لما فیه من الوقوع بالبقیه

هذه الفتوی لدفع الجن

کتاب الصلوة ۱ کتاب الزکوة ۲۰ کتاب الصوم ۲۲ کتاب الحج ۲۸ کتاب النکاح ۲۸

کتاب الرضاع ۳۵ کتاب الطلاق ۳۷ کتاب العتاق ۵۸ کتاب الایمان ۶۳

کتاب البیع ۷۳ کتاب الشفعة ۱۰۳ کتاب القسمة ۱۰۸ کتاب الهبة ۱۱۲ کتاب الاجارة ۱۲۶ کتاب العاریة ۱۲۸ کتاب الودیعة

کتاب الغصب ۱۳۵ کتاب الرهن ۱۴۰ کتاب الکفالة ۱۴۲ کتاب الحوالة ۱۴۴ کتاب المزارع کتاب المواقیت

کتاب الوقف کتاب الکراهیة کتاب الاشربة کتاب الذبائح کتاب الاضحیة کتاب المفقود کتاب القضاء

کتاب الشهادة کتاب الاقرار کتاب الدعوی کتاب الصلح والابراء کتاب الحدود کتاب السرقة

کتاب الجهاد کتاب الجنایات کتاب الدیات کتاب الحیطان کتاب الاکراه کتاب الحجر والاذن

کتاب الوصایا

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

یا داعیا للفضل علینا بتوفیق محامدک ویا باسطا لایدینا لتیمن رسالتک اهدنا هدایة کافیة

واضم علی خیر امورنا فی البدایة الی النهایة وصل علی خلاصة الاصفیاء وسید الاتقیاء محمد سید

والانبیاء وعلی آله واصحابه الاذکیاء والاولیاء سیما خلفاء الراشدین والذین نوره

قضاء الملة البیضاء وبعد فیقول العبد الفقیر الی الهادی محمد امین بن عبید الله الموا

لما صرفت معظم عمری وعنوان شبابی فی ملازمة الفقهاء الماهرین فی البلدة الفاخرة بخارا بتصویر

وتحقیق الجواب بسالوی کثیر من الفضلاء والجم الغفیر من الاذکیاء بحسن ظنهم فی صرف

تصویر انفاع الی سحب بتوفیق ذلک العلماء مرتلا بروایتها علی وجه لا ریب فیها

وکتبنا عرضت مرامهم بفساد الزمان والسامة للهجرة بشر الاعداء من الاوطان

استحق مدافعهم شرعت فی ذلک المرام لیکون نصرة للمخلصین من الخلان وتذکرة للعارفین من الاقران

واسال الله التوفیق علی الاتمام وبدا ادمه التحقیق والانعام وسمیته بالامنیة لما فیه من الودائع

یا ناظرا سل الله مرحمة علی المصنف واستغفر براقمه کتاب الطهارة وهی مشتمل علی

فصول الفصل الاول فی فرائض الوضوء وسننه ومستحباته ونواقضه وفرائض الغسل وموجباته

الثانی فی الحیض والنفاس والثالث فی المیاه والآبار والرابع فی التیمم والخامس فی المسح علی الخفین

فی الانجاس ویطهر بها الفصل الاول ما قول علماء الاسلام در مسئله که زید اراده

کرده و هر دو دست خود را با سنتی شسته بعد اعاده غسل بدین

بدین نامرفقین بر زید لازم باشد شرایط باشد فلو غسل الی الرسغ او لا لم یلزم الاعادة

والاصح انها یلزم لانه کان سنة فلا یفوت عن الفرض شرح مختصر مولانا شمس الدین محمد

نی وضو نماز گذارد متعمدا بعد ان شخص کافر شود شرایط باشد ولو صلی بغیر الوضوء

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

یکون جواب متوضی را در ابتداء وضو جمع کردن میان بسم الله الرحمن الرحیم وبسم الله العلی العظیم و

الحمد لله علی دین الاسلام شرعا مستحب باشد شرایط باشد وسنة البدایة بالتسمیة ای بعدم بسم الله الرحمن

الرحیم ومختار المشایخ رحمهم الله بسم الله العلی العظیم والحمد لله علی دین الاسلام الاول افضل وان جمع بینهما

جاز کذا فی شرح مختصر شرعا مسح رقبه با آب جدید مستحب باشد شرایط باشد ومستحب مسح الرقبة

با آب جدید شرح مختصر زید در نماز خنده قهقهه کرده است بعد از خنده ناقض وضو زید باشد

شرایط باشد وفرق بعضهم بین طهارة الغسل وبین طهارة الوضوء فقال اذا قهقه المصلی بالغسل

لا ینقض طهارته فیستانف الصلوة لهذه الطهارة والاوفق بالحدیث قول من لم یفرق محیط کنه

از زن بعد از اعضاء زید متوضی را مکیده و بیرون شده بر وجهی که بعد از افتادن این خون سیلان

شد بعد این سیلان موجب نقض وضوی زید باشد شرایط باشد فی فتاوی اهل السمرقندی الفرار

اذا نقص عضو من اعضاء انسان وامتلا دما ان کان صغیرا لا ینقض وضوءه لان الدم فیه لیس بسائل

وان کان کبیرا ینقض وضوءه لان الدم فیه سائل در این صورت مکیده باشد عضو این شخص را مکید

عضو ظاهر شد بعد از نقض وضوء این شخص باشد بلا سبب شرعی باشد والدیات والبعوض اذا مص عضو انسان

وظهر الدم لا ینقض محیط چشم زید متوضی درد می کند و از آن آب سیلان میکند بسبب درد بعد

این سیلان ناقض وضوء زید باشد شرایط باشد اگر بر سبیل دوام باشد از برای هر نماز طهارت باید کرد او را

شرایط باشد رمدت عیناه فسال منهما ماء سبب الرمد ینقض وضوءه هذه المسئلة بمرتبة والناس غافلون

عنها واذا کان فی عینه رمد وسیل الدمع منهما امر بالوضوء فی کل صلوة کبری زید را جراحت روانی است

خرقه بسته است بر وجهی که منع کرده است سیلان را بعد از آن در ظاهر حشو ظاهر

وضوء زید منتقض شود بلا سبب شرعی ولو ربط الجراحة ومنعه الرباط من السیلان فان لم ینشف

فهو کالصحیح وان سقط الخرقة فهو سائل وروی انه اذا لم یتجاوز الخط الحشو لا ینقض وهو المختار فصول

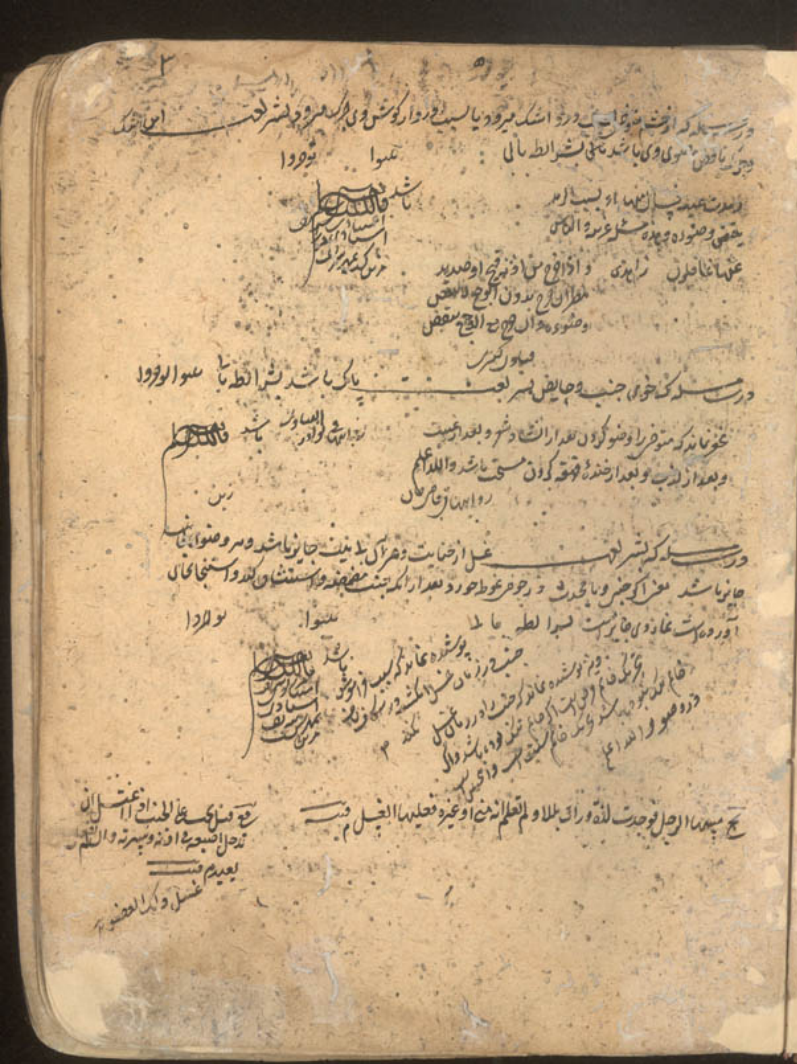

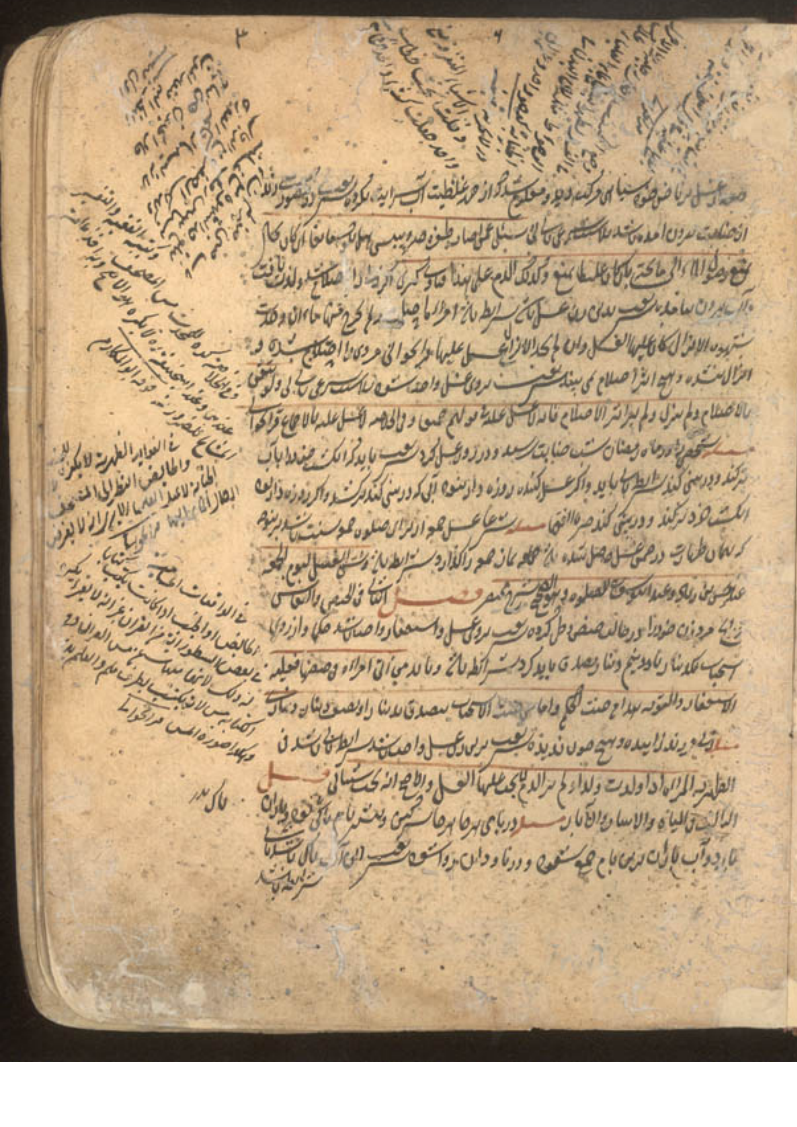

كتاب الصلوة

الصلوة وهي فعل على عشرة فصل الاول في الاوقات والاذان والاقامة شرائط
الصلوة واركانها الثالث في الامام والسجود والسبوق واللاحق والمكروهات الى السجدة والتلاوة
السادس في سجود السهو السابع في سجود التلاوة وفي سجود العام الثامن في الوتر التاسع في الجمعة والعيدين
العاشر في الخسوف والسنة الفصل الاول في الاوقات والاذان وفيه مسئلة كذا ذكر في ما شتمل على اذان كه
سنة ثابته هر فرض مثل آن چيز شده سوى في الزوال اشتراط عامه كرده اند شرط ساخته وقت الظهر ظل كل
شئ مثليه سوى ظل الاصلي وقت العصر ظل كل شئ مثليه وسنها وقته مهمله
وفي شرح المختصر الوقت المكروه للظهر ان لا يصل في حد الاصلا فحش اذا سد رعيت عادتي درين هم روز روز صحو
جابر رضي الله عنه سئل محمد رح الصلوة نصف النهار قدوم النحر قال كان خلف معد ولا اصلي واكنت انا لا اصلي
ثم اقدرت ان اصلي لحاجات قد ذكرت في توسع الصلوة نصف النهار اذان العشي سد مسلماني فرآن
هم انذكر مالك ماننند رعيت فاضله آن شنذكه مالك نماز شنوده تا نماز فعاد وشا سد رعيت مؤذن
راجايز ينداشكر در خانه مغني وفاجر ومدرس واجير رفته اعلام كند تا نماز قاعد في الجامع وكور خصي موكان
مشغول بامر عيال المسلمين كالعامي والامام واللغوي والمدرس شنا سد رعيت اذان صبي راهم ينداشكر
جايز ينداشكر الطهارة شرط صحة الاذان حتى لو اذن من لم يحسن من النحو اذا كان يصيب المعاني كونه محرفا كره
ساهيا محدثا اذا كان متعمدا فاسقا اما سد رعيت مؤذن
اذا الاذان ترديد العود منه هو اصح وهو الصحيح وهو اولى للاستعمال وكذا مرضع البيع كثير ومتله في فتاوى
تعليم اللغة سد اكر در شهري نشركه مالك نماز وجاعت كند رعيت اسد ما وشا سد اكر مالك نماز مردم
صحالة كند سد رعيت الظهر به لوان اهل مصر تركوا الاذان والاقامة كلهم قاتلهم الامام لانه من شعائر
الدين وشعائره سد رعيت تكرار وجاعت در مسجد كه اهل معين ندارد جايز ينداشكر الطهارة شرط

بنصه

ولو كان الصبي يعقل اهل حلوم فلا باس سد رعيت تحصيل درجه عاد در وهي معوذن كسر
كوبند رعيت سنتي تا تصم اولى اربوذني وي استا ده شرط ساخته سد في الوقت الوهم (رهل دخل الخطيب الوذن
تقع سنتي ان تقعد ولا يكفيه قائما لان هذا الصبي اذان الشرع في الصلوة فراكجاى الفصل الثاني في شرائط
الصلوة واركانها سد رعيت نذمن فرض هست درسجه دستر عايشرط هست روضه الوجين فرجل السجود
الا لا يكفي تحقق السجود الا بوضع العدد من في سد اكر تحقق نماز نه فرض ما نماز كند عادا در وقت ادا
سجدتي سهو اجب تحقق نماز نه فرض ما نماز سنتي تركش عادا در وقت ادا هل يكفر كافرا ان اعتقد على تركها
ان الله عليه وقت الظهر ولكن لا يعلم ان لها وقتا على الكل كافر فقد الكل وهي تركت الصلوة متعمدا فقد كفر جهاه
كفران النعم لا كفران الدين صدر الشهيد سد مصلا كه كرد وسنه اكند سر بر دارد سجده رعيت سد ان ما جايز
يشترط ساخته وصل ركع فلم يرفع راسه حتى ركع وضرسا جدا قال ابو بكر وهو الاصح وحتى جاءت
الصلوة وهي فعول اسم موسوم للكون تقول اي اللت سد سجده اكر در دل ما سجده حاضر نيست وشرط ساخته و
اركان كه اسم طريقه شرعا كاى مى اورد ان شد عيب سد اكر نماز اوا اعتقاد هست سد رعيت ان ساهي رفي
الشروط حول انذهاب حتى لو ذهب من تلقاء قبلته الصلوة مع الصلوة لانهم لصلوته بهذا البيت فاشهد وا سد نذاع
را در ركوع يافته وتكبيره تحريمه اقتدا ما مام كرده هست وانهى تكبير ركوع ساخته اكنار ابراى ركوع تكبير كويند اعاجز اركبر تحريمه
انذكر قيام كاى آورده سجده وجلسه ان ركوع رفته سد ثنا بر دعا وحمد ركعت اول نشستن سد شرط
سد رعيت وصل ادرك الامام قائما ركوعه وكبر معتدلا قائما ثم ركع تذكر التكبيره ولم يكبر للركوع فانه تصير شارعا
في الصلوة لكن لا يكبر حد ركوعه للركوع الا بان لا يكون حد لكبر الافتتاح فعام لطفل يصلي ان يركع ولو ركع
ولم يكبر الافتتاح لا يكون حد كبر للركوع هو الصحيح وصل الثالث في المسبوق والامام سد ركعات
جاعت ما عاجز نشر عاى ادرك كند عيب زند مسجى بعد رعيت سد شرط سنى ترك الماعز بغير العذر يوصف المتروك
واتباع الجيران بالسكون عن ذكر الشئ على سكون الغين اهملا واظهارا والاخفاء ليلة الاعلى تهادته ولا عذر الامام والمؤذن

ويصلح قصد فايه صورة تحرمها من هذا التعبير الذي تم والقصد صح لفظا افضل ويكره للنفل والتراويح وسايرالسنن يتنفل
الصلوة وفرض شرط تعيينه لانه عدد ركعاته وتقتدي به صلوته واقتدائه شرح وقاية
الصلوة

در فتاوى جهاني آورده كه اكر مردى تنها نماز مسكذارد ونيت كرده باشد كه تا مامت نكند تومى بدو اقتدا كرد نماز اين
درست نشده اكر امام سوكند خورده باشد سوكند دركردن او نيايد اكر نيت امامت ندارد ان شرط نيست اما مقتدى
بايد كه نيت كند كه امام نماز ميكذارد وروى بجانب كعبه الله تعالى اقتدا بامام كند واين واجب است در فتاوى ظهيريست اما در محمد
ضروري آورده كه مقتدى محتاج هست بدو نيت يكى نيت كند كه امام نماز ميكذارد ودوم نيت اقتدا بامام نيت الله تعالى ونيت كعبه
ذكر نكرده واز براى انكه در نيت اقتدا بامام اين هردو هست اما اينها كه ذكر كرده شد بدل نيت كند كردن فرض نيست ودر بدان
سنجب نزد يك امام ابوحنيفه واكر بدل نيت كند وزبان نكويد رواباشد اما اكر زبان نيت كند وبدل نيت نكند رواباشد
وبايد كه در نيت كويد كه نيت كردم كه بكذارم دو ركعت نماز بامداد فريضه وقتى روى آوردم بحمت كعبه اقتدا كردم بدين امام
وبعد از نماز هاى فرضه كى نيت كند واكر اقتدا امام كويد رواباشد واكر بدل امام كويد بايد كه نيت تعيين كند
وعدد ركعات چند ركعت هست در نماز پنجكانه چهار ركعت نماز فريضه ظهر وقت بامداد دو ركعت نماز جمعه خلف كويد كه نيت كردم
كه بكذارم فرض وقت بامداد كردن دو ركعت نماز جمعه از براى خداى تعالى وصل بروى آوردم بحمت كعبه اقتدا كردم بدين امام

وفي صلوة الخسوف قال نصي
بكبرة الافتتاح وكبرة الركوع وبركوعين
هذا الكبيرة غير الافتتاح روى عن
ابي يوسف رحمه الله الاكبر منتصبا بنوب عنها
ولان كبرة الافتتاح لا ينوب عنها

ثم قيم صح منه قراءة في الاولى من المرسلات والعصر في الثانية وبل الكل متعرة لا يكره كل يكره لان الاولى ثلاث ايات والثانية تسع ويكره الزيادة الكثيرة وآثار روي عليه السلام قراءة الاولى من الجمعة سبح اسم ربك الاعلى وفي الثانية هل اتيك حديث الغاشية نزا والثانية تسع على الاولى لكل السبع في السور الطوال اليسيرة دون القصار لان البت الاصل والسبع ثمه اقل من نصفه م قنيه ـ رباب الزياده والسبع

تعديل اركان الصلوة فرض وترك ذلك للصلوة نقض

تعديل اركان الصلوة هو الطمانينة والقرار في الركوع والسجود وقومة الركوع والقعدة بين السجدتين ليس بفرض عند محمد ابي حنيفة وعند ابي يوسف فرض رواية الاصول ان فرض حتى لو ترك الطمانينة كما ركع او كما سجد لا يجوز صلوته وهو قول الشافعي رحمه الله ثم طمانينة الركوع والسجود واجب عندهما حتى لو تركه ساهيا يجب سجود السهو بتركه ويكره تركه عمدا على القولين الطمانينة قومة الركوع وقعدة السجود وتقدر تسبيحة سنة والواجب في قولهما بالاتفاق ... ثم رفع اركان الركوع ... الركوع اقرب جاز وان كان الى القيام اقرب لا يجوز واما الكون اقرب الى القيام ... رفع الركبتين على عكس ترتيب الوضع الكل مبسوط ... في موضعين كذلك في السجدتين الكل الى السجود اقرب لا يجوز وهو المختار ... المحيط والهداية وفتاوى العتابي شرح ...

[illegible marginal notes]

[illegible marginal notes]

سورة ثم قرأ في الركعة الثانية سورة فوق تلك السورة يكره في الفرائض اما النوافل لا ... اگر کسی در قرأت رکعت ثانیه بر قرأت اولی در فرایض سه آیت زیاده سازد مکروه باشد و در نوافل غیر مکروه ... شرائط ... اطالة القراءة الثانية على الاولى بثلاث آيات مكروه ... وفي ثلث آيات ... ولا يكره في النوافل ... اگر ... در رکعت اولی سورت طویل خواند و در رکعت دوم سه آیت زیاده ... مکروه باشد ... قرأ في الركعة الاولى سورة طويلة وفي الثانية ثلث آيات لا ... نماز گذارده ... الواقعات ... لا يعقل ... ساعات ... نماز گذاردن ... گورستان ... مکروه ... عشرة مواضع ... الطريق وبطن الوادي ... والحمام والطاحونة ... هداية ... الواقعات ...

فصل في الوتر والسنن والنوافل

... دعاء قنوت ... اللهم اعفو لنا ... دعاء قنوت ... قال العلم بهذا ... اللهم اغفر لنا ... الى اللفت ... اگر شخص ... فرض ... نماز ... امام ... گذارد

وهو حمل سنة الظهر في السجدة ... ثم عاد الى المسجد ...

بلا سبب ... ويجوز ان يصلي الوتر ... ان لم يصل التراويح مع الامام ... وهو الصحيح لكن ذا لم يصل الوتر ... في المنية شرح مولانا شمس الدين محمد ... اگر ... در ... سنت نماز ... سنت را اعاده باید کرد ... شرائط ... سنت نماز ... پیش از سنت ... سنتها ... بعد السنة ... شرح ... نماز عشاء ... دو رکعت سنت نماز ... سنة ... ركعتان ... لا ... السنة ... بعد الظهر ... الاذان والاقامة ... التي بعد العشاء ثم التي قبل الظهر ثم التي قبل الفجر ... الظهر شرح مولانا ... عالمي ... سنت ... الطحاوي ... ادگان ... تحية ... ركعة ... بايد ... شرح ... مولانا شمس الدين محمد ... اول وقت ... نماز چاشت ... دو ازده ركعت ... چهار ركعت ... اول وقت ... بعد ... شام ... ركعت ... بعد المغرب ... صلوة الاوابين ... بعد المغرب ... ستة ركعات ... مولانا شمس الدين محمد ...

[illegible marginal notes]

[illegible marginal notes]

وما فعله ... واكروه ... براي نماز ... جائز ... ان يصلي المكتوبة على الدابة ... والطين ... السبع ... المطر وكون الدابة جموحا ... لا يمكنه ان يركب ... البادية ... اگر ... مسجد در آید ... نیت ... فرض ... سنت ... دخول المسجد ... تحية المسجد ... السجدة ... گذارد ... تحية المسجد ... نماز ... سنت ... ركعات ... نماز ... شرح مجمع البحرين ... سنت ... نماز ... مسجد ... الفرائض ... السنة ... الفرض ... النوافل ... الاصل ... السنن والنوافل ... اداها في المنزل ... نماز ... فرض ... مكروه ... الاصابع ... المكتوبة

فصل

في سجود السهو

... حكم سهو در نماز فرض ونفل ... حكم السهو ... الفرض والنفل سواء لان الفرض والنفل ... الوضوء ... الاركان والشرائط ... اگر امام را ... نماز ... سجده ...

[illegible marginal notes]

[illegible]

باشد بلاشک گر بی تاء فی ودی السنتی رجل لامة اقرانه وطئها باشتریها ابوها او ابنها لحلاله وطئها ولو از بعد ما
اشتراها الاب او الابن [illegible] وتصدق [illegible] نکاح [illegible]
[illegible] الاحتلام [illegible] زینب بکر بالغ نکاح زید عمر کفو [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

در مسئله که شریعت نصاب شهادت در

حرمت رضاع دو مرد عدلین و یا یک مرد و دو زن عدول باشند بشرائط باشد

در مسئله که بر تقدیر آنکه گواهی دهند که طلح و طلحه

در وقتی که زیاده از دو نیم ساله بودند از پستان آدمی شیر خورده اند بشرائط

در این صورت حرمت رضاع میان طلح و طلحه ثابت شود بلا سبب شرعی باشد

در مسئله که شریعت

شیر خوردن زید و عایشه در ایام رضاع از پستان غیر آدمی موجب حرمت رضاع باشد

بلا سبب شرعی باشد

در مسئله که شریعت

عقد نکاح شرعی میان زید اجنبی و عایشه اجنبیه درست باشد

بر وجه صحت شرعیه بشرائط هر چند میان برادر زید و عایشه مذکوره از یک پستان آدمی شیر خورده باشند

در ایام رضاع چون زید شیر مادر عایشه و عایشه شیر مادر زید را در ایام رضاع نخورده است

با جواهر رضاعی خود مباح باشد بلا سبب شرعی باشد و سعی للاخ من الرضاع ان لا یاخذه من الرضاع لان الغالب هناک الوقوع

للجماع فیه الکراهة مسئله زینب زوجه زید را که از وی هرگز نزایده است شیر فرود آمده در زینب نارسیده را شیر داده

شریعت رضاع میان این صغیر و زید و اولاد زید که از زن دیگر دارد ثابت شود بلا سبب شرعی باشد رجل تزوج امراة ولم

منه قط ثم نزل منها لبن فارضعت صبیا کان الرضاع من المراة دون زوجها حتی لا یحرم علی الصبی اولاد هذا الرجل من غیر هذه

المراة مختصر خزانه مسئله شریعت بمجرد گواهی یک زن یا زنان تنها بر رضاع میان زوج و زوجه وی تفریق توان کرد بلا سبب شرعی

باشد ولا یقبل فی الرضاع الا شهادة رجلین او رجل و امراتین ولا تجوز شهادة امراة واحدة علی الرضاع اجنبیة کانت او ام

احد من الزوجین و وسعنا المقام معه حتی یشهد علی ذلک رجلان او رجل و امراتان عدول ولا تقبل شهادة النساء وحدهن

خزانة المفتی مسئله زید زینب را خواستگاری می کند و یک زن بشوهر می گوید که مادر زینب زید را شیر داده است شریعت

نکاح زید زینب را جایز باشد بلا سبب شرعی باشد صغیر و صغیرة بینهما شبهة الرضاع ولا یعلم ذلک صغیرة قالوا لا باس بالنکاح

بینهما وان اخبر بعد لا یجوز النکاح رجل تزوج امراة فشهدت امراة انها ارضعتها لا یثبت الحرمة بقولها وان کانت عدلة

وان تنزه افضل مختصر خزانه مسئله زینب مادر خالد عایشه دختر حفصه را در ایام رضاع شیر داده است شریعت نکاح

میان خالد و طلحه خواهر عایشه جایز باشد بلا سبب شرعی باشد و ذکر فی الجامع الصغیر و هدایة المفتی لو ان امراتین لاحدهما

بنون وللاخری بنات فارضعت ام البنات ابنا من بنی الاخری فانها تحرم بناتها علی الابن الذی ارضعته بعینه دون اخوته

لان اخوته مع بناتها لم یجتمعوا علی ثدی واحد فلم یثبت الاخوة بینهم وبین بناتها ولو ارضعت ام البنین واحدة بعینها من

بنات الاخری حرمت تلک الابنة علی ذلک الابن من بنی المرضعة لانها اخت لهم وغیرها من بناتها تحل له شرعا

کتاب الطلاق

الطلاق وهو مشتمل علی ثمانیة فصول الاول فی وقوع الطلاق الثانی فی التفویض والتعلیق الثالث فی الرجعة

الرابع فی الخلع الخامس فی العنین السادس فی العدة السابع فی الحضانة والثامن فی العدة الفصل الاول فی وقوع

الطلاق مسئله اگر زید زوجه خود را گوید که ترا سوگند خورم شریعت این زن بر زید طلاق شود بشرائط شود

اذا وهب ابنته من رجل کان نکاحا ولو وهب امراته من نفسها کان طلاقا خزانة الفتاوی مسئله زید زینب اجنبیه را گفته است

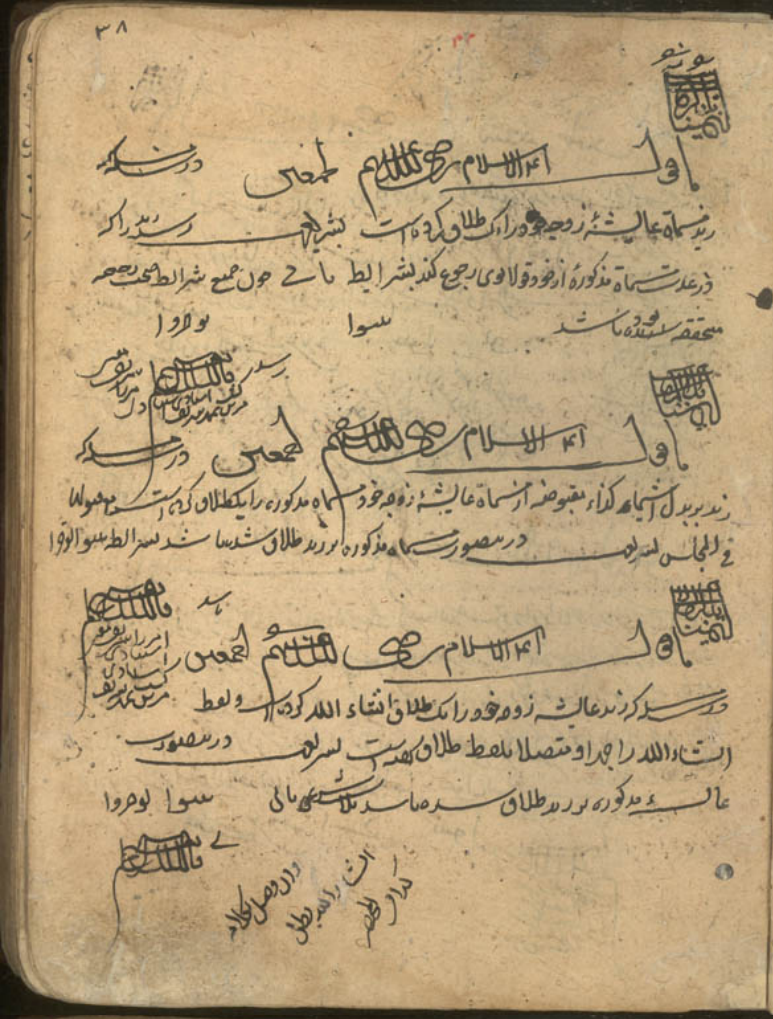

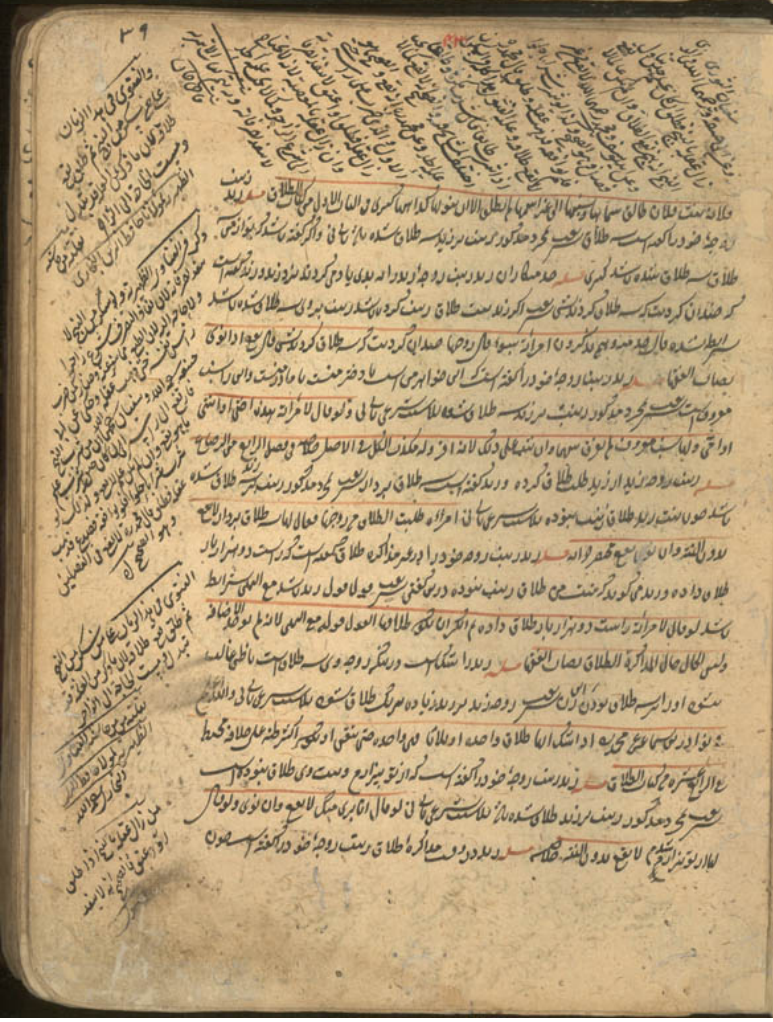

در مسئله که خالد بطلع و زید اخبار کرده که گفته که بالد عایشه زوجه خود را بتا و بغیر طلاق میکند و بعده خالد در وقتی که
طلع و زید در آن مجلس بوده اند و عایشه را بتا و بغیر طلاق کرده است که طلع و زید عالمین بوده اند بشریعت
بمجرد مذکور عایشه مذکوره بر خالد طلاق شود بشریعت شرعی یا نی بینوا توجروا

در مسئله که زید تعلیقا گفته است که اگر زید عایشه زوجه خود را امروز سه طلاق بکند
عایشه بروی سه طلاق باشد و بعده اگر زید عایشه را سه طلاق کند انشاء الله کند
در همان روز و لفظ انشاء الله را جهرا و متصلا بلفظ انشاء الله گوید بشریعت در منصور
عایشه مذکوره بر زید طلاق شود بلا شبهه شرعی یا نی بینوا توجروا

قال لامرأته انت علی حرام و الحرام عندی الطلاق لکن لم ینو طلاقا
وقع الطلاق وعن بشر بن الولید لا یقع وعن ابن سلمة انت علی
حرام ویقول بلم انو به الطلاق القول قوله مع یمینه
ویکتفی بتحلیفها ایاه فی منزلها مختصر خزانه

ما قول امام الاسلام صلی الله علیه وسلم در مسئله که غلام کذا خالد
مسماة عایشه را بمبلغ کذا مهر بنکاح شرعی خود در آورده است و خالد بعد از علم باین
نکاح تجویز این نکاح کرده است و بعده این غلام مسماة مذکوره را بعد از دخول مکابره طلاق کرده است
بشریعت رقبه این غلام متعلقه بمهر بن مسماة مذکوره شده باشد بشرایطه بینوا توجروا

ما قول امام الاسلام صلی الله علیه وسلم در مسئله که
بر تقدیر آنکه از زید این کلام صادر شده باشد که سر و آدم ترا سه طلاق در غیبت
عایشه زوجه خود بی آنکه طلاق را اضافه بعایشه کرده باشد و بی آنکه این کلام در جواب سوال
از طلاق عایشه واقع شده باشد بی آنکه نیت طلاق عایشه کرده باشد و چون سوگند میخورد زید
بشریعت مسماة مذکوره بر زید طلاق شود بلا شبهه شرعی یا نی

ما قول امام الاسلام صلی الله علیه وسلم در مسئله که اگر واقعه چنین باشد که از زید این کلام
صادر شده باشد یک طلاق و دو طلاق و سه طلاق بی آنکه از وی چیزی صادر شده باشد از خطاب زوجه اش و اضافه
بوی که موجب وقوع طلاق می شده باشد و بی آنکه زید باین کلام نیت طلاق زوجه اش کرده باشد بشریعت عمرو مذکور
زوجه زید بر زید طلاق شود بلا شبهه شرعی یا نی

وفي الفتاوى النايم اذا طلق امرأته في المنام فلما استيقظ قال لامرأته طلقتك في النوم لا يقع ولو قال بعد ذلك اجزت ذلك الطلاق لا يقع الطلاق ولو قال اوقعت ذلك الطلاق يقع وكذا الصبي ولو اوقعت ما تلفظت في حالة النوم لا يقع خلاصه

وفي شرح الطحاوي ان الصبي او المجنون اذا طلق امرأته لا يقع طلاقه

[illegible]

[illegible]

عه لو قال لست امرأة او قال ما او لست زوجة او ما انا فان كانها تطلق ان كان نوى والطلاق بنية وما عني قال لامرأته لست لي بامرأة او ما انت لي بامرأة او قال لست لك بزوج او ما انا لك بزوج تقع الطلاق اذا نوى عنده وعندهما لا يقع وبدون النية لا يقع اجماعا وفي قوله لا نكاح بيني وبينك يقع بالنية اجماعا وفي قوله لم اتزوجك او ما لي بامرأة او والله ما انت لي بامرأة لا يقع اجماعا نوى او لم ينو من المبسوط ولو قال زن من نيستي لا يقع وان نوى هو المختار قال في الخلاصة ولو قال لها فقال لست بامرأة قال واقع به الطلاق ولا يحتاج الى النية من فتاوى جان

[illegible]

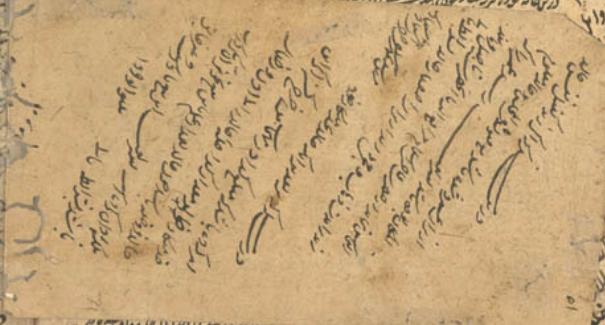

در مسئله که بعد از آنکه مجنون زد طبق محمد صالح بن مولانا پاینده بن مولانا دوست محمد در دار القضاء بلدهٔ فاخرهٔ بخارا
بحضور نایب عالیحضرت اقضی القضاة افتخار الاکابر والولاة قاضی حاکم بلدهٔ مذکور و توابع آن بار شده بود
بالبینة العادلة کما هو طریقه شرعا حاضر آمد بحضور نایب مذکور آن عالیحضرت مسماة عرب بنت مولانا شاه
و با خود حاضر آورد مولانا پاینده مذکور را که قیم مجنون مذکور بود بنصب و تعیین نایب مذکور و این مجنون نیز در آن
مجلس حاضر بود و دعوی کرد این حاضره آمده بر این مولانا پاینده قیم عام مذکور که منکوحه مدخوله مجنون مذکور بود و است
و او را السبب این عیب جنون رد کرده است و فسخ عقد نکاح بسبب این جنون شده است و ملتمس مراد سکوت
سره مکمل کاملا ده نهی که مهر من در ذمه این مجنون ح لرد و از این قیم مذکور که مجنون که متصرف مال و اقی این مجنون طلبیده است
و این رد موافق قول حضرت امام محمد است و این قیم گفت این رد غیر صحیح است چنانکه قول حضرت شیخین است رحمهما الله
بعده نایب مذکور در حضور مفتیان حکم کردند بصحت رد مذکور و با آنکه این عقد بینهما منفسخ شده است و وقتی که حاکم بودند
باختلاف علمای دین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین فصار الحکم متفقا علیه وکان ذلک فی شهر رجب المرجب سنه ۹۹۱
بمحضر العدول والثقات

شده است و زینب را از زید یک دختر صغیره است که معتاد باکل طعام شده است و مادر زینب می باشد و زینب بحال صغیره
آن زید نفقه می طلبد و زید مقر است و صغیره ندارد که از برای نفقه آن صغیره بر زینب فرستد و آن صغیره بود در بر زینب
بخانه زید است شرعا می رسد زید را اگر گوید که این صغیره بخانه من آید و طعام خورد و بعد از آن بخانه زینب رود و با وی
باشد یا نه الجواب می رسد رجل معسر وله ابنة صغیرة قد فطمت واعتادت اکل الطعام وهی مع امها وطالبت الام بنفقته
ابعث بها الی بیت الام والام تقول بیت الاب تحت وقت الطعام الی بیتی فیأکل ثم ترجع الی بیت الام لیکون له ذلک کذا فی جواهر
رضاء الام اسروشنی مسئله در زید زید متوفا را از زینب منکوحه اش یک دختر صغیره نازده ساله مشتهاة است که مادر زینب
مامات شرعا می رسد عمرو عم این دختر را که از عصبات اقرب است این دختر را که از زینب بکند و با خود نگاه
دارد شرعا الجواب نه می رسد وان لم یکن لها اب تدفع الی الجد اب الاب وان علا وان لم یکن لها ذی رحم محرم کابن الاخ وغیره
احکام الصغار فصل الثامن فی النفقات ورایج زید خالد را گفته است که بر زینب زوجه من انفاق کن
و خالد مبلغ کذا بر گفته زید بر زینب انفاق کرده است بطریق عرف و عادت شرعا می رسد خالد را که باز گیرد
در عقد زینب صرف کرده است بر زینب رجوع کند شرعا الجواب می رسد قال بحضره انفق علی اهلی و عیالی والانفاق بالمعروف
قال شمس الائمة الحلوانی بالمامور ان یرجع علی الامر بما انفق فیما کان در مسئله ای که طعام گران بود که است و ولی اسلام بهر روز
مبلغ کذا از برای نفقه زینب زوجه زید بر زید فرض کرده است و بعد از آن ارزانی شده است و طعام ارزان شده شرعا
می رسد ولی اسلام را که کم سازد از آن مبلغ بقدر آنکه رخصی شده باشد شرعا الجواب می رسد القاضی ان فرض علی رجل نفقة
عند الغلاء والرخص محیط در مسئله که ولی اسلام بهر روز مبلغ کذا از برای زینب زوجه زید بر زید فرض کرده است و بعد از آن
زینب عاصیه گریخته از زید بیرون رفته است بعد حق شرعی آیا نفقه ای مدت حق زینب از آن نفقه مفروضه ساقط
شده باشد شرعا الجواب شده النفقة المفروضة تسقط بالنشوز کذا فی فتاوی الجامع الصغار مسئله زینب زوجه زید عمرو
را وکیل کرده است که از ولی اسلام التماس نماید که از برای وی بر زید نفقه فرض کند و ولی اسلام بر التماس وکیل وی از زید
برای زینب ماه مبلغ کذا از نفقه مثل زینب است بر زید فرض کرده است شرعا این فرض کردن جایز است شرعا الجواب باشد

والاشیع الی الصغر

امراة وکلت رجلا علان تفرض علی زوجها لحوز للوکیل ان تعرض نفقة المراة جواهر فی کتاب القضاء مسئله ولد مشتری زینب
صاحب مایده و صاحب طعام بسیار است که زینب قادر است بر خوردن آن بقدر کفایه اگر او را کفایت نکند شرعا می رسد
زینب را که التماس کند از ولی اسلام که از برای وی ماهوار آن نفقه فرض کند یا نه شرعا الجواب می رسد اذا کان الرجل صاحب
المائدة والطعام الکثیر تمکن من التناول قدر کفایتها لیس لها ان تطالب زوجها بفرض النفقة وان لم یکن لهذه الصورة فرض
اذا طلبت الفرض فلا مسئله زید زینب را گفته است که در نکاح در آی بشرط آنکه می نفقه تو با شیئی بهر ماه مبلغ کذا
و زینب نکاح عمرو را اجازه شرائط شرعا نفقه زینب ماه در نکاح عمر است بر زید یا نه شرعا الجواب نه باشد رجل قال لامراة
تزوجی فلانا علی انی ضامن نفقتک کل شهر کان علی الابد ولو قال نفقتک کل نفقة ابدا او ما عشت کان کذلک جامع الفتاوی
فی صورتها محمد و اله مسئله در نکاح وی باشد و در عدت آن شوهر نفقه باشد شرعا می رسد یا نه الجواب ولا نفقة فی نکاح
الفاسد ولا فی عدتها محمد و اله مسئله نفقه طالب علم کسب نمیتواند و عاجز است از نفقه بر پدر او باشد حالا که رشید است
شرعا الجواب باشد طلبة العلم اذا کانوا لا یهتدون الی الکسب لاسقط نفقتهم عن آبائهم و کان بعض المشایخ
اذا کان رشدا محمد و اله مسئله میان زید و زینب زوجه زید فرقت بطلاق واقع شده است در بلدهٔ کذا و زینب
را از زید یک پسر رضیع صغیر بوده است که در حضانت زینب بوده است و ولی اسلام بر زید بجهة اجرة رضاع و طعام
این صغیر بهر ماه مبلغ کذا بر زید فرض کرده زید بزینب می داده باشد و زینب از این شهر رفته و این صغیر را بشهر دیگر
برده و مدت کذا گذشته و حالا زینب آمده و نفقه این مدت را از زید می طلبد شرعا می رسد زینب را که نفقه این
مدت مذکوره را از زید بستاند یا نه شرعا الجواب فلو اشتری زوجها فرقه کرده و در میان طفل گشته زوجته
و ولی اسلام برای این طفل که بر پدر نفقه داده فرض کرده است نفقه مدت رضاع و در سنه که بها ای مادر طفل بدو بعد
این مادر از شهر رفت و بشهر دیگر برد بالکمال الکوفا احد است و نفقه گذشته متخاصمه تواند یا نه
لانه مقدر بتلک المدة ولا کذلک النفقة اذا فعلت فضل الاجر الی خطا کما قبل الاجر کذا هذا لا ما ملتقط مسئله
آگر زینب از زید ابتدا از نفقه ابتدا ابرا کرده باشد بعد از آن ارادت است که ولی اسلام از برای وی ماهوار آن نفقه فرض کند

لاکور

دون الفداء والنسیء ولو کان الزوج بسمرقند وامرأته بنسف فبعث الیها اجنبیا لیحملها الی سمرقند فلم تذهب لعدم المحرم فلها النفقة
وفی المحیط لو طلبت النفقة وهی فی بیت الاب بعد تسلیمها وکذا اذا لم یطالبها بالنقلة وعلیه الفتوی وکذا اذا طالبها ولم تمتنع
وکذا اذا امتنعت بحق لیستوفی المهر اما اذا امتنعت ولم یبق لها علیه مهر لا تجب کذا فیه

الاب اذا اعطی ضیعة مهرا لامرأة ابنه
ولم تقبض امرأة الابن حتی مات الاب
فباعت امرأة الابن الضیعة لا یصح الا
اذا ضمن الاب مهر امرأة الابن ثم اعطی
الضیعة بالمهر فحینئذ لا حاجة الی القبض
خلاصه

اگر فردا نروم و پیش خوان این سخن نگویم چنین از آنجا که حالف است تا خان پیش نرسد فردا روان گشت و بعد از پنج
روز بخان رسید و پیش خان این سخن را گفت لا یحنث لان هذه الحالة تراد بهذا الکلام التوجه الی الحضرة بهذا القصد و اگر
خان در همین شهر است فردا رفت بدین قصد خان بر شکار بر نشسته بود و تا نماز خفتن نیامد همان ساعت که بیامد گفت
یحنث لان ذلک ممکن فی الجملة قاعدی

[illegible]

وفی الفتاوی لو حلف لا یدخل بیت فلان فقام علی عتبة الباب ان کان بحال لو رد الباب یبقی خارجا لا یحنث وان کان داخلا یحنث
ولو قال لامرأته ان خرجت بغیر اذنی فانت طالق فقامت علی عتبة الدار وبعض قدمها لو اغلق الباب کان ذلک
المقدار داخلا وبعض قدمها لو اغلق الباب کان ذلک المقدار خارجا ان کان اعتمادها علی النصف الخارج یحنث وان کان
علی النصف الداخل وعلیها لا یحنث وفی المحیط لو دخل احدی رجلیه لا یحنث وبه اخذ الشیخ الامام شمس الائمة الحلوانی
والشیخ الامام شمس الائمة السرخسی رحمهما الله هذا اذا کان یدخل قائما فاما اذا کان مستلقیا علی ظهره او بطنه او جنبه فدخل
حتی صار بعض بدنه داخل الدار ان کان الاکثر داخل الدار یصیر داخلا وان کان ساقاه خارج الدار یکذا روی عن محمد رح
ولو ادخل راسه دون قدمیه لم یحنث وکذلک لو تناول شیئا بیده والله اعلم

حلف لا یکلم عبد فلان وله ثلاثة
عبید فیمینه علی کلام الکل
لو کلم واحدا لا یحنث فی یمینه
تمت الفتاوی

عمرو در خانه او آمد و عمرو بی علم زید بخانه زید در آمد بعد از آن زید داخل شد حالا که همان زمان که عمرو
در این خانه در آمده زید او را بیرون کرده بلا شرط بی تانی لو حلف لا یدخل فلانا فخرج ثم دخل بعد ما خرج
بغیر علمه او دخل لا یحنث فیه مسئله و نیت سوگند خورده است که بیرون نرود بخانه عمرو در رفته بی آنکه عمرو زید
خانه شده باشد بلا شرط بی تانی لو حلف الامرأة ان لا تخرج الی بیت فلان فخرجت فحملها ثم ذهبت الی بیت
والدها لا یحنث فیه خلاصه من کتاب الایمان فی البیع مسئله زید سوگند خورده است که دختر بالغ خود را
بشوهر بدهد بعد از آن که زید بخود خود مریک نکاح زید شوهر دختر خانه شد بلا شرط بی تانی
لو حلف لا یزوج ابنته الکبیر او ابنته الکبیرة لا یحنث الا ان یباشر العقد بنفسه فاجازه مسئله زید سوگند
خورده است که بخانه عمرو در نیاید و زید بخانه کذا که مشترک بود میان عمرو و خالد در آمده و عمرو در این خانه
سکنی نکند بعد از آن زید خانه شده باشد بلا شرط بی تانی لو حلف لا یدخل دار فلان فدخل
دار مشترکة بینه وبین غیره او لا یحنث حتی یدخل بیتا منها بعینه مسئله زید سوگند خورده است که
در خانه عمرو در نیاید و در صحرای عمرو در آمده است بعد از آن زید خانه شده باشد بلا شرط بی تانی لو حلف
لا یدخل بیت فلان فدخل فی صحن الدار لا یحنث علی ما هو جواب الکتاب وفی عرف الدار فللبیت واحد ویحنث علیه
العتق وهو مختار قوام مسئله زید سوگند خورده است که هند ام ولد خود را فروخته است بعد از آن
زید خانه شده باشد بلا شرط بی تانی اذا حلف رجل لیبیع ام ولده او هذه المرأة الحرة او هذا الحر فباع
بر تبه ذکره فی کتاب الطلاق مسئله زید سوگند خورده است در خانه عمرو در نیاید بعد از آن زید باجاره
در خانه عمرو آورده اند بعد از آن زید باختیار خود در آمده باشد خانه شده باشد بلا شرط بی تانی
لو حلف لا یدخل دار فلان فادخل مکرها ثم دخل مختارا قیل یحنث لانه لا یعتبر الاکراه فی الحنث مسئله زید گفته اگر از این
خانه نروم غلام من آزاد و زید از این خانه نرفته و در آن سکنی کرده و نیت زید رفتن علی الفور بوده است
بعد از آن غلام زید آزاد شده باشد بلا شرط بی تانی لو قال بالفارسی اگر از این خانه نروم فکذا فسکن بعد الیمین

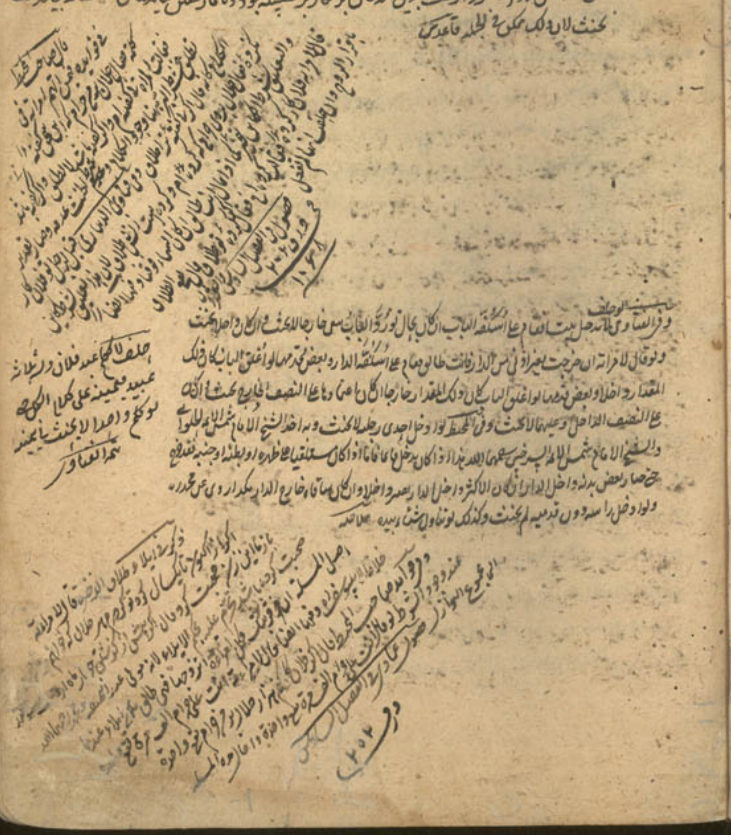

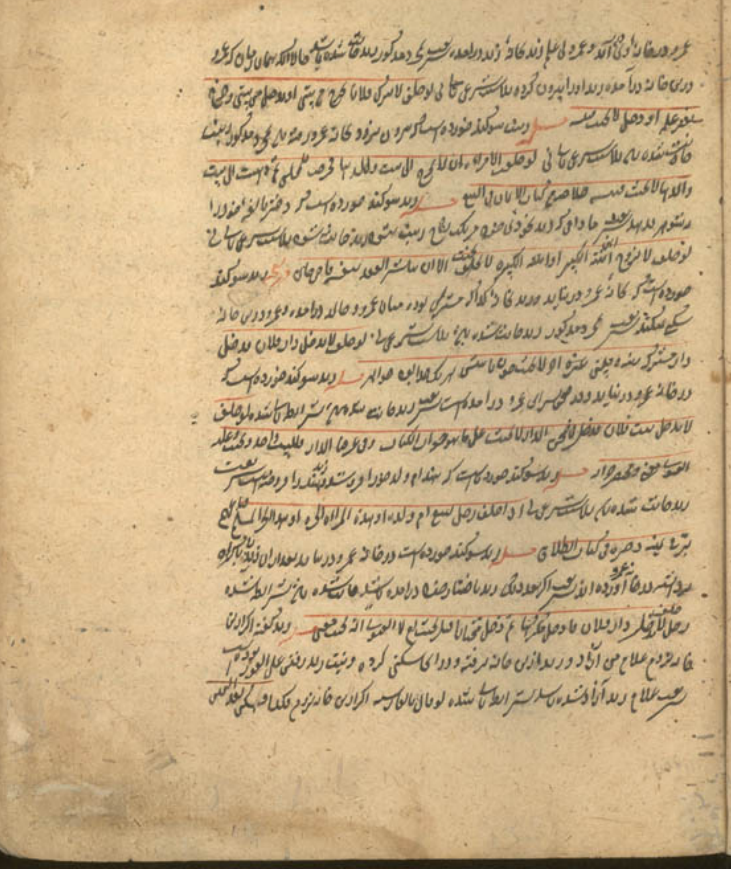

[illegible]

ان يخرج من بيته الى الكوفة ... [illegible]

[illegible]

يمين في قضاء الدين

[illegible]

والرأس في يمين من لا يشتري على رؤس غنم وبقر

حلف ان لا يشتري رأسا فهو على رأس البقر والغنم ... [illegible]

[illegible]

وليس من فاكهة حب العنب كذلك الرمان ايضا والرطب

حلف لا ياكل فاكهة فاكل عنبا او رطبا او رمانا لا يحنث عنده وعندهما يحنث ... [illegible]

وكذا اللآلي وحبة ما من الحلي بالمرء لكن يمين الحلي فاعقل

حلفت المرأة ان لا تلبس حليا فلبست لؤلؤا ... [illegible]

وليس شحم الظهر شحما فاعرفوا في حق من لا ياكل ...

[illegible]

وفي يمين الشرب من ذا المشرع لا حنث في ذلك ما لم يكرع

حلف ان لا يشرب من الفرات ... [illegible]

[illegible]

امراة اوحلت جملة بعد بهائم رضيع
ولا يدرين ادخل اللبن في بطنه ام لا
لم يحرم النكاح لان في المنع حكما
اذا طلق امراته ولها منه ابن فتزوجت رجلا فارضعت صبيا
فهو كالزوج الاول في الرضاع فان حبلت من الثاني فالابن
للاول حتى تلد من الثاني عنه
في حسفه ره سراجيه

دلا فرق وانت طالق ان شئت فقالت شئت ان شئت
فقال شئت لان علق الطلاق بشهادة الموجودة فرالحال ولما
يوجد ذلك لانما علقت وجود مشيتها بوجود مشيتها لا علم لما
پس دعايه شبهه تمايد كه پيچانه در بن مسئله كه بر تقدير
انكه زيد گفته باشد كه مرد ترك در بن خانه و در بغل نبيت الا آيد
هزار طلاق شريعت اثر بعد ذلك بر زنيب زود فوراً خود بن محمد
زنيب بزايد پس طلاق مشكوف بلا سبب شرعي باشد يا نبود و تو جرو
بعد قال لامراته كافرة فانت طالق ثم قال انا مسلم
واذا قبل ان يرتد لم يقع شيء بهذا ذكره وهو الصحيح لوجود الفاصل
بين قوله هو بين طلاق وبين رادم وبين قوله رد و رشه بعد قوله هو شه لعنه
فرالظلام جوهر نزد ذلك الكتاب رباب الاول

ولو قال بهذا قرا طلاق هذه فتشه الفاظ تا طاق وطلاق وطلاك سر الشريعة
ابو بكر محمد ابن الفضل ان نقع وان نقد وقصد ان لا تقع لا يصدق قضاء ويصدق
ان شهد قبل ان يتلفظ به ويقول ان امراتي طلقت ثلاثا فانت طالق ولا ينفع ما
ان الطلاقا تلفظ بها قطعا لقبلها وشهد وا تركه عند الحاكم لا تقبل بالطلاق
بينهما وقال مراد الابتداء يفرق بين العالم والجاهل كما هو مذهب شيخ الاسلام
ان كان عاما بالفرق بين اضافة الطلاق والقاء والفعل والخطاب
لا تقع ثم رجع الى ما قال وعليه الفتوى وتمتعوا زوجته ذلك الكتاب
لو قال اهل هذا الدار طلقت امراته وكذا اذا قال اهل هذا الوادي
محلة من اهل هذا الدار طلقت امراته بلا خلاف بين محيط
پس ان نگفت طلاقم كن مرد گفت ميكنم ميكنم اجابت طلاق
زيرا كه لفظ مرجال بود بهذا كتب مولانا حضرت قاضي رضا
در پسله اب طلاق و نوى به الثلاث جهة حضوم را تفاق اپ كه نيت
در انت طالق و در پت نيت نيست فتاوى قاضيخان
امراته قال لست لزوجها من بالتزويج بشم فقال الزوج ميباشي فقالت طلا
طلاق بايدت نيت مرا طلاق كن فقال لكن فقال الزوج طلاق ميكنم طلاق ميكنم طلاق
وكرر ثلاثا طلقت ثلاثا بخلاف قولكم لا تقبل فلم يكن محققا بالشك
خلاصه طلاقه

امراة زوجت نفسها من رجل
ولم يعلما انه عبد او حر فاذا هو عبد
ماذون في النكاح ليس لهما الخيار
والخيار الى الاولياء سواء ولدت منه او لم تلد
ولم يعلما برضا ولم يعلموا انه عبد
ثم علموا الاخبار لاحدهم وكذلك لو اخبر
الزوج بحريته في المسئلة بحالها كان
لهم الخيار فهذا يدل على ان المراة
اذا زوجت نفسها من رجل
ولم يشترط الكفاءة ولم يعلما انه كفو
ام لا ثم علمت انه غير كفو لا خيار لها
وكذا الاولياء اذا زوجوها برضاها
ولم يعلموا بعدم الكفاءة ثم علموا اما
اذا شرطوا واخبرهم بالكفاءة فزوجوها
على ذلك ثم ظهر انه غير كفو كان
لهم الخيار من تتمة الفتاوى وان
شرط الكفاءة واخبرهم فزوجوها
ثم ظهر انه غير كفو كان لها الخيار قاضي
خان بهذه الفتيين من عينه

في الفتاوى الحلاصة اذا زفت المنكوحة الى الكفء مع
امتعك والد يبتناعلى جرة ليس لها ذلك
لان الابمنعه لمتاع البيت ودواجكي
فاضي احمد ابن عباد فتوى برهان الدين
وفي الفتاوى الظهيرية هكذا فتوى كذا
قرآنجوا في من عينه

في الواقعات الى ملكة امراة لها اب زمن
وليس له من يقوم عليه غير البنت ويخشع الزوج
من تعاهد جاز لها ان تعصي زوجها
وتطيع اباها كان للاب موئمة منا او كما
فرالان القيام عليه فرض عليها في
هذه الحالة شيباني من عينه

وفي فتاوى رشيد الدين رحمه الله
ادعى انها امراته في لان اباها زوجها
مني برضاها فشهد الشهود بهذه
العبارة كه جون بدر وبرابر بني داد
اين دختر رو داد است اين نكاح بدر
رضا بالنكاح اما ليست بشهادة على النكاح لا تقبل لان بهذا شهادة على
وقيل تقبل لان بهذه شهادة على النكاح لانهم لم يقولوا النكاحها بشهدنا
فصول في الفصل الرابع عشر من عينه

رجل زوج ابنته الخ فلم يعلم رضاها حتى مات
الزوج فقالت زوجني منه ابي بامري وانكرت
الورثة القول قولها ولها الميراث والمهر
وعليها العدة ولو قالت زوجني منه ابي
بغير امري فبلغني فاجزت وانكرت ورثة
الزوج الاجازة فالقول قول ورثة
الزوج ولا مهر لها رجل ادعى على امراة
النكاح فانكرت وحلفت لا يحل لها التزو
ج باختها وان بيع سواها ولو كانت هي
المدعية وانكرت الزوج وحلفت لا يحل
لها التزوج باخر خزانة المفتيين
من عينه

ولو قال لامراته ابرات لي مهرك حتى
اجب لك كذا فوهبت مهرها وابى الزوج
ان يهبها ما وعد بجود المهر مختصر خزانة
من عينه

رجل امر رجلا بان يزوجه امراة
نكاحا فاسدا فزوجه نكاحا صحيحا
لا يجوز سراجيه من عينه

ولو زوج القاضي الصغيره من
ابنه ابنه كان باطلا مختصر خزانة
من عينه

ولو زوجها القاضي من غير كفو لا
يصح فسه

رجل عمل في كرم رجل على طمع ان
يتزوج بنته منه فلم يزوج برجع باجر
المثل شرط التزوج اولا اذا علم
انه يعمل بهذا الغرض مختصر خزانة
من عينه

لانه لا معنى النكاح الفاسد الا بالمجامعة
في القبل وجب الاقل من مهر المثل في
المسمى ان سمي والا يجب مهر المثل بالغا
بلغ مختصر خزانة من عينه

واكرهت في بروج آبدار خانه بي
اجازت شوهر خود هرچند درلحظه
خداى ناكند تا آن زمان كه بخانه
باز كردد واكر بدستوري شوهر
رود هرچند در لعنت خداى تعالى
باشند ثرعيب الصلوة من عينه

ولو زوج امته من عبده لا مهر لها عليه
اذا كان باذن مولاه من عينه

او قرن او رتق لا خيار للزوج سراجيه من عينه

انوار الحق را بدر هذا
عنه وقول كرد يلمسهن
عنها لا خلت
او لمست وقبيل
او كست تقبيلها
او ما دونه فقد
الى الفرج
فاضي خان

وبعد از آن بنا بهد كرده الله صا[illegible] عرف است ور[illegible] آن طعام خورده است [illegible] بود حد كور زند حانث شده

باشد [illegible] كما سئل عن رجل حلف ان لا يأكل من طعام فلان ثم بناه بعد ما اكل الطعام هل [illegible]

لا يحنث من ذلك لانه اكل في عرف الناس من حال نفسه [illegible] الى اللت [illegible] لا اورنيت زوجه خود را گفته [illegible]

[illegible] انه من به بدار خود طلاق [illegible] وبعد از آن زينب [illegible]

زينب حاضر بود [illegible] بود حد كور زينب بر زيد طلاق شده باشد [illegible] ولو قال ان [illegible] الى

[illegible] فانت طالق [illegible] **فصل الثالث في التكليم**

وحالى [illegible] زيد سوگند خورده است [illegible] نكند در روز [illegible] اگر زيد در شب [illegible] روز

[illegible] كرده باشد [illegible] حد كور زيد حانث شده باشد [illegible]

علا ذلك النوم [illegible] زيد زينب حكوم [illegible] كه زينب [illegible] زديده [illegible]

وقال [illegible] اگر زينب [illegible] زيد دزديده باشد [illegible] طلاق [illegible]

زيد دزديده [illegible] زينب [illegible] زيد دزديده [illegible]

زينب [illegible] الطلاق [illegible] زيد [illegible] اگر [illegible]

سوگند خورد [illegible] دزديده [illegible] زينب [illegible] دزديده [illegible] طلاق [illegible]

لا [illegible] الطلاق [illegible] المرأة [illegible] الشرط فاما

حالة الاختيار [illegible] كذا في اسولة [illegible] اگر دست [illegible] طلاق

[illegible] زينب [illegible] حد كور زينب [illegible] طلاق [illegible]

[illegible] ولو قال للامرأة ان وضعت يدك على الذكر فانت طالق [illegible] على الذكر [illegible]

لا [illegible] **كتاب البيع** وهو مشتمل على ستة فصول الاول انه [illegible] ينعقد

البيع والثاني في خيار الشرط والرؤية والعيب والثالث في [illegible] والرابع في الاقالة [illegible]

كتاب البيع

[illegible] المسؤل

٧٥

[illegible]

٧٦

التوكيل [illegible] **فصل الاول** [illegible] زيد اسب كذا [illegible] حاضر نبوده [illegible] وصف [illegible] كمال

كرده و[illegible] كذا [illegible] وبعد از آن [illegible] كرده گرفته [illegible] البيع [illegible]

[illegible] قال ولا [illegible] البيع [illegible] فان كان حاضرا [illegible]

لانها موجبة [illegible] وان كان غائبا [illegible] كالمكيل والموزون و

العدد [illegible] اللاانه [illegible]

كالكيل والموزون [illegible]

[illegible] اربع [illegible] مشترى [illegible] كذا [illegible]

[illegible] مختار

زيد [illegible] كذا [illegible] البيع [illegible]

[illegible] البيع [illegible]

[illegible] ولو [illegible] رجل [illegible]

[illegible] البيع

[illegible]

[illegible] البيع [illegible]

ثم اعلم ان العيوب على اقسام الاول [illegible] ظاهر [illegible] كالعور والشلل والصمم [illegible] والعرج والسن الساقطة [illegible]

والساعد والاصبع الزائدة و[illegible] والعيوب في الثياب و[illegible] في الارض او لم يعلم به المشتري [illegible] بعد البيع

فله ان يرده به [illegible] لا يحدث مثله في تلك المدة الا ان يدعي البائع البراءة عن العيوب او رضى المشتري [illegible] فيحلف لا يرده ما لم [illegible]

البينة على ذلك او يحلف المشتري وان كان مما يحدث مثله في تلك المدة فالقول قول البائع ان العيب لم يكن عنده لانه حادث

فيحال به الى اقرب الاوقات الا اذا اقام المشتري البينة انه كان به هذا العيب عند البائع فان لم يكن له بينة فله ان يحلفه بالله لقد [illegible]

وما به هذا العيب فان نكل رده عليه وان حلف [illegible] وذكر [illegible] رحمه الله [illegible] الصواب ان يحلفه بالله لقد سلمه [illegible]

وما به هذا العيب [illegible] بعد البيع قبل التسليم [illegible] للمشتري [illegible] الذي يحلف البائع او اقام المشتري البينة على ما ادعى [illegible]

[illegible] البائع [illegible] المشتري بالله ما رضي بالعيب [illegible] على العيب [illegible] القسم الثاني ما لا يعرفه

[illegible]

[illegible]

[illegible] والقسم الثالث ما لا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

والس الساقط والسواد والحجر الاحمر ما كان او غيره عند الصفراء اصلين الروايات [illegible] مسئلة [illegible]

بهت [illegible] الساعة عند قول مسئلة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

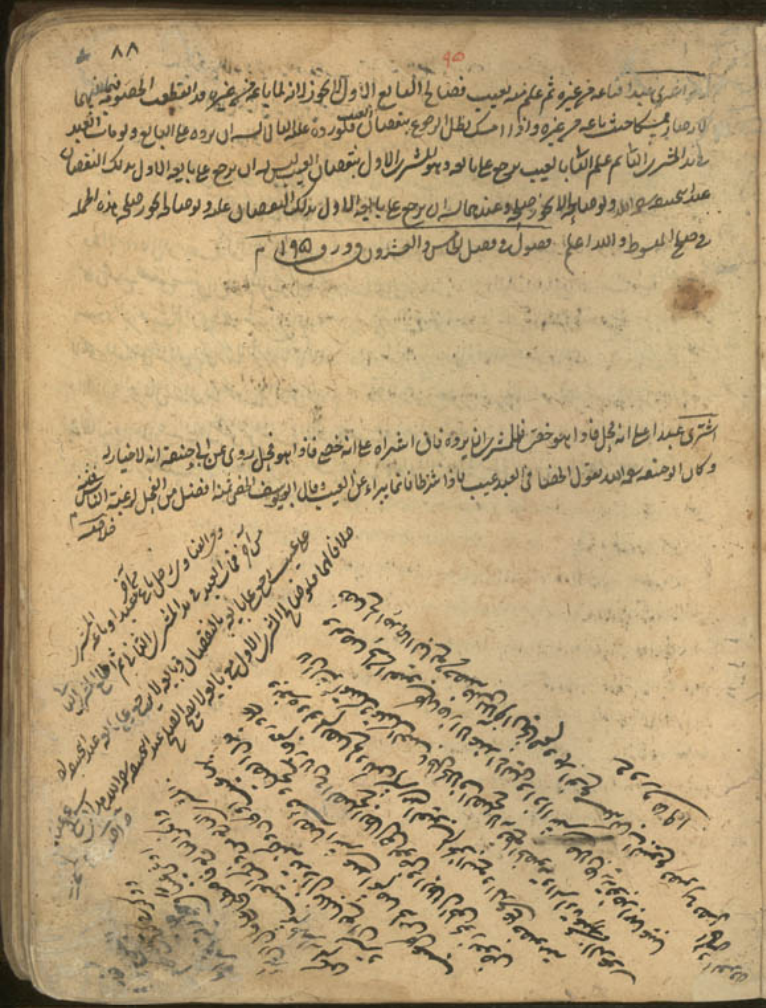

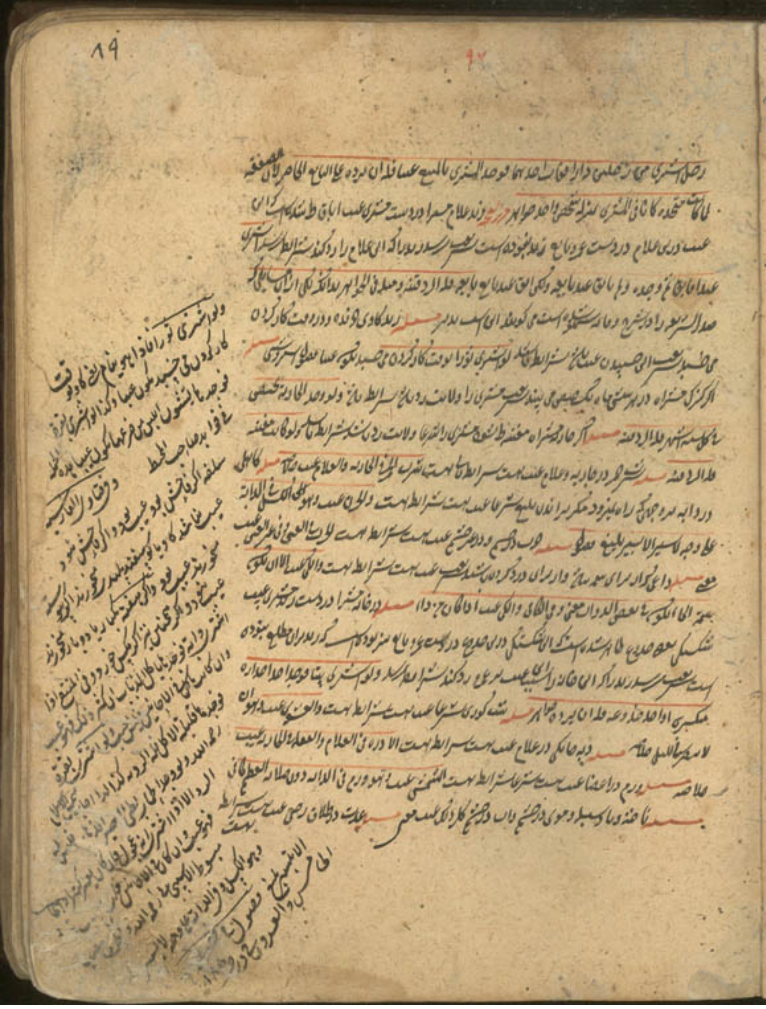

فتح اشتری جاریه و وجد به عیبا قدیما فاراد الرد فصولح بینهما بدینار و اخذه ثم وجد به عیبا آخر قدیما فان رده مع الدینار
بم رجع بنقصان العیب و عند ردّه و لو اشتری عبدا فی عینه بیاض فباعه فاذا به نوی فقال انه حدیث حصاه و الضرب فاکثر ان
و مضت ثلثة اشهره و لم یزل الا برده صح قف اشتری غلاما بر کبته و رم فقال انه حدیث حصاه و الضرب فاکثر ان
عاد ذلک ثم ظهر انه قدیم لیس له رده بخلاف ما اختر لوعاد ذلک و بحر صحا البیاض انها تجب فاذا لم یرجع احدا العشر فانه رده قبل

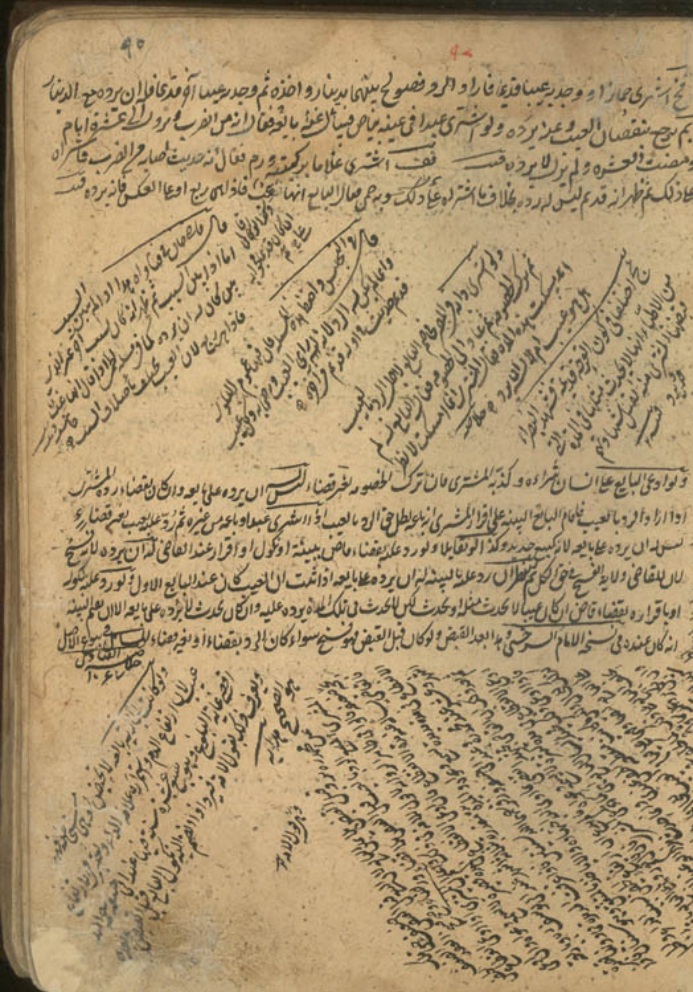

و لو اوعا البائع عیبا ان شرطه و کذبه المشتری فان ترک المضمون اخر قضاء النسیء ان برده علی بائعه و ان کان قضاء رده المشتری
او ذا را و اخره ما یعیب فانا البائع البینة علی اقراره المشتری انه باعه بالعیب اذا شهد الشهود علی اقراره المشتری عیبا و باعه من غیره ثم رده علیه بعیب بعد قضاء رده
نسیء ان برده علی بائعه لانه یکسب جدیدة و کذا الموتهبا و لو رده علیه بقضاء ماض بینة او کول او اقرار عند القاضی فان ان برده لانه نسخ
لان القاضی ولایة فیخرج کل منهما ان رده علیه بینة لان برده علی بائعه بالعیب الاول و لو رده علیه بقول
او باقراره بقضاء قاض ان کان عیبا لا یحدث مثله و یحدث لکن لا یحدث فی تلک المدة برده علیه و ان کان یحدث لا برده علی بائعه الا ان علم بینة
انه کان عنده فی نسخة الامام السرخسی بعد القبض و لو کان قبل القبض فهو فسخ سواء کان بقضاء او بغیر قضاء لیس له الرد

اشتری جاریة فباعها من غیره ثم رد علیه بعیب بقضاء او بغیر قضاء لیس له ان یردها علی بائعه الا ان یرد علیه الثانی
و لو اشتری عبدا فباعه من غیره ثم رد علیه بعیب بقضاء او بغیر قضاء لیس له ان یرد علی بائعه الا ان یرد علیه الثانی
و لو اشتری عبدا فباعه من غیره ثم رد علیه بعیب بقضاء او بغیر قضاء لیس له ان یرد علی بائعه الا ان یرد علیه الثانی

كما له الاجل محمود لانه مسـ زيد غلام كذا خود را بمبلغ بعمرو فروخته است عمرو بر غلام ظلم بكند [illegible]

باشد بلا مشترى ... ولو قال بعت هذا العبد على ان لا تظلمه لا يكون مفسدا مسـ [illegible]

[illegible]

والعبد او رجل اشترى ارضا على ان خراجها على البائع فالبيع فاسد ولو شرط لبعض على البائع ان يشترط عليه شيئا من خراج الاصل فكذلك ان شرط عليه شيئا زايدا على خراج الاصل جاز لانه شرط في البيع ان لا يجب على المشتري تحمل الظلم بذا في باب النون وفي باب الواو ولو اشترى ارضا على ان خراجها مئة درهم ثم ظهر انه اربعة او قال ربعة ثم ظهر انه ثلثة البيع فاسد لانه بيع بشرط ان يجب على المشتري خراج ارض اخرى ربعه وفي باب العين هذا اذا علم ذلك فان لم يعلم فالبيع جائز والمشتري بالخيار ان شاء قبلها بخراجها كله وان شاء ترك ولو اشترى الارض الخراجية بغير خراج او ارضا بغير خراج اشتراها مع الخراج ما كان للبائع ارض خراجية

[illegible]

[illegible]

[illegible]

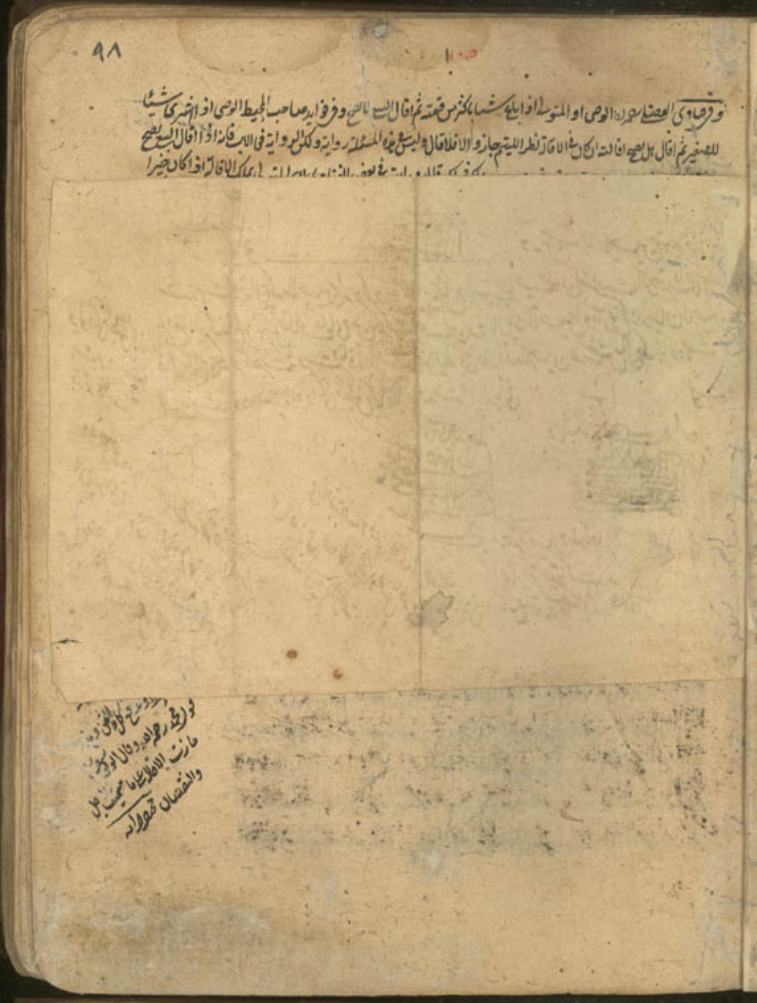

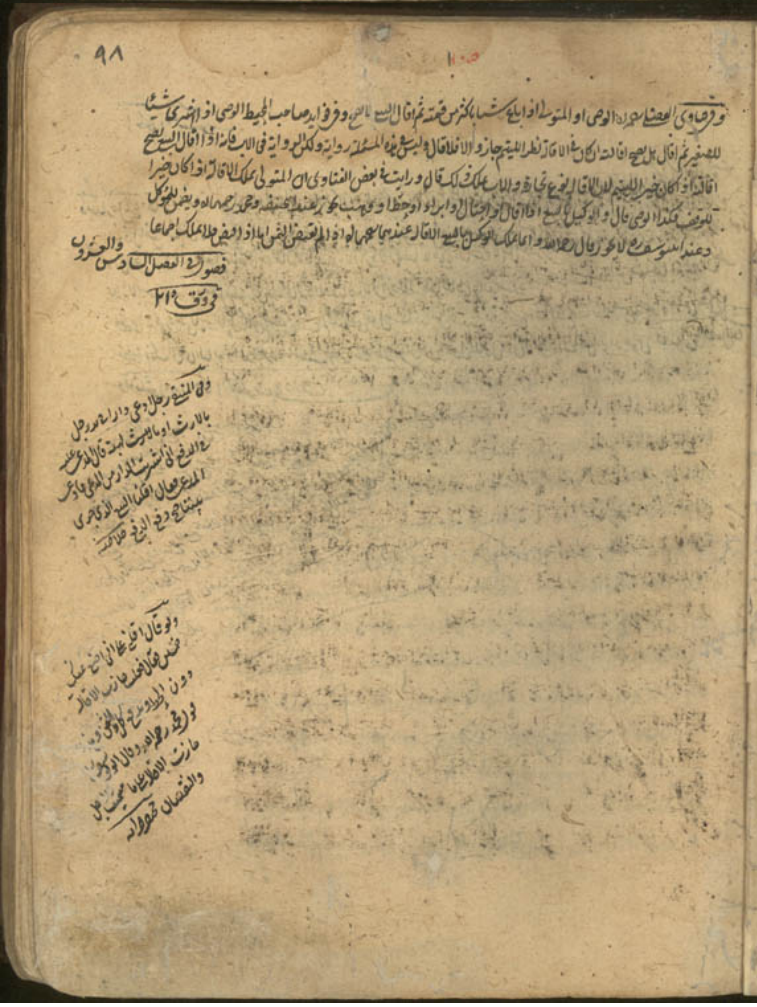

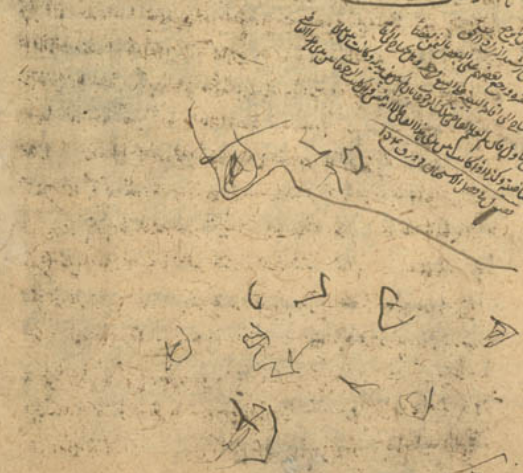

الوصی او المتولی لو استقرض لاجل الیتیم والوقف و بدل اجارت معهود ده کرده اند
از وقف و مال نارسیده توانند داون کانت واقعة الفتوی و قد اجابت بحض الائمة
ب زمانها وان لم یعتمد علی جوابهم توانند والله اعلم و در فتوی بهذا اللفظ یکی دیگری را
وکیل کرد که مقدار زر مرا از دیگری قرض کن او بدل اجارت شرعی بکن ما آنچ بوجه شرعی
بر تو واجب شود من از عهده بیرون آیم این وکیل حسابه فرموده بود و شش کرد و مرد
بعد گذشته این وکیل آنچ در جا فطت داده باشد از موکل تواند طلب کردن یا نه منع
ان لا یکون ولا بد للمطالبة لان التوکیل بالاستقراض غیر صحیح فیکون الوکیل متوکلا لنفسه ثم متوفیا اباه
ماله بتی قوله آنچ بر تو واجب شود من از عهده بیرون آیم و انه تجد وعدا والله اعلم فصول فی فصل العقود
و دو ۱۳۱ — مسئله

بعضور عمرو سید کند شرط الکنه والاصلح ولو استاجر لحفظ السکنی کل شهر بکذا فله الفی فی یوم الذی تعلق فیه الهلال کعفره
التوحش شرط اربکی مسئله زید مبلغ کذا از عمرو قرض گرفته و بحوالی عنه عمر فسلوکه و بعو عمر در دانا جاره
گرفته از برای نگاه داشتن ساتر دان کذا بر جاه مبلغ کذا و الی مدت آن کشته و عمرو ساتر دان کدا ما او ساخته و از
زید او مدت آنکشته مطلب و زید مرگو بلا گرانی ساتر دان کرمی بتو داده ام بیست فتح عسر قول زید با شد
در اجره شرائط باشد دفعه الی الموجر فصار و استاجر لحفظ کل شهر بکذا اعلا جاهو المعهود فمضت مدة فی التوحش
بالمستقط فطلب الاجر فاجعی فعال المسوجر السامر لیس بعد ما قبل بالوجود بینه المسامر فی الاجره فعال الاخر ما قول
علی کل فی الفصل العشرین مسئله زید شخصی عمرو را با جاره گرفته است از برای نگاه داشتن شتی کذا بر جاه مبلغ کذا و تعیت
آن شتی از این مبلغ بدل اجاره زیاده است و عمرو مدت کذا آن شتی را محافظت کرده است عمرو حاکم او را بحفظ آن
شتی در این مدت بر زید باشد که مستری باید دفعه ادا که بنت قیمة الشی المحفوظ اکثر من الاجره والافلا و علیه الفتوی
لشبه بان اسمی المفرض و منکره شرح الکرخی مسئله زید مبلغ کذا از عمرو قرض گرفته و بعد عمرو را با جاره از برای
نگاه داشتن شتی را محافظت عوده عسر بعد از ما دات اجره با اصل دین مر ابرشود اجره لانه مشغول بحفظ ما کی
مسئله زید شخصی عمرو را در اجاره معهوده با جاره گرفته از برای نگاه داشتن گاو کذا بر سال مبلغ کذا و بعد از آنکه یکسال
گذشته آن اصل شده و مثل زید و عمرو بر شود که زید میگوید که قبل از گذشتن سال این گاو هلاک شده و عمرو میگوید که آن
گذشتن سال این هلاک شده عسر در این صورت قول مواجر با تکرم با یمینه شرائط باشد لو هلک السکنی و اختلفا فی التوحش عطی
التوحش بعلة الخ وقال الاجر حکمه فالقول قول المستوجر لانه منکر زیاده الاجر مسئله اگر اباهین
مرئی را با جاره بگیرد از برای حفظ رهن عسر این اجاره درست باشد شرائط ملا کستری کاکی لو استاجر
الراهن المرتهن لحفظ الرهن لا یجوز فصول فی الفصل العشرین مسئله زید خانه کذا خود را با جاره عمرو داده مبلغ
کذا با مدت یکسال و بعد از گذشتن شش ماه این اجاره را از رضا یکدیگر نقض کردند و زید را مبلغ را از عمرو گرفته
است شرعا بر زید باشد بحصه بدل اجاره الی مورد کند شرائط ماقه والمتوجر اذا اقبض الاجره کلها ثم انفسخ الاجاره.

باب رحمه الله

و دری مدت شتی خود را تسلیم زید کرده عسر این اجاره درست باشد و بر زید بدل اجاره عمرو باشد شرائط باشد
استاجر رجلا لیعلم ولده من الحرف ان سمی المدة جاز و ینعقد العقد علی المدة حتی یستحق الاجر بتسلیم النفس فی المدة علم او لم یعلم وان
لم یبین ینعقد فاسدا حتی لو علم استحق اجر المثل وان لم یعلم لا یجب شی فتاوی قاضیخان مسئله زید شخصی عمرو را از بلده بلخ مبلغ کذا با اجاره
گرفته است که حال او را به بلده بخارا ببرد و از برای او شتی کذا اخذ بعضی دگر رسیده مریض شده و زید عمرو را امر کرده که مال را پس
بر گشته عسر اجره عمرو بالعسر بر زید باشد شرائط باشد رجل استاجر رجلا لیحمل الی بخارا و بر حرکت کرده شتا
فلیس رضیه فرجع فانه یجب بالاجر بالحساب فان کان اجره الذهاب بالایاب شتی صواهر مسئله زید عمرو مملوک خود را با جاره
گرفته است مبلغ کذا اگر او را از وی عمل کذا کند معمول عسر اجره این غلام بر زید لازم شود بلا کستری کافی ادا استاجر
عبدا بعمل معلوم فانه لا یحق الاجر لو حصل العمل ملکه کافی الصغری مسئله زید شخصی خود را تسلیم کذا با مدت کذا با جاره
بعمرو داده است و عمرو او را جاره گرفته اورا و او بخو در اثنای این مدت بالغ شده است عسر این صغیر اختیار باشد
که اگر خواهد اجاره کند یعنی عقد را و اگر خواهد امضا کند شرائط باشد و اذا ادرک الصغیر فله الاجابة علی العقد الاول
ما کانت الاجاره و صرعلی السعی فلیس له راتنا ابطل الاجاره وان الامضاء بعضور کاکی و اول فصل السابع
والعشرین مسئله زید عمرو را با جاره گرفته است از بلده کذا مر رسالت او را در عمرو دیگر رساند و عمرو شخصی خود را
با جاره زید داده و از بلده کذا تا آن بلده رفته او از برای رسانیدن رسالت کذا گوید و عمرو حال او را در آن
بلده نیافته و بر گشته با بلده اعدا عسر بدل اجاره عمرو بر زید باشد شرائط باشد استاجر لیبلغ رسالته الی فلان
ببلده فذهب فلم یجد المرسل الیه او وجده لکن لم یبلغ الرسالة و رجع فله الاجر بخلاف الکتاب محیط بدر اله مسئله زید زمین
زراعت عمرو را مبلغ کذا با مدت کذا با جاره گرفته است که از برای خود تخم کذا زراعت کند و بعض این زمین
فارغ بوده است و بعضی مشغول بزراعت بوده است شرعا این عقد اجاره در مجموع این زمین فاسد باشد شرائط باشد
رجل استاجر ارضها بعضها فارغ و بعضها مشغول بالزرع فسد فی الکل مسئله زید
عمرو را با جاره گرفته است که این نامه او را به بلده کذا ببرد و در آن بلده خالد دهد

در بلده

کاندارد جایز با مستوی من المنفعة و برد القابض علی المستاجر و مثله مسئله اگر زید زراعت زمین عمرو را از زراعت زمین مثل با جاره بگیرد
این اجاره درست باشد شرائط ملا کستری کاکی استاجر زراعة الارض بزراعة الارض و السکنی بالسکنی لا یجوز کذا مسئله
زید سرای کذا خود را مبلغ کذا با جاره بعمرو داده و عمرو و حال آنکه عمرو این سرای را قبض کرده زید این سرای را از عمرو
با جاره گرفته است و مدت کذا زید در این سرای سکنی کرده عسر اجره این سرای در این مدت بر زید باشد شرائط ملا کستری کافی
باع داره بیعا جائزا و استاجرها من المشتری قبل القبض و سکنها مدة فالاجاره باطل لان البیع عاکف مسئله زید صغیر را او را
حلواه بیع شود اقربای این صغیر او را مدت ده سال کاری خدمت خود فرمود و ابتدا اذن حاکم اسلام بلا اجاره
سر عسر و حال آنکه این صغیر بالغ شده است شرعا مسئله زید را مر اجر مثل خود دریا از ایشان او را بخود طلب شرائط مسئله
نعم صغیر لیس له اب ولا ام استعمله اقرباء بنوا دون اذن الحاکم بغیر الاجاره عشر سنین فلما بلغ طالب الاجرة فیما عمله
زید پدر صغیر را بعد و لاست ان نیست که مال صغیر را بعاریت دهد بلا کستری عمل ۱ وکان ابی تعیر ولده الصغیر
مسئله زید پسر صغیر خود را با جاره عمرو داده است
هل له ان یعیر مال الصغیر اصلح لا لیس له و علامتهم علیه من لیس ذلک فصول مسئله زید پسر صغیر خود را با جاره عمرو داده است
بطعام و کسوت عسر این اجاره فاسد باشد و بر عمرو اجر مثل این صغیر باشد و اگر بطعام و کسوت اجرت کرده است در آن
مستری جایز شرائط بلا کستری اجرا ابنه الصغیر بطعام و کسوه یجوز ان کان فاسد و له اجر المثل ما دفع الی الصبی من جنس الطعام منه مسئله
زید پسر صغیر خود را کار او داد که آنجا کذا تعلیم کند در این سال این صغیر کار و صنعت می کرده است از برای معلم مدت
ستی چاه کار در مدت عمر را که در هر شود عسر این عقد فاسد باشد و او حق الی صغیر در این مدت عمرو را شرائط
رجل دفع ابنه الی رجل لیعلمه حرفة کذا فی الحرفة ستة اشهر بهذا فاسد فاذا عمل یجب اجر المثل سمة العمل مسئله زید شخصی
عمرو را مبلغ کذا با جاره گرفته است که عمرو پسر صغیر زید را در مدت یکسال صنعت کذا را تعلیم کند حالی صغیر مشغول
و مدت ستی چاه کند و عمرو هیچ علم نکرده این صغیر را این صنعت عسر مسئله زید را که این عقد را فسخ کند شرائط
مسئله اذا استاجره ان یعلم ولده العلم بهذا الحرفة بهذا فیفی بفسخه و هو علمه تلک الحرفة ادالی المتعلی مسئله زید عمرو را
با جاره گرفته است مبلغ کذا آنگاه عمرو در مدت کذا او را ابو تعلیم کند و عمرو شخص خود را با جاره مرید داده

مسئله

و دری

ولو شرط على الراعي ان يذبح ما يخاف عليه الهلاك من الغنم فصار بعضه كذلك فلم يذبح الراعي هل يضمن

فاسد باشد شرط باشد واگر زید عمرو را گفته باشد که مقدار کذا گندم بتو بدهم و نگفته باشد که از همین گندم
بدهم شرط این اجاره درست باشد شرط باشد فی المسطور یکی را می گوید که این گندم را بدرو تا سنگ بتو بدهم درست
آید اگر از این گندم گوید فاسد بود اگر چنین گوید که ده من پنبه چنین بکن بتو بدهم درست آید اگر از این پنبه گوید
فاسد بود سوال گندم داد که آرد کن تا از ده من بکن بتو بدهم درست آید اگر از این آرد گوید فاسد بود کذا فی
الاجارات هدایة المنتهی سنائی مسئله زید را در ذمه عمرو مبلغ کذا دین بوده است و عمرو در بلده سمرقند بوده
و زید در بخارا و زید خالد را امر کرده است که از بلده بخارا بسمرقند رود و این مبلغ را از عمرو طلبد و اگر قبض کند
آنرا ده بیک از خالد باشد و خالد از بخارا بسمرقند رفته و این مبلغ را از عمرو بر وجه مذکور طلبیده شرط اجر مثل
عمل خالد بر زید باشد شرط باشد رجل له غریم فی مصر آخر قال لرجل اذهب الی فلان وطالبه بالدین الذی علیه وهو کذا
فان قبضه فلک عشرة من ذلک یفعل المأمور فعلیه اجر المثل کذا فی فصل الثانی والثلثین من اجارات الذخیرة البرهانیة سنائی
مسئله اجاره مشاع ناقص نادرست و شریک درست باشد شرط باشد لا یجوز اجارة المشاع عند ابی حنیفة الا من الشریک
هدایه مسئله طریق جواز اجاره مشاع شرط آن باشد که در کل محدود بمبلغ کذا عقد کرده شود و مقدار آن در نصف
مثلا فسخ العقد کنند شرط باشد طریق جواز اجاره المشاع ان یعقد فی الکل فی نصفه او ربعه بعد ما اتفق علیه
العاقدان فیجوز لان الشیوع الطاری لا یمنع الجواز علی قول ابی حنیفة اداب المفتی مسئله زید حمام کذا را از عمرو باجاره
گرفته است شرط آنکه مرمت کند این حمام را و عمرو باین شرط بزید داده آنرا شرط این اجاره فاسد باشد شرط
باشد اذا استاجر من آخر حماما وشرط رب الحمام المرمة علی المستاجر فالاجارة فاسدة لجهالة قدر المرمة وغیره مسئله
اهل محله کذا زید را باجاره گرفته اند بمبلغ کذا که در مسجد این محله از برای ایشان امامت کند و زید نفس خود را بایشان
داده است شرط این اجاره درست باشد شرط باشد لا یجوز الاجارة علی الطاعات کالحج والاذان والامامة وتعلیم
القرآن والفقه وقیل یجوز علی التعلیم والامامة فی زماننا وعلیه الفتوی مختار الفتاوی فصل الثانی فی الاجیر وضمانه
مسئله اسب کذا عمرو در دست خالد کلهبان اجیر مشترک که آنرا باجره نگاه می داشته است تلف شده است

بر وجهی که بجز از آن ممکن نیست بوده است شرط اگر خالد در محافظت معهوده آن تقصیر کرده باشد ضامن تمام آن اسب
باشد و اگر تقصیر نکرده باشد رسد عمرو را که نصف قیمت آن اسب را از خالد طلبد و ستاند صحیح شرط باشد فی الاجیر
المشترک اذا ضاع بلا صنعه انما یفتی بالصلح احتیاطا لقول عمر رضی الله عنه فاعطی المتاجرون اختیار الفتوی بالصلح
عن نصف القیمة شرح مختصر مسئله اسب کذا زید در دست عمرو اجیر مشترک حتف انفه مرده است شرط عمرو ضامن
قیمت آن اسب شده باشد بلا سبب شرعی ثانی ولو تلف بما لا یمکن الاحتراز عنه کالحرق الغالب والعدو المکابر والموت
حتف انفه لا یضمن عندهم جمیعا هدایة المنتهی مسئله زید اجیر عمرو گوسفندان کذا عمرو را در موضعی که ماذون نبوده است
بچرانیدن در آن موضع چرانیده و بعضی از این گوسفندان در این موضع هلاک شده اند شرط زید ضامن آنچه از این
گوسفندان هلاک شده در این موضع باشد شرط باشد الراعی اذا رعی فی مکان لم یؤذن له بالرعی فعطب الغنم او ما اشبه
ذلک صار الراعی ضامنا فاعطب فصول عمادی در همین صورت اگر اصلا شق میان اجیر و مالک بر نبوده که مالک می گوید که
شرط کرده بودم بر تو که این گوسفندان در موضع دیگر چرانی و تو مخالفت کردی در این موضع نگاه داشتی و
این گوسفندان تلف شده اند تو ضامنی و راعی می گوید که شرط کرده بودی که در همین موضع نگاه دارم شرط در
قول قول مالک غنم باشد شرط و بر راعی بینه باشد شرط باشد فان ضاع بعضها فی ید الاجیر المشترک فقال رب الغنم
شرطت علیک ان ترعی فی موضع کذا فخالفت فانت ضامن وقال بل شرطت فی الرعی فی هذا الموضع فالقول قول رب الغنم
وعلی الراعی البینة مشارع الشرائع مسئله زید اسبان کذا را خود را بعمرو کلهبان سپرده است که این اسبان را از برای
باجره نگاه دارد و عمرو گرفته آنرا و در صحرا گذاشته است و یک اسب از این اسبان تلف شده است و عرف چنان است
که اسبان را بچرا در مثل این صحراها می گذارند در بعضی اوقات بمهمات حقوق اشتغال می نمایند شرط بمجرد مذکور عمرو ضامن
قیمت آن اسب شده باشد بلا سبب شرعی ثانی سلم افراسه الی الراعی لیحفظها الی مدة معلومة ودفع الیه اجرة الحفظ والراعی اشتغل
بمهمه وترک الافراس فضاعت فهل یضمن فقال لا ان کان ذلک متعارفا فیما بین رعاة الخیل والا فنعم مسئله در میان
اهل قریه کذا عرف چنان است که دواب خود را بنوبت می چرانند و در روزی که نوبت زید که یکی از این جمع بوده است گاو خالد

ودر کافی فتاوی ... فعطب بعضها بعضا او وطئ بعضها بعضا فسبقه او اندقت عنقها او ساقها لا یضمن وان کان البقار اجیرا وجد رجل ... وان کان البقر لقوم شتی فهو ضامن ... وان کان البقر لقوم شتی وهو اجیر احدهم ... وطئت ... وهو ضامن ... کان الراعی ضامنا ... فصول عمادی

۱۲۳

العمار

لان الثابت في الزيادة على اجر المثل متعين بهذه الجهة الوصف وهذا ذكرناه ومن هذا الجنس ما في المستصفى مسئله زيد كاروان سرا
كرا ملك [illegible] كذا [illegible] بيكسال با جاره بعمرو داده است وعمرو با جاره گرفته [illegible]
[illegible]
[illegible] الروايات [illegible] مسئله زيد غلام
[illegible]
[illegible] مسئله زيد [illegible]
با جاره گرفته است [illegible]
[illegible]
[illegible] مسئله [illegible]
كذا با جاره [illegible] داده و عمرو با جاره گرفته [illegible]
اجاره [illegible]
[illegible]
[illegible] مسئله زيد غلام كذا
عمرو را با جاره گرفته است [illegible] كذا و زيد اين غلام را [illegible]
[illegible]

كتاب العارية

[illegible] كتاب العارية [illegible] زيد گاو كذا عمرو را
[illegible]
گاو [illegible] زيد [illegible] گاو [illegible] دست زيد [illegible]
زيد [illegible] زيد ضامن [illegible] اين گاو [illegible] شده [illegible]

[illegible]

[illegible] ورق ٢٨٣

[illegible]

مذکور

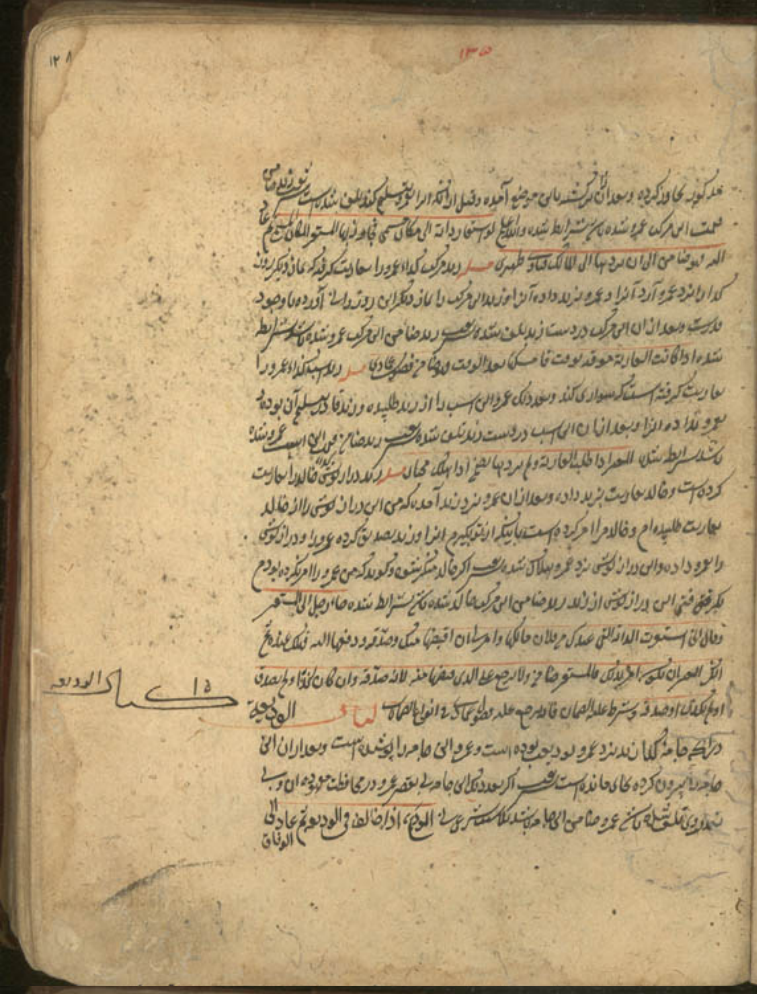

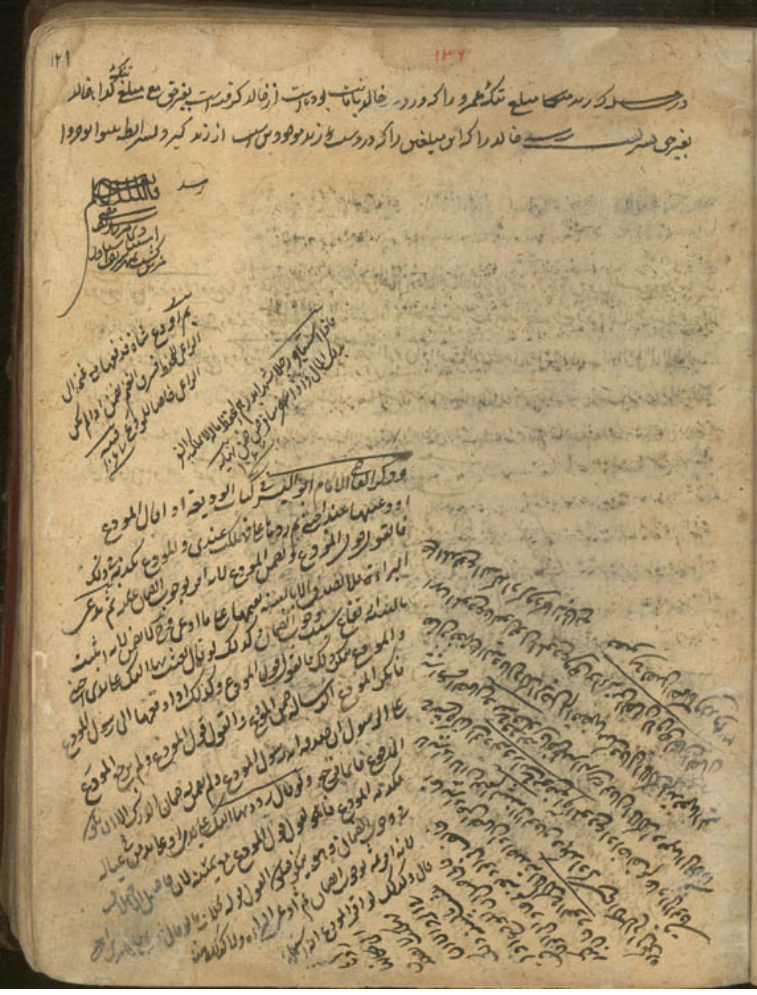

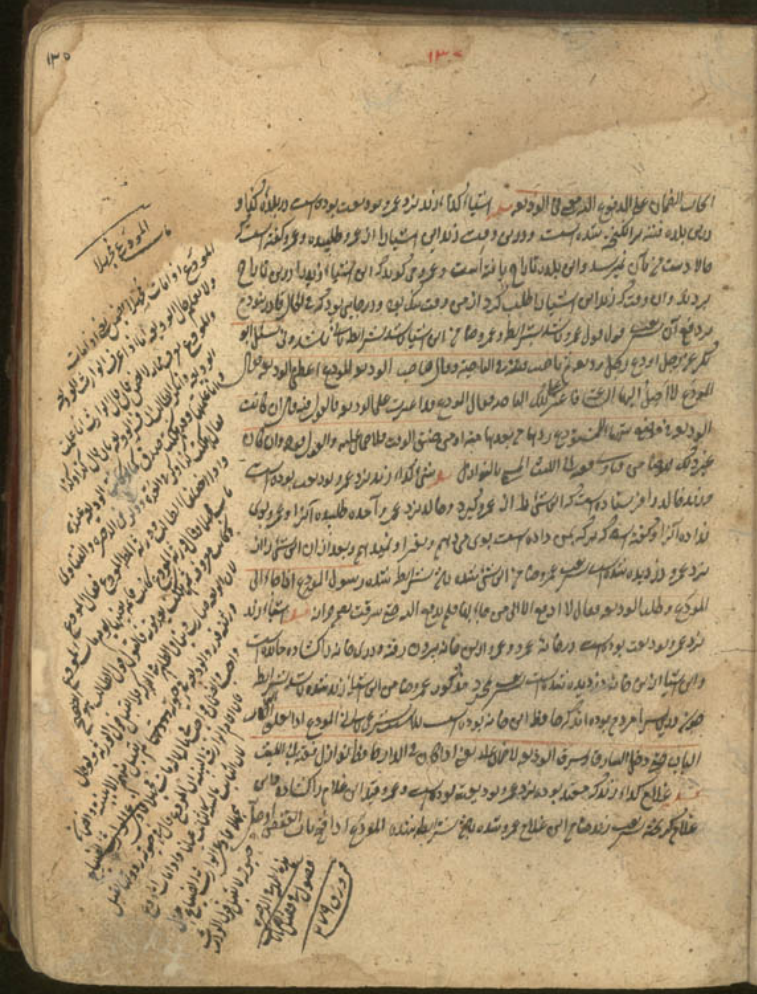

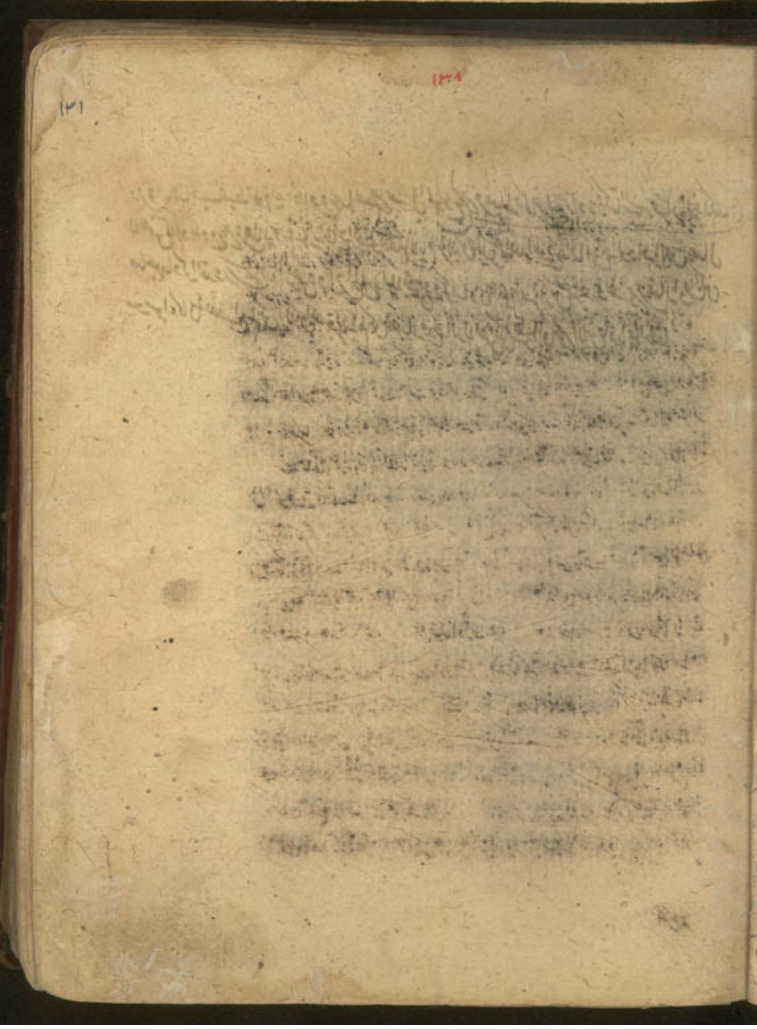

وفروعه صاحب المحيط الوديعة اذا اودع عبدا عند رجل فحجر عليه المولى فحجره عليه وكذلك لو خرج عبده تاجرا فاستدان ديونا ثم حجر عليه فان الغرماء يتبعون العبد بديونهم دون المولى لان العبد صار مأذونا في حق الغرماء بالاستدانة فلا يملك المولى ابطال حقهم بالحجر عليه وكذلك لو كاتبه ثم حجر عليه لان الكتابة لازمة في حق المولى فلا يملك ابطالها بالحجر عليه وكذلك لو اعتق عبده على مال ثم حجر عليه لان العتق لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في التجارة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في النكاح ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الخلع ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الطلاق ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الرجعة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الايلاء ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الظهار ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في اليمين بالله تعالى ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في النذر ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الحدود ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في القصاص ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الديات ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الارش ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الكفالة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الحوالة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الوكالة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الشركة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في المضاربة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الوديعة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في العارية ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الهبة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الصدقة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الوصية ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الوقف ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاجارة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاستئجار ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاستيجار ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاستيداع ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاستعارة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاستيهاب ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاستيداع ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاستعارة ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه وكذلك لو اذن لعبده في الاستيهاب ثم حجر عليه لان الاذن لازم في حق المولى فلا يملك ابطاله بالحجر عليه

وفي باب الوكالة الوصل الوديعة يعني من وكل رجلا بالبيع وقبض الثمن فباع وقبض الثمن فضاع الثمن من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالشراء وقبض المبيع فاشترى وقبض المبيع فضاع المبيع من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالخصومة فخاصم وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالصلح فصالح وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالكفالة فكفل وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالحوالة فاحتال وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالوكالة فوكل وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالشركة فاشترك وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالمضاربة فضارب وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالوديعة فاودع وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالعارية فاعار وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالهبة فوهب وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالصدقة فتصدق وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالوصية فاوصى وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالوقف فوقف وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالاجارة فاجر وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالاستئجار فاستأجر وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالاستيجار فاستأجر وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالاستيداع فاستودع وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالاستعارة فاستعار وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه وكذلك لو وكل رجلا بالاستيهاب فاستوهب وقبض المال فضاع المال من يد الوكيل فلا ضمان عليه

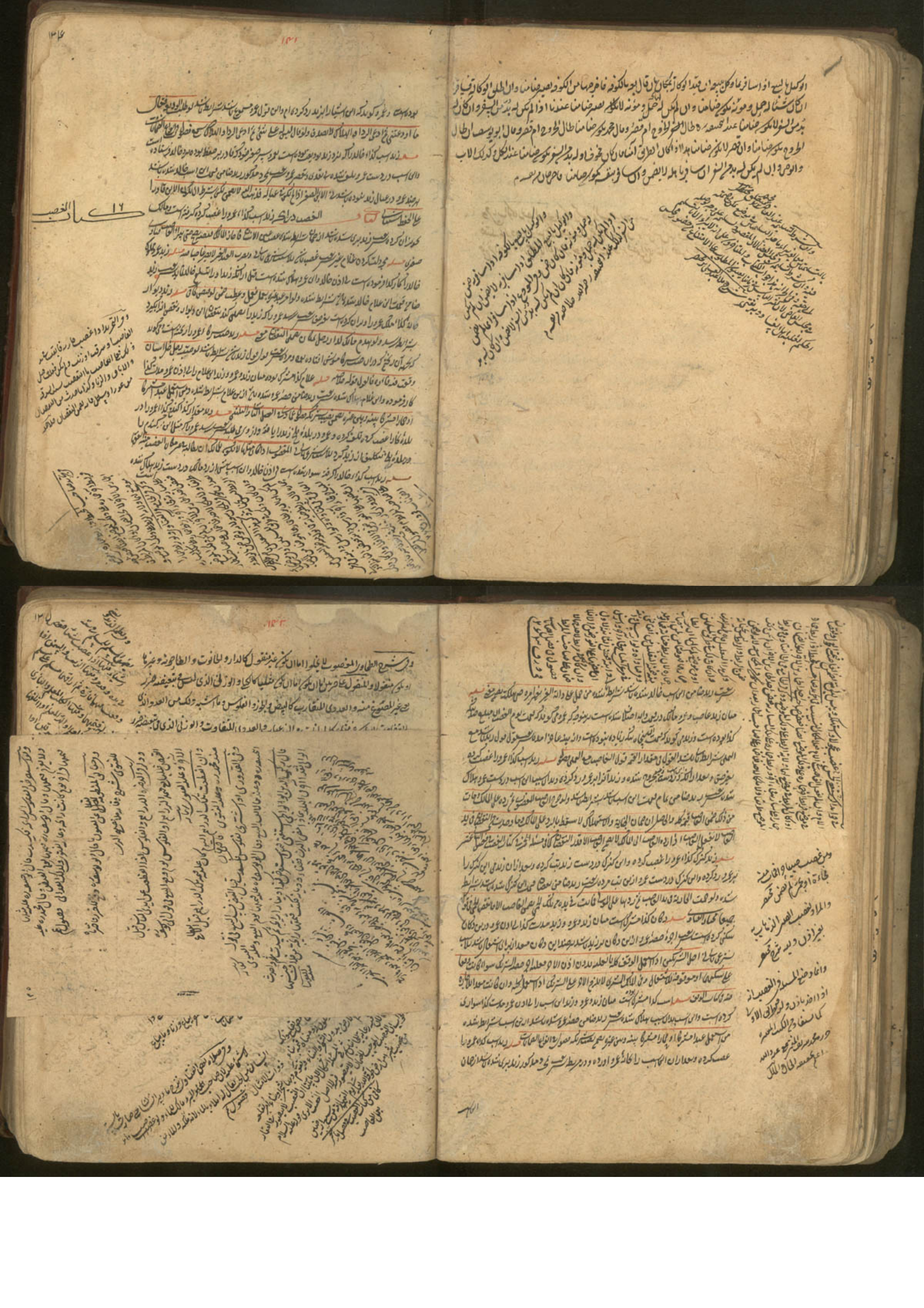

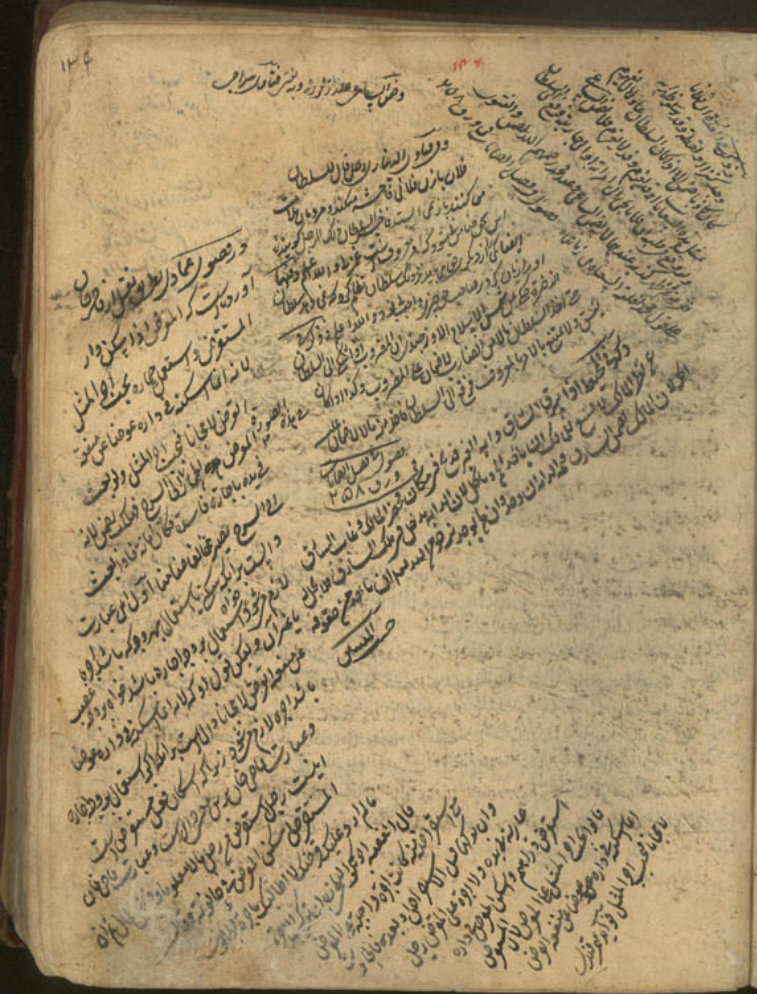

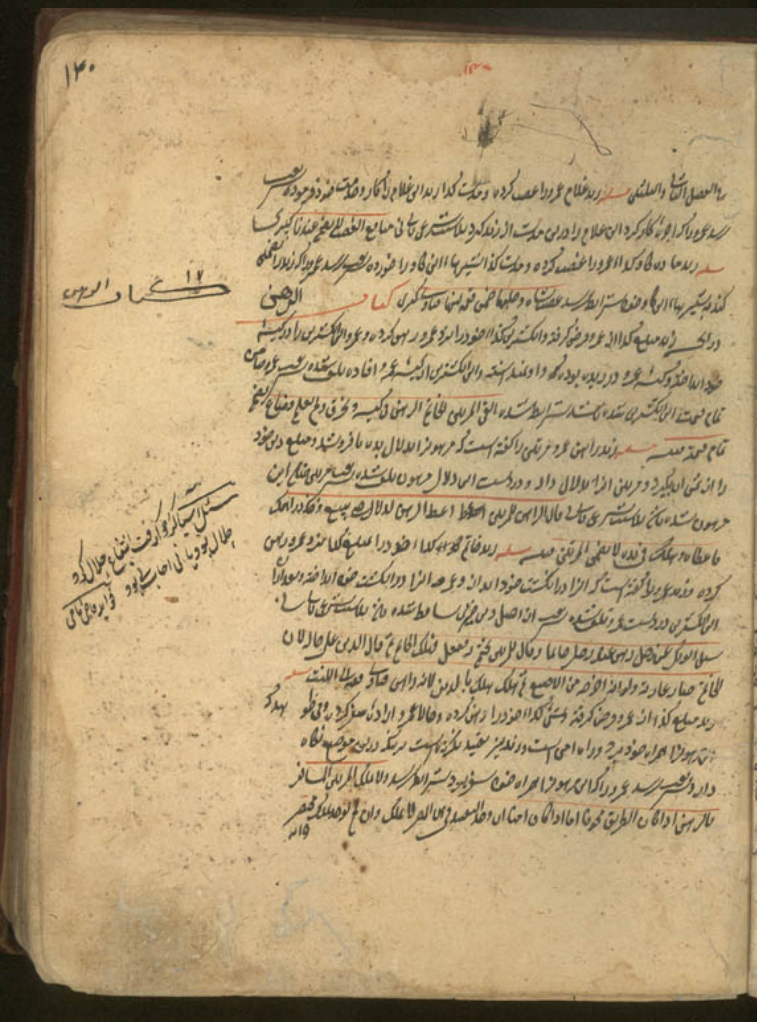

كتاب الحوالة

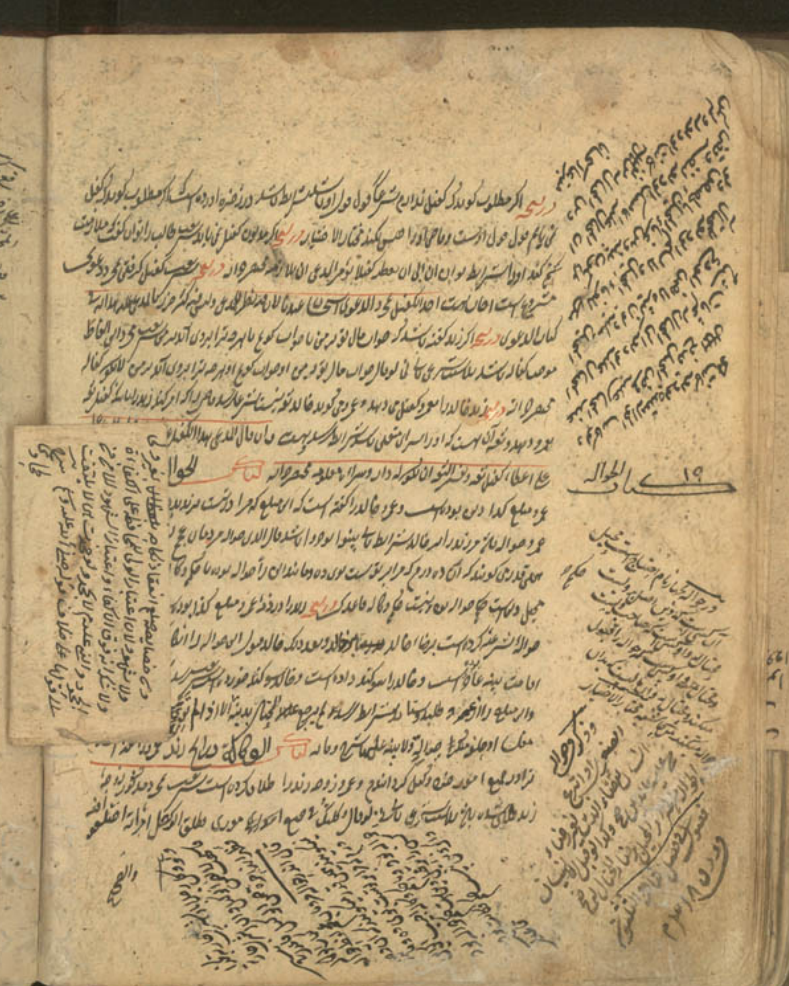

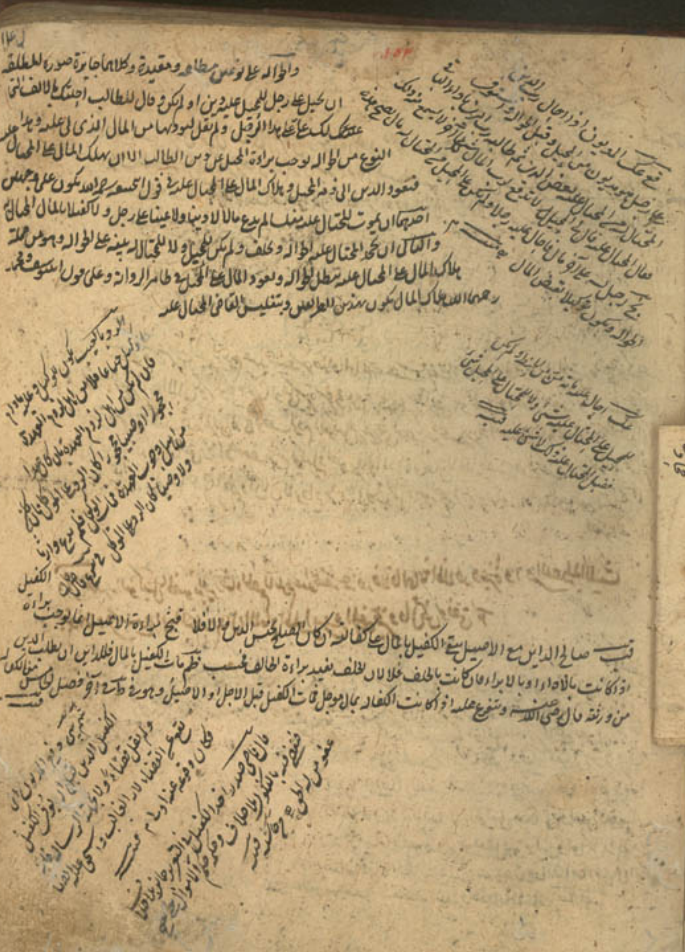

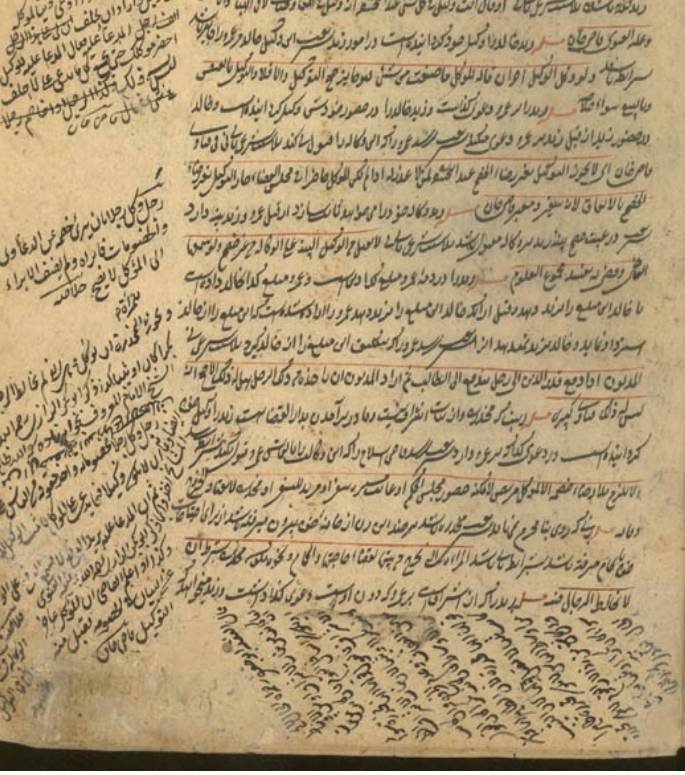

[illegible]

في موت الوكيل والوصي او الموكل والمضارب

موت الوكيل او الوصي او الموكل او المضارب قد ذكرنا ان الوكالة تبطل بموت الموكل بما هو المذكور من عامة الكتب ومن سجلات العاضي جلال الدين
ان دعوى المال الحادثة المفسوخة بموت الآمر علي وكيله بالاجارة جائزة لانه وارث ... [illegible]
الاسلام ... [illegible]
[illegible]

[illegible]

وفي فتاوى رشيد الدين ... ادعى ارضا ... في يد رجل ... الوكالة انها ملك موكلي واقام البينة فقال ذو اليد انها ملكي وان موكلك
اقر بانه ملكي فان لم يكن ... كان له ان يحلف ... الموكل ... الوكيل فلو كان الموكل غائبا كان للقاضي ان يقضي بالوكيل للملك للموكل بدعوى
الوكيل فان حضر الموكل وحلفه ... [illegible]
ليرده بالعيب فقال البائع ان المشتري قد رضي بهذا العيب واراد ان يحلف المشتري انه قد رضي ... ان يحلفه ... ان يحلف الوكيل
فان كان المشتري غائبا لا يمنع ... بالرد بالعيب ... الوكيل ... الفسخ العقد ... ولو حضر المشتري ونكل عن الحلف لا يبطل الفسخ
لان الفسخ ... ظاهر او باطنا ... المرسلة ... ظاهرا او باطنا فصول ... فصل الثالث والثلثون ... ٣٢

العقد الذي يعقده الوكلاء على ضربين كل عقد يضيفه الوكيل الى نفسه كالبيع والاجارة ... تتعلق بالموكل
[illegible]

نظم

كريت النهر كريا حفرته

حريم بئر الناضح الستونا وعندهما وقال اربعونا

حريم بئر الناضح اربعون ذراعا من حافة البئر اربعون ذراعا الى صوب المشرق واربعون ذراعا الى صوب المغرب واربعون ذراعا الى صوب اليمين واربعون ذراعا الى صوب اليسار البئر عند ابي حنيفة رحمه الله وعندهما ستون ذراعا [illegible] ارض موات باذن الامام عنده وبغير اذنه عندهما [illegible] وحريم [illegible] من الديوان والناضح البعير الذي يستقى به الماء وحريم بئر العطن وهو مبرك الابل حولها اربعون ذراعا عندهم

فكرى نهر القوم بين العشرة فمن تعدى ارضه فقد برى

نهر مشترك بين اقوام فاتفقوا على كريه قال ابو حنيفة رضي الله عنه عليهم مؤنة الكري من اعلاه فاذا جاوزوا ارض رجل يرفع عنه مؤنة الكرى وقالا الكرى عليهم جميعا من اول النهر الى آخره بحصص الشرب والارضين وبيان ذلك ان الشركاء في النهر اذا كانوا عشرة فمؤنة الكرى من اول النهر على كل واحد منهم عشرة الى ان يجاوزوا ارض احدهم فحينئذ يكون مؤنة الكرى على الباقين اتساعا الى ان يجاوزوا ارضا اخرى ثم يكون مؤنة الكرى على الباقين اثمانا على هذا التفصيل الى آخر النهر وعندهما المؤنة عليهم اعشارا من اوله الى آخره من المبسوط وفي هذا الخلاف اذا احتاجوا الى اصلاح جانبي النهر [illegible] قال [illegible] ابو حنيفة رحمه الله [illegible] والمراد في هذا القسم [illegible] النهر الخاص [illegible] النهر العام الذي عليه قرى يشربون منها وهي التي بالفارسية [illegible] كلام [illegible] اتفقوا على كريه فبلغوا فوهة نهر قوم يرفع عنهم مؤنة الكرى بالاتفاق من الذخيرة شرح منظومة

[illegible]

الوقف

[illegible]

۱۱۴

ما قولكم [illegible] ائمة الاسلام [illegible] در مسئله توقيت قديم

وقف مشهور و واقف اين وقف نيز مشهور و آن فوت شده اند و متولى اين وقف و قدر ما الصرف الى المصارف از قبيل [illegible] واقف اين وقف مشتبه شده است و از قديم الى يومنا هذا متولى اين وقف شيخ خانقاه كذا بوده است [illegible] خالد شيخ خانقاه را اگر تولية حاصل اين وقف را از كارندهاى اراضى اين وقف گرفته بمصارف اين وقف رساند بروجه تعامل متوليان سابق اين وقف بروجه صحت شرعيه [illegible] سوا بوده

[illegible]

ماول اعلم الدین رضی الله عنهم اجمعین در شرح

خلاصه رحمه الله صحت وقف و نفاذ تصرفات واقف را فی ملک گذاری فوق و او وقف لازم شرعی گردد است
بر مدرسه گذاری خود و بعد حضرت صدر اسلام مرافع الیه که عالم بوده اند باختلاف علمای اعلام در حکم
مرافعه عشره بینه معدله حکم بوقفیت ان ارافی کرده است بر مصارف مذکوره و بعد حضرت
قاضی مرافع الیه دیگر عالم بوده اند باختلاف علمای دین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
نیز در حکم مرافعه عشره بینه معدله حکم کرده اند که ان حکم از حضرت قاضی مذکور بر وقفیت ان ارافی
بر مصارف مذکوره حکم بر کافه ناس ثابت موافق رای و دکه من العلماء الاعلام و الموالی العظام
و المجتهدین الکرام الی یوم القیام رضوان الله علیهم اجمعین بشرهیت ان حکم از حضرت قاضی مذکور
بروجه مذکور درست باشد بشرط یازده و اگر بعد وقف شخص ان ارافی را دعوی ملکیت خود
کند بر خالد در حضور ان دعوی از شخص مذکور بروجه مذکور ناورباشد بشرط یازده و اگر بعد
طلب ان ارافی را دعوی وقفیت خود کند بر مصارف دیگر ان دعوی او نظر بحکم مذکور نشنوند درست باشد بشرط
مسوا

توجوا باب

شرط وقف عدم الانحراف محتاج الافاده باعاده الموقوف علیهم ضرورة وقف العاصمی الخ سنة البیع او کان البایع وارث الواقف
حجة بالحاکم الوارث ضرورة فالبیع باطل ولو غیر الثلث بحجة لحج ولا یفتح بذا الباب صح عک وللقیم ان یبیع ترابا من کرة
مسبلة اذا کان مصلحة بح مبادلة دار الوقف بدار اخری ان یکون بدله وقفا کذا فی محاة واجرة الوکیل تحمل الملوک قهرا
من محل الموقوف علیه عاعک لا یجوز ان کان بالموکل کاکرة مباشرة وقسمة واجرة لا تحمل جزایها فی احد من الحنفیة لدنا نهاوقل
رغبات الناس فیها فسد به ماب به الموقوف علیهم

فتح عک بث واری بدر موقوفة مسبلة علی مصالح مسجد کذا بعد موت فلان الرجوع وقف مثلان
الموقف علیه موجبه ص جعل ارضه صدقة موقوفة علی الفقراء وسلمها الی القیم فلیس له ان یرجع فیه وکذا فی المقبرة
والخان للغاة والدار لسکنی الحاج بمکة والمساکین وللقوال الغریب بعد تمام وقفه بشرط
قولها وقال الواقف جعلته ان یرجع فی ثمنه ذکره عن محمد بخلاف ما اذا رجع فی المقبرة فی موضع ففیه
ورجع فی الباقی حل اذا رجع فی المقبرة لم یبطله عاعند ابی حنیفه رحمه الله وعنی ویزیح بهذا لان البناء لم یقف بما
شهد واربعة برجل امام رجل بدینا نها ووقف علیه واقام قیم المسجد بینة انها وقف المسجد ان راضی لبانی
منها واراضی بوقفها یقضی بها نصفان کقضی بح ظ وغیرهم وقف بین اخوین ملک احدهما ولبقی بید الحی واولاد
المیت ثم الحی اقام بینة علی واحد علی الاولاد ان الوقف لظهر والباقی غیب الواقف احد والوقف احد
وینصف بینهما علی الفقیر والاولاد ان الوقف مطلق علیه وعلینا بینة مدعی الوقف لظهر بعد موت او لح کح
وقف بین جماعة فاوجد منهم او لوکیل او علی احدهم او علی وکیل یصح الدعوی اذا کان الوقف احد اصح لا یصح علی بعضهم ان الحق
فی ید جمیعهم لا یحتاج الا بعد زعم ان بیده لظاهرین ولو ادعی الامام ان بیده الکرة مسبلة للامام هذا المسجد وقال اهل المحلة
بل للمسجد لا بینة لهم القول لاهل المحلة فتح ج اشتری ارضا وقف فیها سنین ثم قام بینة علی ان فیها کرة وقف فلان تسترد
من الکرة قال رضی الله عنه وفی ظ لیس لهم ذلک المسجد اذا غاب المتولی الوقف او الحاکم کمن تولی منصب القضاء فی موتوی حق
ثبت بشهادة اولی الله عنه بحضرة الصدر الشهید لا یحتاج عواده وان لم یحضر لدی الشهادة ذکر الوقف انه تقبل
کتبه شمس بن بدر الدین محمد فتح ۴ ابانه باع داره او عقاره ثم اقر بوقفها بعد وقف فلا یحتاج لاسمه دعواه
کما لو باع عبدا ثم ادعی انه حر وانه عتق ثم باعه لم یصح دعواه وقوله فی الفصل الاخیر
عبدا الخصم عواده وفی الجاریة لم یصح دعوته الموقوف علیه

باب الرجل يحمل داره مسجدا او خانا او مقبرة

قال رحمه الله وبهذا نأخذ نحن وقال الشافعي لا يزول ملكه قبل التسليم ولا خذ الشفيع المسجد بالشفعة ولو بنى مسجدا ثم مات ورثته لان عنده لا يصير مسجدا حتى يسلمه الى القيم ويأذن للناس بالصلوة فيه وعندنا يصير مسجدا بقوله جعلته مسجدا وصلى فيه واحد فصاعدا ولا يشترط الاذان والاقامة والجماعة ولا يشترط ان يكون له قيم ولا ان يكون له طريق خاص ولا ان يكون له سور ولا ان يكون له امام راتب ولا ان يكون له مؤذن ولا ان يكون له مصلى العيد ولا ان يكون له مصلى الجنائز ولا ان يكون له مصلى النوافل ولا ان يكون له مصلى التراويح ولا ان يكون له مصلى الوتر ولا ان يكون له مصلى الضحى ولا ان يكون له مصلى الاستسقاء ولا ان يكون له مصلى الكسوف ولا ان يكون له مصلى الخسوف ولا ان يكون له مصلى الفزع ولا ان يكون له مصلى الخوف ولا ان يكون له مصلى الامن ولا ان يكون له مصلى الغيث ولا ان يكون له مصلى الرياح ولا ان يكون له مصلى الصواعق ولا ان يكون له مصلى الزلازل ولا ان يكون له مصلى الخسف ولا ان يكون له مصلى المسخ ولا ان يكون له مصلى الرجم ولا ان يكون له مصلى القتل ولا ان يكون له مصلى الصلب ولا ان يكون له مصلى الحرق ولا ان يكون له مصلى الغرق ولا ان يكون له مصلى الهدم ولا ان يكون له مصلى الحرق ولا ان يكون له مصلى الغرق ولا ان يكون له مصلى الهدم

در بیع زید ملتقط در بنوه صغیر یا لا حیله کذا صرف کرده است [illegible] حاکم شرع [illegible] کرده باشد
تصرف آن [illegible] بر خالد [illegible] رسید [illegible]
[illegible] و الملتقط شرع فی الانفاق علیه لعدم الولایة الا ان یأمره [illegible] لکون دینا علیه لعدم الولایة [illegible]
در بیع زید اسب کذا عمرو را در صحرا یافته گرفته است [illegible]
اسب با مر قاضی اسلام صرف کرده است [illegible] اسب آمده از زید [illegible] رسید [illegible]
[illegible] اللقیط [illegible] اللقطة اذا انفق علی اللقطة [illegible]
[illegible] حتی یستوفی النفقة [illegible] ان بلاد اسلام [illegible]
[illegible] کرده [illegible] اموال [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

٢٨ كتاب المفقود

[illegible]

[illegible]

و جمیع اوقفنا اورا بیان کرده و طلبا حضار این علام کرده و بعد ازانکه عمرو این علام را حاضر کند بعد از وقت

این علام می‌تواند که زید قبل از حضور وصف کرده بود که اگر لاکوالا کرای این علام می‌ملک هست و از دست

عمرو بغیر حق است و لکو لاکرا این علام همان علام است که قبل ازین وصف کرده بودم این گواهی را نپذیرد

شرایط ... اذا ادعى على رجل عبدا انه عبده ... وصفه ... الا علیه

... حاضر ... صفة ... الذی ... حضر ... احضر ...

و بعد ... الدعوى ... دعواه ...

و ... هذا هو العبدی الذی ... دعواه ... مسئله اگر عمرو ... کذا

دعوی حق کند ... اگر ... گواهی ...

کند و سوال کند از مواضع ...

... گواهی ...

شهود الزور ...

... مسئله

اگر ضمان در حضور قاضی ... دستام ...

رسد ...

...

ما ... مسئله زید محمد ...

... گواه ...

...

و ان کان الدعوى ...

بالدعوى

جامع الفتاوى القاضی اذا وضع مال الیتیم ثم ادعى الموضع الرد على الوصی فقال القاضی لم اقبض اصلا لا یقبل ...

و کذا ... ثم ادعى المشتری ... العیب ... القاضی ...

و فی الخانیة رجل ادعى على صبی مأذون مالا فانکر اختلفوا فیه قال بعضهم لا یحلف ... المال ... البینة و بالاقرار و ذکر الفقیه ابو اللیث انه یحلف ... تاتارخانیة

و طلب الحکم المدعی ...

بالدفع یامر القاضی باحضار المدعى علیه ... مسئله زید ... دعوی ... بود ...

گرفته نزد عمرو بود ... و زید ... گواه گرفته ... احضار کرد ...

و ... هست ... شاهد ... مسئله قاضی را که عمرو را حاضر کند ... شرایط

رسد اذا ... القاضی ... المدعى علیه ... شاهدان ...

احضره ... اذا سکت المدعى علیه ... مسئله قاضی ...

...

... اگر ... علیه ... دعوی کند ...

دارم ... گواه ... مهلت ...

القضاء ... القاضی ...

... مسئله ...

...

زید ... دعوی ... در حضور قاضی ... مسئله قاضی ...

... عمرو ...

...

... مسئله زید ...

معطلی ...

... مسئله ...

زید را در دست عمرو ... مسئله قاضی ... زید ...

اگر ترجع ... کم

كتاب الشهادة ٢٩

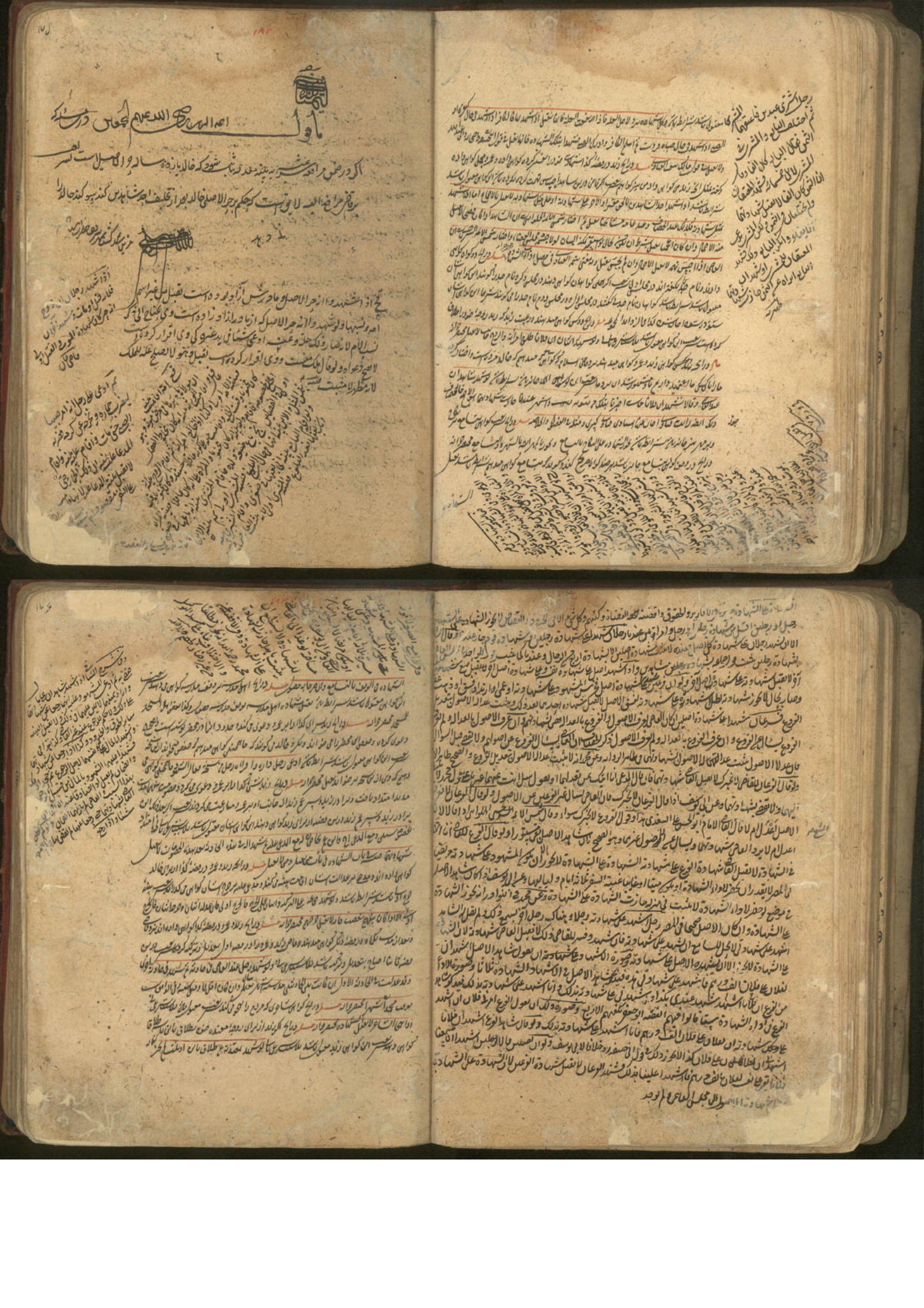

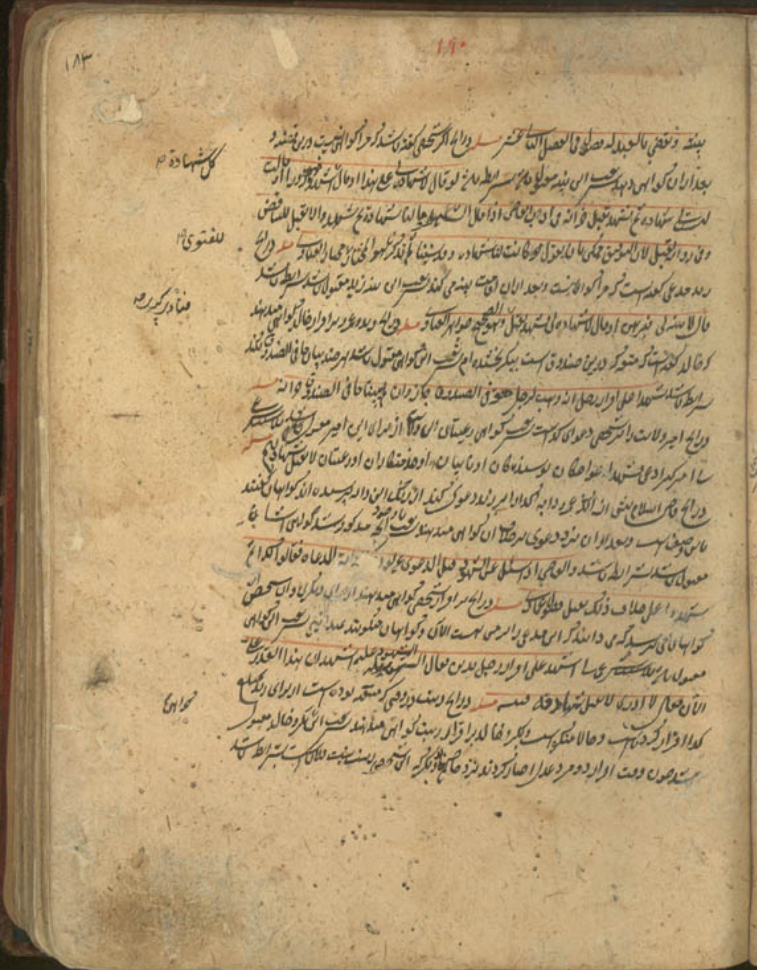

فوائد شرح الکیلانی نظام اثر القضاء بالجاریة مقیدا بالولد وکذلک فی الحیوان
لان القضاء حجة کاملة بخلاف الاقرار فانه لا یتعدی الی الولد لانه حجة قاصرة وهذا اذا کان الولد
فی ید المدعا علیه اما اذا کان فی ملک الآخر فان عنده لا یدخل تحت القضاء [illegible]
فیه اذ القضاء وا[illegible] فی البیع بل یدخل الولد تبعا بان اشتری بقرة لها ولد ولم
یذکر الولد وقت البیع ذکر فی تهذیب القلانسی رحمه الله ان کان الولد رضیعا
یدخل والا فلا وهکذا ذکر فی فوائد ابی بکر بن الفضل رحمه الله وقیل لا یدخل
من غیر ذکر سواء کان رضیعا او لم یکن هو الصحیح وفی بیع الأتان لا یدخل وان کان
رضیعا وقال بعض الفقهاء وکذا الابل والغنم ان وفی [illegible] علی قیاس قول [illegible]
لا یدخل وعلی قیاس محمد انما یدخل ان کان رضیعا ولو اشتری جاریة عریانة یدخل ثیاب
مثلها فی البیع لان الجاریة لا تباع عریانة عادة بخلاف الحمار لانه یباع عریانا
فلا یدخل البردعة الا بالذکر الا اذا کان الحمار مع البردعة وقت البیع فتدخل
وصول

عمرو این شیء را از خالد غصب کرده است و دیگری گواهی میدهد که عمرو اقرار کرده است بانکه این شیء را از خالد غصب کرده ام
غصب این گواهی مقبول نشود بلا [illegible] [illegible] علی الغصب والاخر علی الاقرار بالغصب لا تقبل [illegible]
[illegible] در ایک زید گلاه [illegible] کلاه است [illegible] و نتوانستی کند [illegible] کند
در احادیث [illegible] گواهی [illegible] مقبول نشد [illegible] [illegible]
معلوم لا تقبل فانها [illegible] در ایک [illegible] در دعوی [illegible] گواهی [illegible]
گواهی [illegible] مقبول نشد [illegible] اعوان الحکم والوکلاء [illegible]
فی ابطال [illegible] [illegible] [illegible] زیادتی که [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] مال [illegible] [illegible]
[illegible] در ایک [illegible] [illegible]
مقبول نشد [illegible] شهادة [illegible] [illegible] الاعمی شهادة [illegible]
وان لم یکن [illegible] شهادة [illegible] در ایک [illegible] [illegible]
[illegible] مقبول [illegible] [illegible] شهادة [illegible] الصلح [illegible]
[illegible] العلوم [illegible] در ایک گواهی [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] گواهی [illegible] [illegible] الفتوی التی [illegible]
[illegible] [illegible] الشیخ الامام الاجل [illegible] الشاهد [illegible]
الشهادة [illegible] [illegible] در ایک گواهی [illegible]
[illegible] مقبول [illegible] شهادة [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] در ایک [illegible] گواهی [illegible] [illegible]
وگواهی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

در ایک خالد و عمرو گواهی می دهند که زید [illegible] [illegible] [illegible] طلاق کرده است [illegible] و عمرو
عالم بوده اند [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] گواهی را [illegible]
تأخیر کرده اند [illegible] گواهی خالد و عمرو در این قضیه مقبول نشد [illegible] اذا شهدوا انه طلقها ثلاثا و [illegible]
ذلک او اقر الزوج انه طلقها ثلاثا فسئلوا متی کان ذلک فقالوا [illegible] او اکثر [illegible]
الی الآن کما تکون الازواج [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] لا تقبل [illegible] در ایک زید [illegible] گواهی [illegible]
محدود [illegible] [illegible] خالد [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] گواهی زید و عمرو مقبول [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] مقبول [illegible]
[illegible] لا تقبل [illegible] [illegible] در ایک [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] گواه [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
لا تقبل [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] در ایک گواه [illegible]
[illegible] [illegible] در ایک [illegible]
ذلک [illegible] گواهی [illegible] [illegible]

بعینهم

شهدوا بالحرمة الغلیظة بعدما [illegible] [illegible] ایام [illegible] الا [illegible] عیش الازواج
[illegible] شهدوا [illegible] الزوج بالطلقات الثلث لا تقبل
[illegible] [illegible] فتشهد
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
الشهود [illegible] لا تقبل [illegible] المرأة مع هذا الرجل وسکتوا الا انهم [illegible]
العکس لا تقبل [illegible]

ولو ان رجلا جاء الی القاضی وقال ان فلان بن فلان [illegible] کذا من المال [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

كتاب الاقرار

... مسئلة الاقرار در الكنز رجل عمرو را
گفته است مرا بتو هزار درهم است و عمرو گفته است مرا بتو هزار درهم است [illegible]
[illegible]
[illegible] اقرار [illegible] رجل اقرار كرده است [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ولو قال [illegible]
[illegible] اقرارا [illegible] رجل زيد عمرو را
گفته است مبلغ كذا بتو [illegible] داده ام و عمرو گفته است [illegible]
[illegible]
[illegible] الاقرار
[illegible]
[illegible] زيد مبلغ كذا [illegible]
[illegible]
[illegible] زيد عمرو را
گفته است مرا بتو مبلغ كذا است و عمرو گفته است [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اقرار
[illegible]

[illegible]

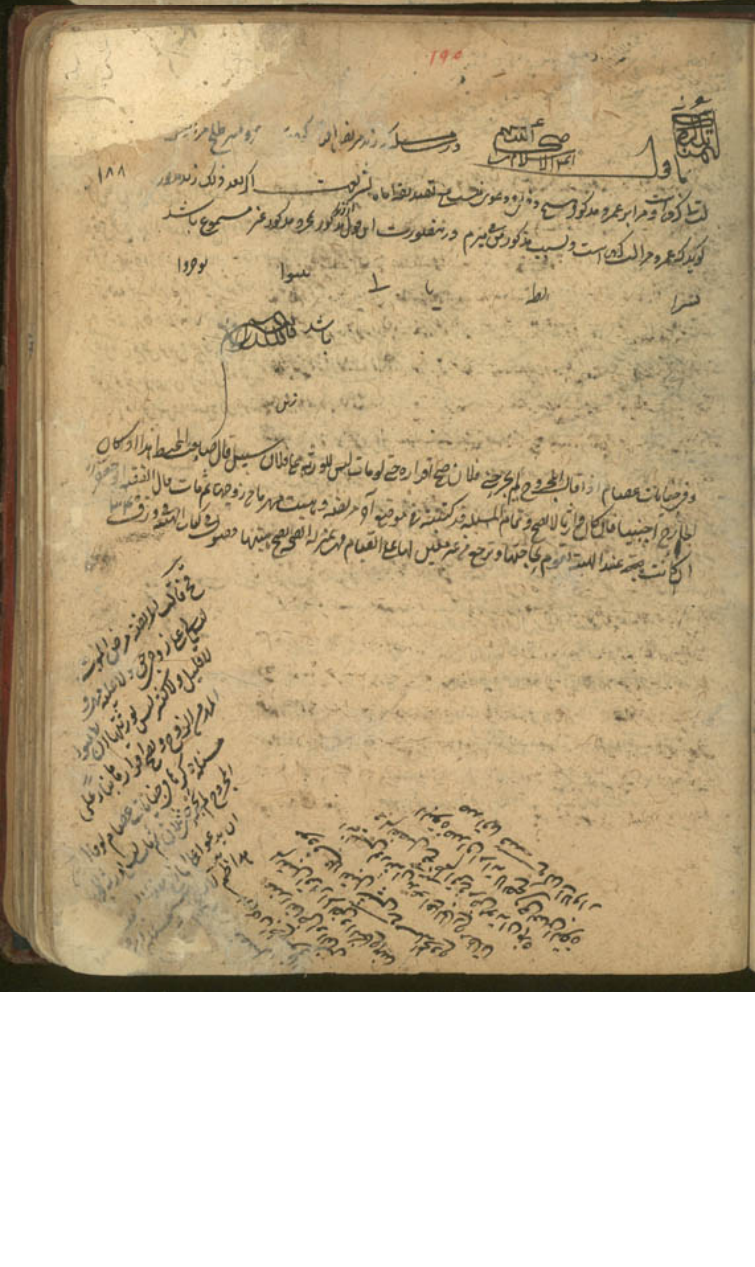

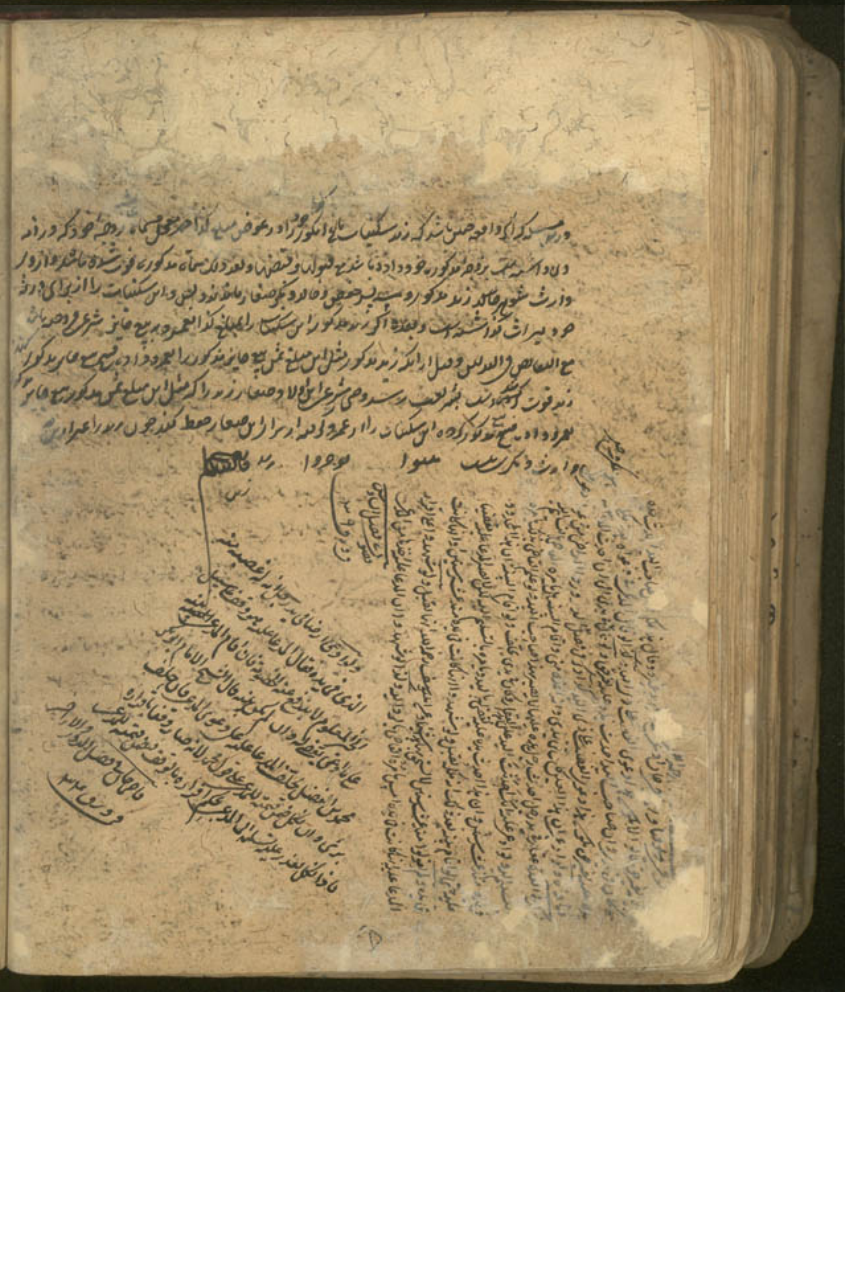

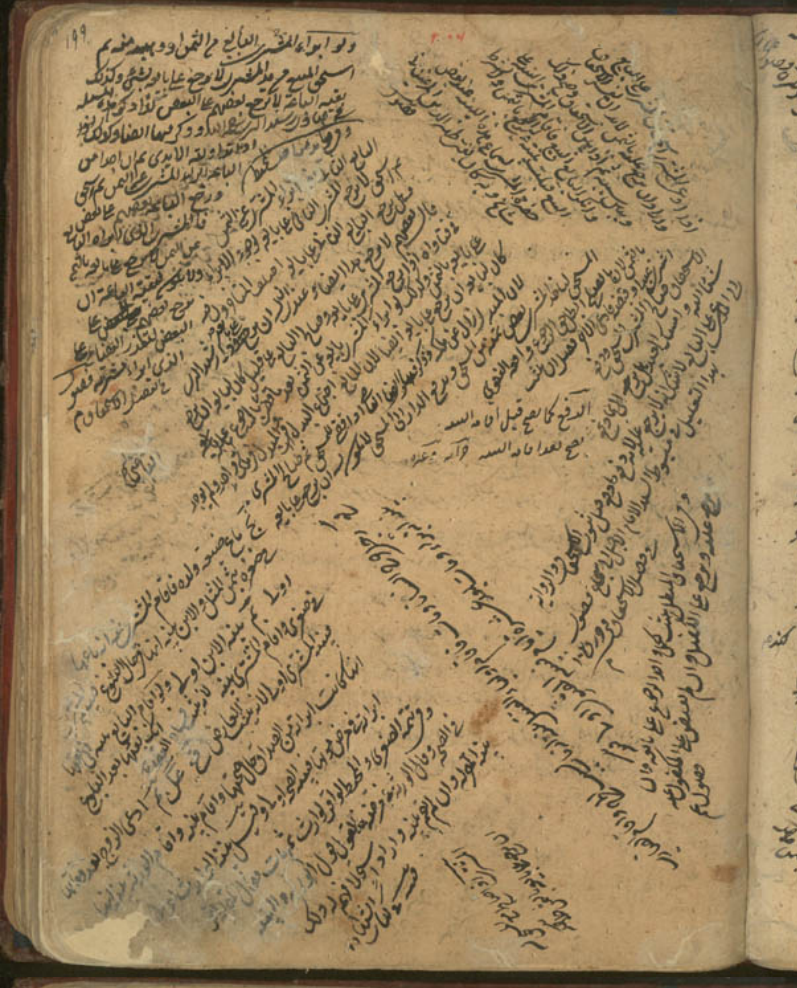

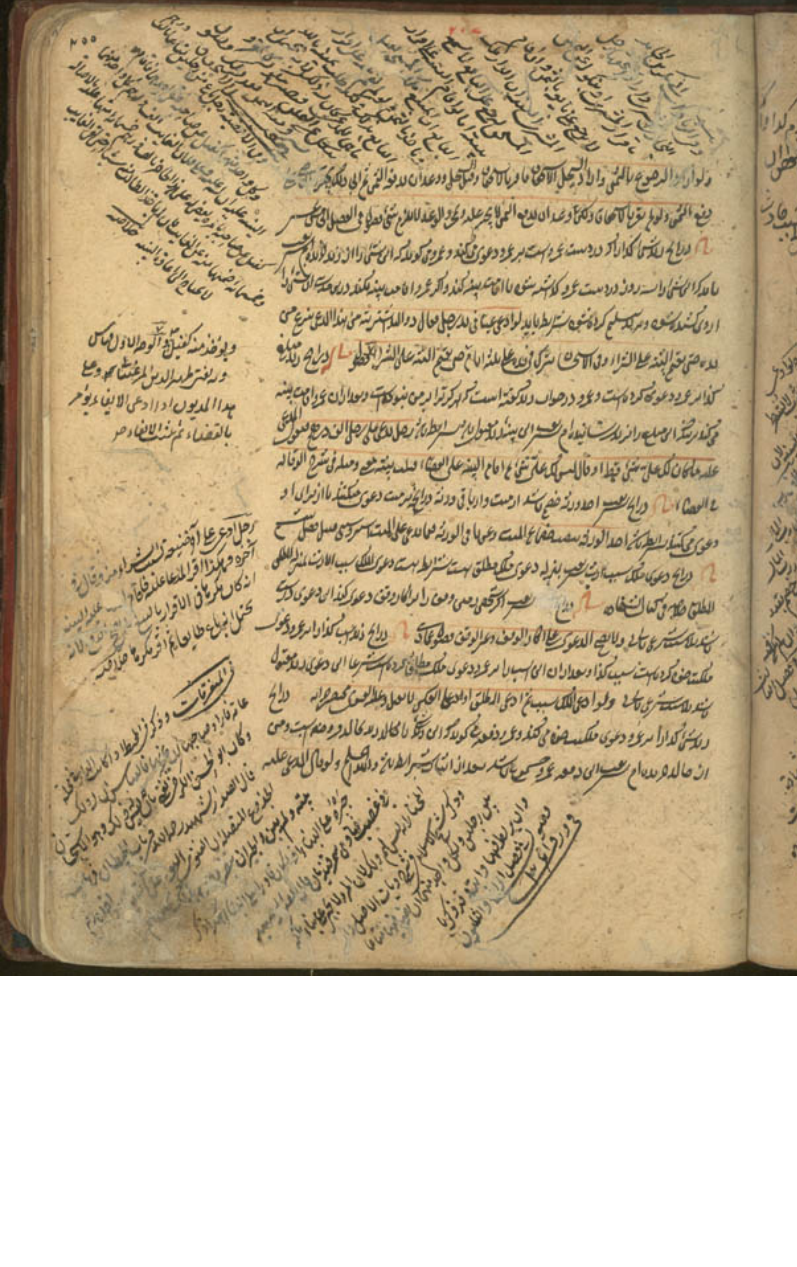

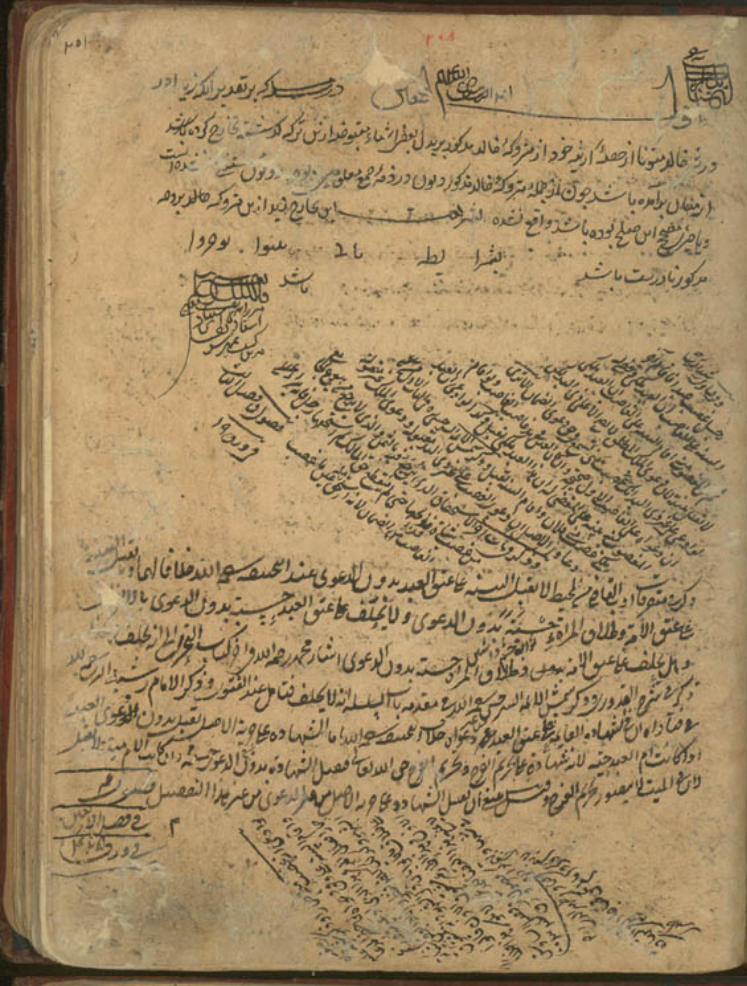

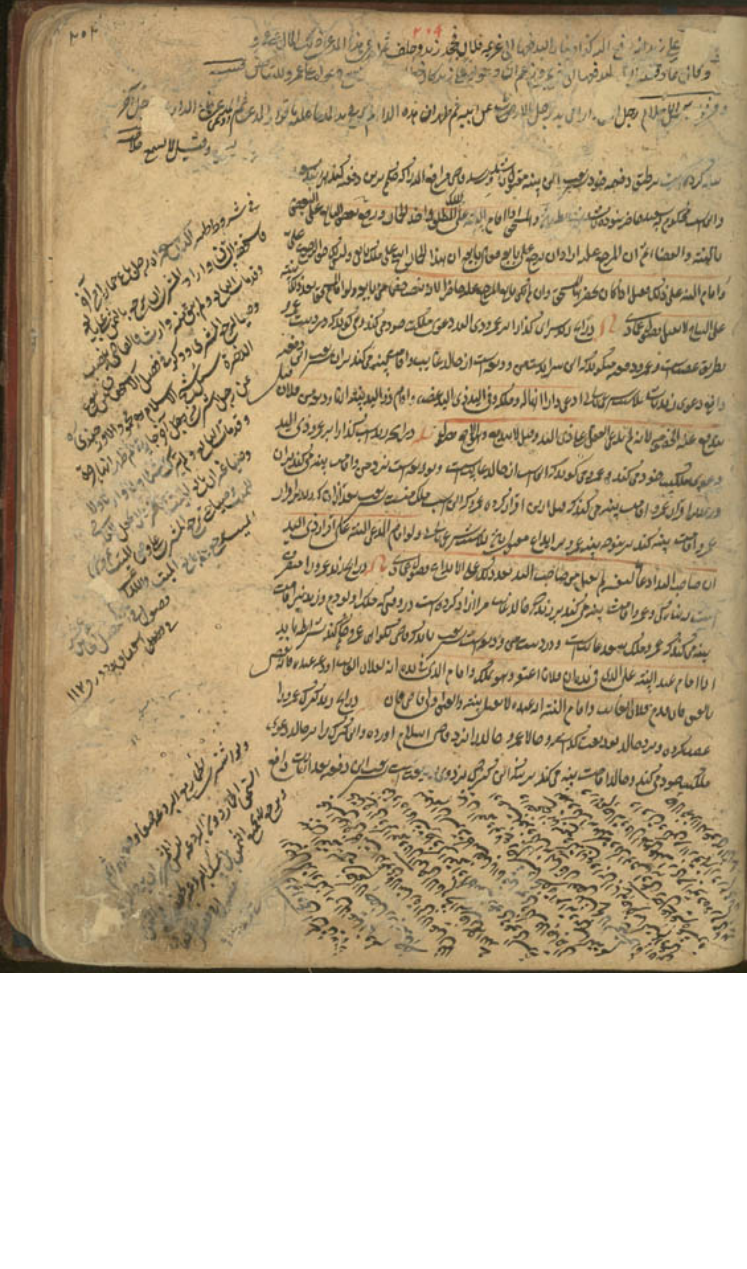

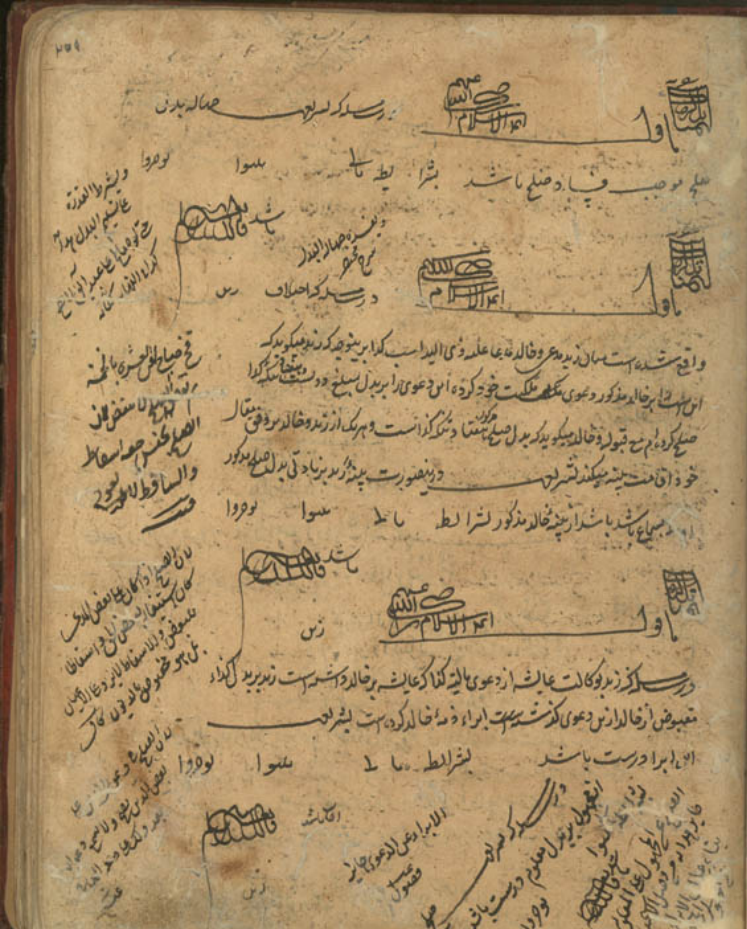

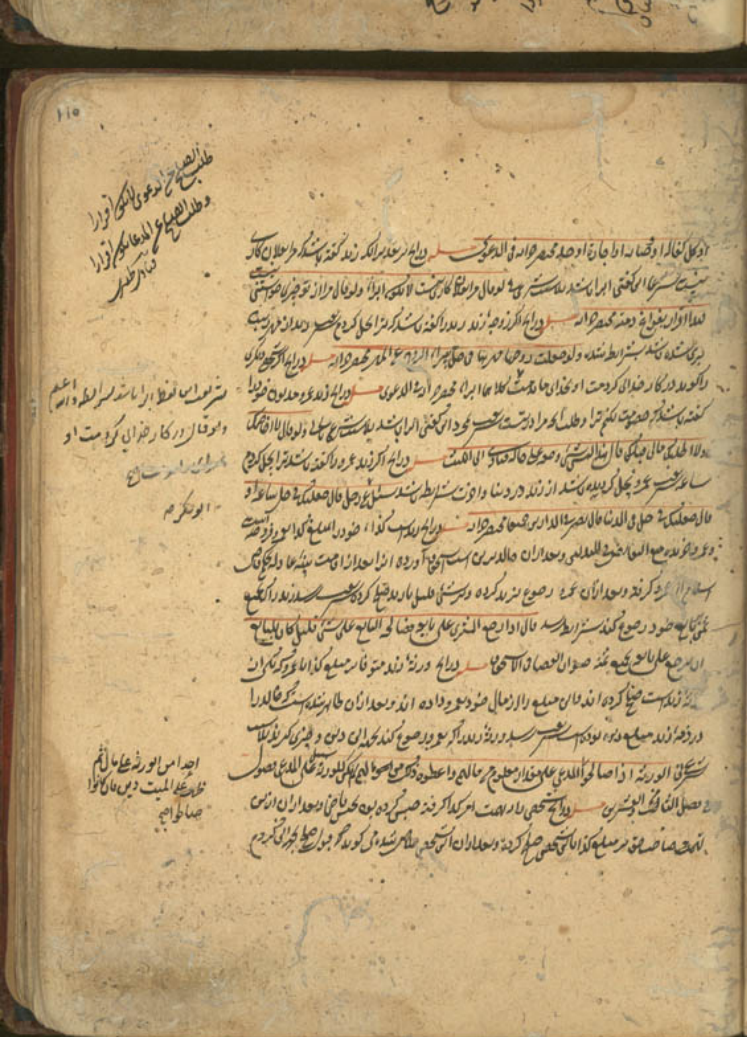

خرج صد

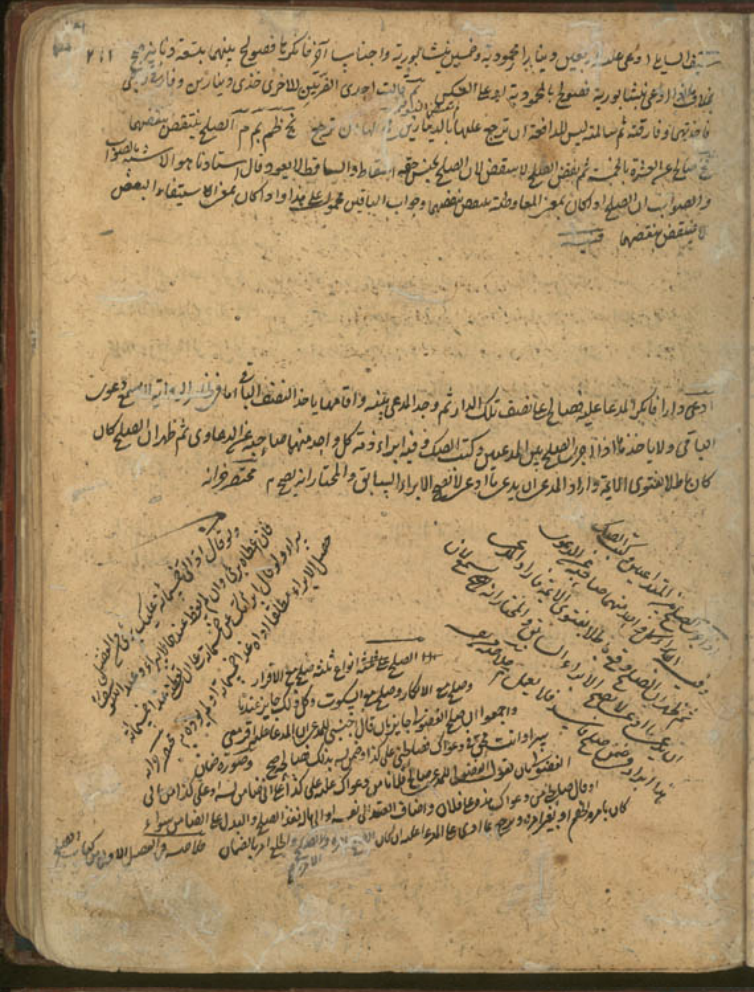

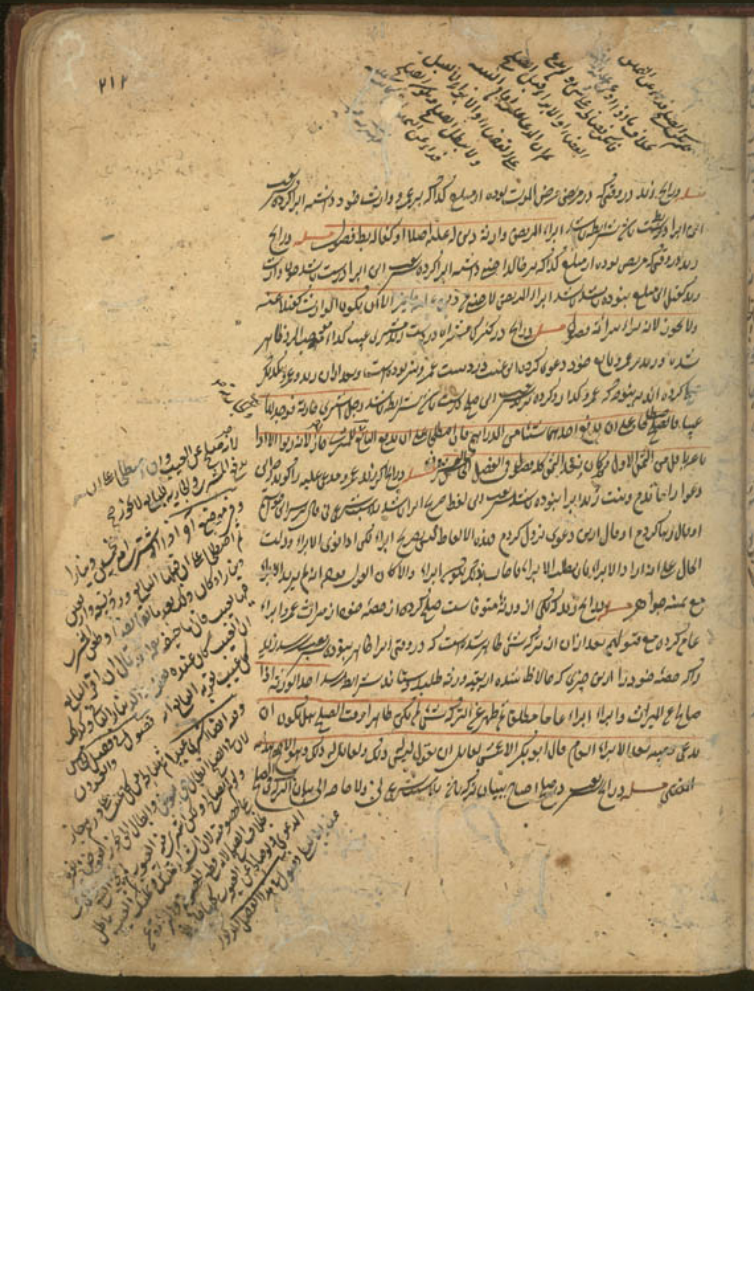

وقعت آن کرده شرائط و عمرو انکار کرده و بعد از آن بگو زید را اقامت بینه بر طبق مدعا افزود

زید مبلغ کذا را بعمرو داده و الی محدود در اکر فته ان عمرو حبس الحیله درست باشد شرائط باشند

لو دفع الموکل شیئا الی الذی علیه واخذ الدار لا جل الوقت تجوز اداء ایکی بینة علی اثبات الوقت والموقف علیه

لو فعل ذلک لا یجوز الا انه لیس بظلم کذا فی الفتاوی مسائل [illegible] در آنکه زید مبلغ کذا بر خالد

دعوی کرده است و خالد انکار کرده و بعد از آن حالد حیله کرده بر گوید که اگر خالد سوگند خورد از وی

دعوی بری باشد و خالد سوگند خورد عمرو حیله درست باشد للسکوت [illegible] ذکره فی الفتاوی فی

مسائل الاستحقاق ادعی علی انه مالا فانکر فاصطلحا علی ان یحلف المدعی علیه وهو بری من المال فحلف المدعی علیه

فالصلح باطل والمدعی علی دعواه ان جاء ببینة احده بها وان لم یجد بینة واراد ان یحلفه عند القاضی له ذلک

الا انه لا یحلف الاول عند القاضی اما لان الیمین عند غیر القاضی لا یحلفه ثانیا مسئله در آنکه رسیدن کسی از زید

زید است از حصه میراث خود بر بدل مبلغ کذا از بعضه ورثه که گرفته اند و اگر که زید صلح و ابرا کرده بعده

ظاهر شده که خالد را در ذمه زید مبلغ کذا دین بوده و حال خود ما انتقل الی دار الصلح عیسر در بست باشد

که بقدر حصه خود از وی مبلغ خالد دهد شرائط باشد صالحت جماعة ورثة علی حال معلوم من علی التر

دین عند خاکم لزم الحصتها حذو لوجد من لدی الصلح باشد

کتاب الحدود در اینکه

زید و عمرو گواهی دهند که خالد امیر المومنین عمر را رضی الله عنه لعن کرده است والعیاذ بالله تعالی

اگر زید و عمرو دو گواه الی شهادت را ادا کرده باشد [illegible] علی شرعی وادلی علیه بیع [illegible]

با الحقیقت والی رفع نکرده باشد بالاکثر در بلده مسلمان بوده انده والی عالی [illegible] بوده الا

بیشتر الحکم الی زید و عمرو دو ری قضه مقبول باشد بالتشریع درباره بلو ده [illegible]

تاریخ وارکسی و ستایش در بلده فاقوه تحرار الی عفوی اسیر شد مالی عمرو [illegible] الی العصر

در بیان که خالد مکلف زید بعضی از زنا را از سبیه زنا را بصریح لفظ زنا زانی گفته است

و زید منکر آنست بشریعت ما دام که خالد اقامت بینه و دو که عبارت است از چهار مرد

عدول اقرار نکنند بحضور حاکم و غیره بر زید غیر جائز باشد بشرائطها باشد و اگر خالد از اقامت بینه مذکوره

عاجز آید خالد مستحق حد قذف که عبارت است از هشتاد تازیانه است شده باشد بشرائطها ما ی

و بعد از آن او حد مذکور خالد خود و از الشهادة ابدا رشده باشد بشرائطها سلموا ثو جرد

باشد

مسئلة رجل وطی بهیمة قال ابو حنیفة [illegible] والواطی

[illegible]

فی فصل البیع والسلم

مزین گشت و عفریت اسلام بلده مذکور که عرب زبان بوده انده تابع عمل نموده تا بر ناظران ظاهر شد

الشهود اذا عاینوا الحد ثم بالخیار ان شاؤا شهدوا انه حسبة لاقامة الحدود وان شاؤا استروا

علی المسلم حسبة الخ فان احبار والی ولا اداء لیسهم لاداء لحق علیهم الحاضر لان حاضر الحد دوام محل [illegible]

علی السر حسبة الخ [illegible] اما شهدوا والصوم علی الاداء کما قال [illegible]

وان کان حاضرهم لا حسبة الستر [illegible] فی ورت شهادتهم کذا فی المختلی والاصل ان الشهادة علی الحدود [illegible]

سطل تقادم العهد عندنا کافی [illegible] مسئله [illegible]

در آنکه زید بر زینب زنا کرده است و بعد از انکار او اگر فته الله گفته است که زینب زوجه منست [illegible]

حد ساقط شده باشد از زید و زینب شرائطها رجل زنا بامراة فاخذ فقال هی امراتی وهی زوجی [illegible]

فانه سقط الحد عنهما وعلیهما العدة کذا [illegible] فی کتاب النکاح مسئلة در آنکه زید جاریه زنا کرده

است بعض بر زید حد باشد [illegible] اذا زنا بصبیه لا حد علیه [illegible]

واقعات [illegible] فی کتاب الحدود مسئلة در آنکه زید مملوکه عمرو زنا کرده است و اقرار کرده است [illegible]

بر زید حد باشد شرائطها [illegible] علی الحد ان اقر بالزنا [illegible] الحد [illegible]

العطیع والعصامی [illegible] مسئلة در آنکه زید بر زینب خواهر رضاعی خود در نکاح کرده [illegible]

بر زید حد [illegible]

کتاب الجنایات

کتاب الجهاد

کتاب الجنایات

ما و ل اجماع الائمة الا ... در مسئله که زید ...

گویند که عمرو قبل از ین موت به پنجاه روز گفته است که خدای نیست و عمرو میگوید که اگر چه من این نوع کلام صادر
ومن تصدیق طرای وجمیع ما جاء من عند الله تعالی و الخ بوقت ... کرده ام و الحال ... کلمه گو نعوذ
بالله ... صادر شده است ... این گفته عوام الناس که از وی این
نوع کلام صادر شده است در حق تکفیر عمرو ... باشد بصراط ... بینوا توجروا

فالله اعلم ... [illegible]

[illegible]

ما و ل اجماع الائمة رضی الله عنهم در مسئله که دیت عمرو ... هزار درم ...
آن یعنی ... مثقال نقره ... پاکیزه ... و یا یکصد شتر ...
از بنت مخاض و بنت لبون و حقه و جذعه در شبه عمد باشد و در خطا ...
بنت مخاض و بنت لبون و حقه و جذعه لازم باشد ... بینوا توجروا فالله اعلم

[illegible]

ما و ل اجماع الائمة رضی الله عنهم در مسئله که دیت زن نصف دیت مرد باشد ...
و در یک دست و یا دیت یک پای نصف دیت ... و مرد در اطراف ...
و موجب آن دیت آن طرف باشد ... باشد
بینوا توجروا فالله اعلم

ما و ل اجماع الائمة رضی الله عنهم در مسئله که اگر غلام مملوک ... خالد مذکور ... دیت
خالد حر را بقتل آرد بغیر حق ...
آن ورا باولیای آن دهد و غلام را خود نگاه دارد ... غلام باولیای مقتول دهد ...
غلام مذکور ... بینوا توجروا فالله اعلم

[illegible]

اورا از حدود ... قتل ... کرد ...

[illegible]

وسقط السن

في شرح الطحاوي رحمه الله في القصاص في السن والموضحة والجائفة والمأمومة والمنقلة والهاشمة ولو كسرت أو نزعت من أصلها بالقصاص ولو كسرت بعضه فاسود الباقي أو اعوجت أو احمرت أو حال عليه وجه لم يجب بالكسر لانعدام شرط وجوب الدية في الحال ولو نزعت سن رجل من مركبها وسقط سن كانت خطأ في ثلث ديته على العاقلة وإن كانت عمدا تقتص في الحال ولو كسر بعض السن فاسود الباقي أو دخل عليه عيب بحكومة العدل في ظاهر الصفر رحمه الله خمسمائة وفي الكبير بقدر ما ينقطع الماء بالتقاص في الزوال والشهود الذين شهدوا بالكسر رجعوا وقالوا تعمدنا ذلك لم يقتص من الشهود وإن رجع أحدهم ضمن ربع الدية وإن رجعوا ضمنوا ربع الدية وإن كسر سن رجل رجل عمدا فأراد أن يكسر سن الكاسر على قدره فله ذلك وإن كسر سن الكاسر قبل أن يكسر سن المكسور فلا قصاص عليه وإن كسر سن الكاسر بعد ما كسر سن المكسور فله أن يكسر سن الكاسر على قدره وإن كسر سن الكاسر بعد ما كسر سن المكسور فلا قصاص عليه وإن كسر سن الكاسر بعد ما كسر سن المكسور فله أن يكسر سن الكاسر على قدره وإن كسر سن الكاسر بعد ما كسر سن المكسور فلا قصاص عليه

نصف سنه وشفاره ولم يكسر مستويا يستطاع في فصل القصاص اقتص منه بقدره وإن كان الشفار ليس مستويا بل يقتص منه بقدر ما يمكن فيه من غير حيف ولا زيادة ولا نقصان ولا يقتص من السن إلا بالسن ولا يقتص من الأذن إلا بالأذن ولا يقتص من الأنف إلا بالأنف ولا يقتص من الشفة إلا بالشفة ولا يقتص من اللسان إلا باللسان ولا يقتص من الذكر إلا بالذكر ولا يقتص من الأنثيين إلا بالأنثيين ولا يقتص من الأجفان إلا بالأجفان ولا يقتص من الأصابع إلا بالأصابع ولا يقتص من الأنامل إلا بالأنامل ولا يقتص من الأظفار إلا بالأظفار ولا يقتص من الأسنان إلا بالأسنان ولا يقتص من الأضراس إلا بالأضراس ولا يقتص من الأرنبة إلا بالأرنبة ولا يقتص من الأذن إلا بالأذن ولا يقتص من الأنف إلا بالأنف ولا يقتص من الشفة إلا بالشفة ولا يقتص من اللسان إلا باللسان ولا يقتص من الذكر إلا بالذكر ولا يقتص من الأنثيين إلا بالأنثيين ولا يقتص من الأجفان إلا بالأجفان ولا يقتص من الأصابع إلا بالأصابع ولا يقتص من الأنامل إلا بالأنامل ولا يقتص من الأظفار إلا بالأظفار ولا يقتص من الأسنان إلا بالأسنان ولا يقتص من الأضراس إلا بالأضراس

والله أعلم بالصواب تمت الجنايات بحمد الله ومنه وحسن توفيقه

كتاب الديات

الدية اسم للمال الواجب بالجناية على الحر في نفس أو فيما دونها وهي مائة من الإبل أو ألف دينار أو اثنا عشر ألف درهم أو مائتا بقرة أو مائتا حلة كل حلة ثوبان أو ألفا شاة وهذا بيان أصناف الدية في العمد والخطأ وشبه العمد وبيان من تجب عليه الدية ومن تجب له الدية وبيان ما تجب فيه الدية وما لا تجب فيه الدية وبيان ما تجب فيه الدية كاملة وما تجب فيه ناقصة وبيان ما تجب فيه الدية مغلظة وما تجب فيه مخففة وبيان ما تجب فيه الدية حالة وما تجب فيه مؤجلة وبيان ما تجب فيه الدية على العاقلة وما لا تجب فيه الدية على العاقلة وبيان ما تجب فيه الدية في مال الجاني وما لا تجب فيه الدية في مال الجاني وبيان ما تجب فيه الدية على الجاني وما لا تجب فيه الدية على الجاني وبيان ما تجب فيه الدية على الجاني وما لا تجب فيه الدية على الجاني

أما الأصناف فالدية في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة

وأما بيان من تجب عليه الدية ومن تجب له الدية فالدية في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة

وأما بيان ما تجب فيه الدية فالدية في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة فالمغلظة في العمد والخطأ وشبه العمد على ثلاثة أوجه مغلظة ومخففة ومتوسطة

ولو برهن انها صحت بعد القرب كان فعا صحى مرتب عليه

بالقرب

لو اقام المدعي عليه البينة انها صحت بعد القرب يحد ولو اقام البينة انه على الصحو والاقرار على الموت [illegible] الصحو ادلى حلا مسئلہ دراين زيد صورت عمرو را تحرداده وعمرو مملوك [illegible]

عمرو دلوا [illegible] زنده شامى شده باشد [illegible] ولو عتبر صورت [illegible]

نضمين [illegible] مسئلہ دراين شخص [illegible] ديگرى را غصب كرده وغايب كرده [illegible]

[illegible] بايد كران غاصب را حبس كرده شود تا [illegible]

[illegible] بايد رجل غصب صبيا حرا [illegible]

غصب المستعار [illegible] رجلا او ابنه وهى صغيرة [illegible]

[illegible] احكام الصغير مسئلہ دراين زيد در بيابان [illegible]

[illegible] وهلاك شده [illegible] زيد شامى [illegible]

[illegible] الا بغير اذن الامام [illegible] الطريق في الاسنان [illegible]

[illegible] مسئلہ دراين زيد [illegible]

[illegible]

رجل حفر بيرا في مفازة [illegible] الانسان [illegible]

ولو قعد انسان في الطريق [illegible]

[illegible]

ولو وجد في برية ليس بقربها عمارة فهو هدر [illegible] بحيث يبلغ اليها الصوت [illegible]

لا غافقه وهذا اذا لم تكن مملوكا لاحد اما اذا كانت [illegible]

وان وجد في وسط الفرات [illegible]

من ذلك المكان وان ادعى الولي على واحد من اهل المحلة بعينه لم يسقط القسامة عنهم وان ادعى على واحد من غيرهم [illegible]

وان التقى قوم بالسيوف فاجلوا عن قتيل فهو على اهل المحلة الا ان يدعي الولي على القوم [illegible]

وجد قتيل في معسكر [illegible] من الارض [illegible]

[illegible]

قسامة ولا دية [illegible]

واذا قال المستحلف [illegible]

من غيرهم لم تقبل شهادتهم [illegible]

[illegible] خزانة المفتيين

فصل

[illegible]

ظلم [illegible] السكران [illegible]

[illegible] مسئلہ دراين زيد عمرو [illegible]

[illegible]

فانیا ثبت کلمه کن لاحد انما هی للمنه فی السلطان دفعه و فصل اثنا عشر مسئله در احکام زید
در محله کذا فوت شده و ورثه بسیارند محمد فوت کرده پسر اهل آن محله ضرر از دست خانه زید
لازم شد کذا فی شرح مختصر الوقایه فی باب الاستحسان رجلان رحلا فی محلة او قریة ینتقل الی اهلها فمات
من ذلک الموضع فجاء کان صاحب البرنس حتی مات فالورثة من اهل المحلة او الورثة من اهل
صاحب البرنس اطلاقه یقتضی الاول و هو الاوجه و فی الواقعات الحسامیة لاحد الوجهین و الاوجه هو الثانی
احد العقدین الوصیة الدار و اختلفا فی العقد کذا فی الخلاصة مسئله در احکام زید در محله امروز ساکن شده و اورا از اینجا
اویرد و عائله و خانه در پیش شده و مانند سیصد روپیه صرف او شده و دست پسر او قبله کار
ستر انداخته شده و معنی فی فعل داوستن فی خانه و الدین علی الحی و عائله و منله و المعتبر
ح الکافی و الله تعالی اعلم مسئله در احکام شخصی معلوم از محله بجوی و محله دیگر مرده معلوم میشود که مالک شش
هفت دست است بالک شش هفت دست اهل محله بنشان و قدیم اهل جوی کنند ستر انداخته شده اند الان نهر از
صفوا الجدید الوارد او نحوه لاجل موضعی فانه فی الوقایع علی الصحاح النهر و الدار علی الظاهر منه
مسئله در احکام شخصی معلوم از محله بجوی و محله دیگر مرده معلوم میشود که مالک شش
هفت دست است بالک شش هفت دست اهل محله بنشان و قدیم اهل جوی کنند ستر انداخته شده اند الان نهر از
صفوا الجدید الوارد او نحوه لاجل موضعی فانه فی الوقایع علی الصحاح النهر و الدار علی الظاهر منه
مسئله در احکام شخصی معلوم از محله بجوی و محله دیگر مرده معلوم میشود که مالک شش
هفت دست است بالک شش هفت دست اهل محله بنشان و قدیم اهل جوی کنند ستر انداخته شده اند الان نهر از
صفوا الجدید الوارد او نحوه لاجل موضعی فانه فی الوقایع علی الصحاح النهر و الدار علی الظاهر منه

و العین اذا دیت منه ها هنا کذا فی الهدایة مسئله در احکام زید دوکان عمرو را کنده خود
و عمرو ان دوکان را بکار ان خانه و الوشته برگردان رو بیده است ستر انداخته زید تمام
دست دوکان عمرو کم ستر دیده کامل است ستر انداخته و قبل ان ستر انداخته عمرو آمده صاحبها
ع دکان و دست خانه الا ان عمرو الطاعن الاکثر کما لا یخفی علی اهله مسئله در احکام زید دست دوکان را نصف
دست خریدان مرده است ستر انداخته و قبل ان ستر انداخته عمرو آمده صاحبها
تمام دست سراج مسئله در احکام زید خانه دکان اجاره کرده است عمرو از دکان و خانه او را بیرون
است خواهش ستر نمان مرخانه ستر انداخته و او را بیرون نمانده و اصل عمرو ان
لا یتم الا و او مسئله در احکام زید دکان خانه علی الغیر و اشتن علی الاوکر آن و اجاره
و رهن کردن رسانیدن ذاتی زید است و کودکی ظاهر شده و دانی کودکی خود کرده و شخص آن کودک را
کنده ستر نمی شخص خانه لازم نشده بنا بر ان قاعده که لو قبل صاحبها لم یکن له
و اجاره و هبه و نحو ذلک مسئله در احکام زید دکان عمرو را اجاره کرده و دکان
ملک عمرو در آمده و خانه او را بیرون کرده زید ان دکان را بیرون آورده و خانه
ستر انداخته و خانه عمرو را بیرون کرده و دکان را بیرون آورده و خانه
سوای قول الشیخ و نصر فی قول ابی یوسف و المختار الفتوی علی قول ابی یوسف و اجاره
مسئله در احکام زید دکان و زمان و زمین طرف مقصص ستر انداخته و قبل ان
الخلاف و الاصح ان الجید و الاجود و الاحسن ان ستر انداخته
و اجاره زید عمرو را بعد ستر کردن و اجاره لازم شد ستر انداخته

کتاب الحظر

الحظر و ما فی معناه رض الله عنهم در احکام زید خانه عمرو را کنده خود
خانه دار ضرر خانه ساز در صورت عمرو خانه زید اهل سنگ را آن منع
ستر انداخته شد رصاص او ضرب رصاص او سنگ را آن منع
صواب مسئله در احکام زید خانه عمرو را بیرون آورده بنا بنای دیگر خانه فی الحال آن ستر
و دیوار سرای زید بلند تر است از بام سرای عمرو و آب را بام زید از بام عمرو است
از بام و آب را بام عمرو بام خود را بلند ساز عمرو را ولایت بلند ساختن آن بام نیست
ستر انداخته شد مسیل از بام زید بر صحن عمرو است ستر انداخته شد زید ان جا را ان بام سقف
اعلا و مسیل حاء الاعلی علی الاولی و اداء الاسفل ان سرقف علی السطح اوستن علی السطح خلاف
لکن طالعه لو بنا مسئله صواب مسئله در احکام زید خانه عمرو را بیرون آورده و خانه
خود را بلند و محاذی خانه عمرو ساخته و دیوار خانه عمرو را بیرون آورده و خانه
ستر انداخته شد و دیوار خانه عمرو را بیرون آورده و خانه
نور به تاه تفع حارة النفس او ترکها کذا فی الخلاصة و لیس لاحد ان یبنی حائط بیته
از بنا حائط و لیس لاحد ان یفتح باباً او کوة فی حائط جاره بغیر اذنه کذا فی الخانیة
عمرو در دیوار خانه خود در برابر میان سرای عمرو در دیوار خانه خود در برابر میان سرای عمرو
عمرو در میان سرای خود اطاق می سازد میان سرای زید صد ذرع از

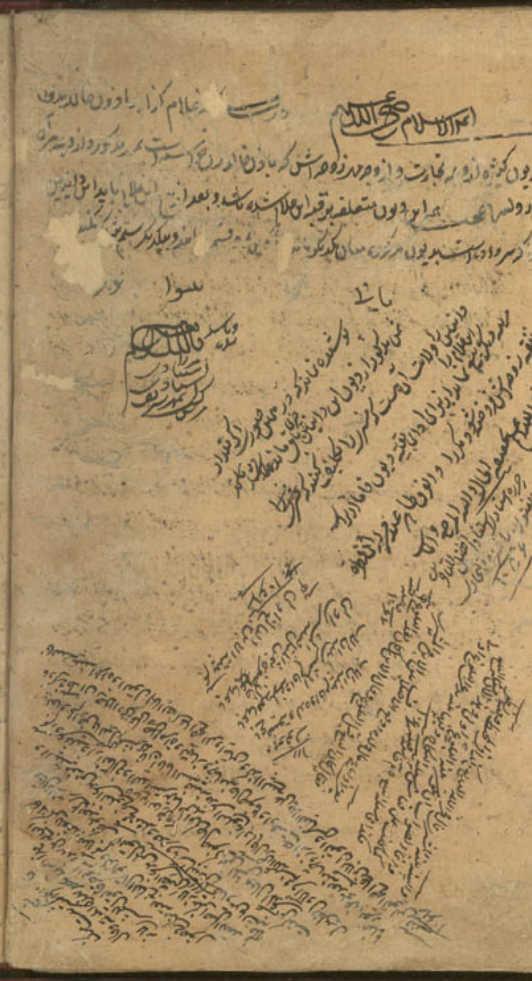

فصل ششم در رجوع بفتوی و بعضی از آداب آن و ذکر مناقب حضرت امام اعظم و مناقب اصحاب او رضی الله عنهم

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم افتیا ثلثة اثنان فی النار و واحد فی الجنة رجل علم علما فافتی بخلافه و رجل لم یعلم فافتی بغیر علم فهو فی النار و رجل علم فقضی بغیر علمه فهو فی النار و رجل علم فقضی بعلمه فهو فی الجنة

قاضی باید که بداند فرض چیست بروی که سؤال کند بس چون ترک سؤال کرده باشد و ترک فرض موجب فساد است بر او واجب است مرفافی را که کار با او باشد و بداند که سؤال کردن او را چه حاجت است و سؤال کردن او را که بداند که سؤال کردن او را چه حاجت است و سؤال کردن او را که بداند که سؤال کردن او را چه حاجت است

عمر رضی الله عنه کار با او راست کرد و او را مسلمان کرد بعد از آنکه کافر بود و خوشنود کرد او را بر عمر تا آنکه راست شد و کشف نمیدانم فتاوی را روایت کرده اند از موسی اشعری که گفت سه کار است مرقاضی را که در قضیه حکم کند تا میسر نشود و مراجعت نکند بس شبهه و توقف بس کسی که گفت استکانت ابو موسی و طریق آنست که قاضی حکم کند بآن و بعد از آن اگر بر خلاف حکم کتاب و سنت و اجماع ازبرای آنکه قرآن امام قبیل الامام و دلایل است بس [illegible] شاه راه بدیم الاستنباط کلام الله را ظاهر و نمایان کرده اند و ارتباط نماده اند آیاتی را مقصود و راه بمطلوب خود برد قال الله تعالی بدا بیان للناس و هدی و موعظة للمتقین و خود چیزی را ذکر شده که حکم تواند کرد بمجرد نباید جادهٔ کفر الفاجر و اختیار حجت آن زنبوریه را علیه السلام و التحیة بیش کرد و از کجا دانی آن حجت جوی مقاصد خود و نمایند قال الله تعالی ما آتیکم الرسول فخذوه و ما نهیکم عنه فانتهوا المؤلف راست راه شروع نبی کرسلوک آن یابی برد بمقصد خود بسالک طریق کشف اجتهاد و بیاموزد بابا بان علم و رس الجمیق بس کرده زیاده مذکور نمیابد طریق و سبیل اصحاب الحضرت رضی الله عنهم و سلم علی الله علیهم بیش گرفته و پیروی انوار کواکب بدایت مناقب ایشان مقصود خود راه برد قال صلی الله علیه وسلم اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم و بهمین اجماع اهل عصر حجت است لاجتماع امتی علی الضلالة و اکثر مان ایشان افتلافی باشد ترجیح قول بعضی را توان داد بوجود دلایل و بیمد دهات و اهل نظر و تدبر منقوده و طرق استنباط متین و روایات مبنی بهمایین لیس لاحد ان یخالفهم فی شیء قلدوه فیه

رجوع بفتوی آنچه بری نمودن بر متفقه فتوی ایشان حکم نمودن در زواید مجموعه آورده نقل از کتاب الخزانة الفتاوی کذا فی الکبری سوا اعظم تغییر و چیست اجابت الفقیه ابو اللیث اندر فتاوی آورده است که سوا اعظم و حنفیه و ابو یوسف و محمد رحمهم الله علیهم و بهر حکم کنند ایشان افتاء کرده سوا اعظم و انرا اتباع باید کرد و در [illegible] آورده سلمان ابو بکر رضی الله عنه فرمود علیکم بالسواد الاعظم یعنی جماعة الفقهاء و ذکر عن ابو بکر قال [illegible] سلکا یعنی ابو الاعظم قال یعنی جماعة الفقهاء و ذکر عن عاصم عن ابو بکر قال [illegible] از ادب قاضی آورده که چون از مسئله افتاء کرده باشند امام ابو حنیفه و ابو یوسف و محمد رحمهم الله [illegible] کردن برای خود و اگر اختلاف کرده باشند زید بن الله مبارک گفته قاضی قول امام اعظم را اختیار کند از برای آنکه دری از [illegible] مراجعت کرده و رضوان الله علیهم اجمعین از مشایخ ما که اند که چون هیچ شوند دری از [illegible] انس و ابو حنیفه [illegible] آن چنان اند که گفته اند و اگر ابو حنیفه و صاحبین نبودندی ما فقه را ندانستیمی و صاحبین بسیار [illegible] و ذکر [illegible] از اهل اجتهاد و نظر نیست است [illegible] غیر منزله عامی و [illegible] که منش خبر است اگر خواهد بخود نگیرد [illegible]

[illegible] و ذکر بشد المرتاض فتاواه [illegible] و للبشر [illegible] الصغیر [illegible] الصورة [illegible] و دلیل [illegible]

[illegible] و یقول لا نفعوا [illegible] و سئل الشیخ الامام ابو بکر محمد بن الفضل عن الخوارات للاجل [illegible] ابروز و الحاج [illegible] یلهو و لعب و من فرح فی وجه [illegible] شباب وقت قدومه و اتخذوه [illegible] و الدبوسة [illegible] لبدار و الدضره و ذکر فیها قال الامام اسمعیل البوشنجی اذا وقع الاجل [illegible] اوائل [illegible] الخوارات للاجل الذی یقدم من الحج و الغزو قال الشیخ الامام ابو عبد الله الخبر اخوی و الشیخ الامام ابو حفص الکبیر کذا روی العاصی [illegible] ابو علی السینی و الامام ابو عبد الرحمن الحائک و الشیخ الامام عبد الواحد بن ابو بکر رب المزید و الشیخ الامام ابو اسحاق الشوذی و الحاکم الامام ابو محمد الغیبی یکنوه و اما انا فاکره ذلک اشد الکراهیة و لکن لا اکنوه لانا لا نظن بالمسلم ان یتوب بالدف و الله اعلم

فصول فی الفصل الخامس و الثلثین فی بیان [illegible] من علماء زنکزاد و من غیر علماء [illegible]

قال لقمان لابنه خدمت اربعة آلاف نبيا ثم اني ابتليت بستة واخترت من كلامهم ثلاثة
اذا كنت في الصلوة فاحفظ قلبك واذا كنت بين الخلق فاحفظ نفسك واذا
كنت في المائدة فاحفظ حلقك واذا كنت في بيت غيرك فاحفظ عينك
فاقبر سبع الدنيا والموت واتق عاشر احسانك في حق الغير واياك
الخ فهمه حقك والله اعلم

قال لقمان حكيم لابنه لا تكن اسلا بثقلا وكن نجاحا حجاجا في
ناخوة
محل ناكس طامع ناخوة نجوم قاد متوكل

قال في المصباح

نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن الصلوة عن الطرق والطرقي والطلس
مرور بين وسترة المصلي
والتطليس والتطليس والتطليس والتطليس
وتشديد الطاء
جمع بالكثرة
جمع بالقلة

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من كلا على طريق كلاه
التكبر التكبر صدقة
صدق رسول الله صلى الله عليه وسلم
تكبروا بتكبير تكبروا بتكبير

لو وضعت من كراع الى كراع من كراع لا كراع لاجبت
ارطلك شوهن ارم قرة
اذ قرة ارم قرة

هذا الكتاب وقف لله تعالى على طلبة العلم الشريف بالمدرسة الشريفية بالقاهرة
قدره ١٢٠١

السلطان محمد ابن

اما الولد ثم الولي ثم القاضي فالامام الجامع ثم الوالي وقال الكرخي خالفهما ابو حنيفة ومحمد رحمهما الله تعالى

وقف الله تعالى على طلبة العلم الشريف بالمدرسة الشريفية بالقاهرة

يا سلطان يقول الله تعالى ولا تقل لباطان اكذا يكفر بهذا القول او قال السلطان او لغيره
يا سلطان اي خدا ي يكفر وه تا رضاى الله تعالى عند بعض المشايخ لان يارباخت فارسي بزرگ فعلوم
معترض يا رضاى بزرگ خدا ي ومن قال الخير خدا ي بزرگ يكفر كذا ابدا وحسكى عن الشيخ الامام ابي بكر محمد الفضلي
انه قال اذا عرف العالم الحكم ما قلنا وقصده بذلك كفر وان اخبر عنه بالعربية جوت
انه لا يكفر قال صاحب الطريقة الاصغر
لا يكفر وعلى القلب ال الحاد الدبوسي والفقيه ابي جعفر وبه اخذ علماء سمرقند كذا في خزانة المفتين
هو الصواب عندي وبه اخذ الفقيه ابو الليث رحمه الله تعالى كذا في خزانة المفتين
وجه خداى لمن يتولى امر الرعية وفي فوايد الفقيه ابي جعفر انه اذا قال يكفر وان اراد به معنى لا
كذا ما احدث لا يكفر لان يارخدا في كلام واحد من العلماء الله تعالى فوا فا يكفر بهذا لانه يريد به يارى الله تعالى
فصول في فصول الشاشي والشتون
مسايل اواخر الكفوي البيان
ص ١٢٥ ج ١٤